

ཡེན་པའོ་ཁྱིའི་བྱིད་ཆེན་བཞི།

མཛད་པ་པོ། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་ཡེན་པའོ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་བྱུ་མཆོ།

ཤེར་ཤེས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྷན་གྲུབ་པར།

༡༡། །སྐབས་འགྲོ་དེ་བྱིད་ཡིག་པན་བདེ་དེ་ལས་བཟང་
གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་སོགས་སྒྲོན་འགྲོ་དེ་
བྱིད་ཆེན་བཞི་བརྒྱགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། གུང་ཐང་བསྐྱོད་པའི་སྒྲོན་མེ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།

མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆུང་མང་།

SJRB-0360

མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།

མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༦ ལོའི་ཟླ་ ༥ བར་གསར་ཏུ་བསྒྲིགས།

མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བར་སྐྱོན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

བསྟན་པའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་ཕན་བདེའི་ལམ་བཟང་
གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།ཁུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ། ༡

ཐུན་ཏུག་ནལ་འཕྱོར་གྱི་བྲིད་གྱི་ཟེན་བྲིས་རིག་འཛིན་སྟོང་གི་དོ་གལ་
ཞེས་བྱ་བ།ཐུང་ཐང་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་བྱ་མཆོ། ༡༥

མརྟལ་གྱི་བྲིད་ཡིག་དཔག་བསམ་སྟེ་མ།ཁུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ། ༢༡

རྩོར་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་གྱི་བྲིད་དམིགས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིད་གྱི་
གདུང་སེལ་ཞེས་བྱ་བ།ཐུང་ཐང་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་བྱ་མཆོ། ༡༡༡

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་..... ༡༤༦

གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་ཁྲིན་ལས། བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་
ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ཁྲི་པ་ལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ནའང་། རུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་
པའི་མིའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརྒྱུ་ཏུ་བྱིན་ཐེན་པ་དང་།
ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་ཉིར་ཡོད་པར་བརྟེན་རུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་
མཚོན་ན་རྩ་ཆའི་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅིས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་རུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱུ་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་
སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྲང་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྲུས་
པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བཅུལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་
སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱེད་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྦྱོན་ཆ་འབྲུང་སྲིད་པས་བསྐྲེས་ལྷང་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གཤེད་ཆེད་ཀྱི་ཞུ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏེ་ཅང་གཤེད་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཆད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་

བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་འད་གང་ནུས་ཤིག་སྐྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཟིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཟི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་སྒེལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྐྱར་བྱེད་སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཅུ་ལས་མ་ཟི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གངས་དང་མདུན་རྒྱབ་ཡིག་གྲེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་བྱུབ་པ་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ན་འདྲ་བྱིས་སུ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

སྤྱིར་སྡོན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་རྗེ་གྲུང་ཐང་བསྐྱར་པའི་སྡོན་མེ་དང་ཁྲ་བྲང་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་འདི་རྣམས་ཆོག་ཉུང་ཞིང་གཞན་འདུས་པ་དང་། ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བའི་ཁྲད་ཆོས་དང་ལྡན་ལ། བཤད་ཉན་གྱི་སྒོལ་ཡང་ཡོད་འདུག་པས་ན་དོན་གཉེར་ཅན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཕན་པའི་སྒྲིབ་དུ་འབྱུང་དེ་བ་ཏུ་སྤྲིག་སྦྱོར་བྱས་པ་ཡིན།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུང་དེ་བ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྦྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཆོས་སྤྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་རོ་སྦྱོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྲིག་ཞུས་ཏེ་སྐྱས་ཀྱི་ཐེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོ་མ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ལྟེ་ལོ་ཆེས་༡༢ལ།

༡༡། །བསྟན་པའི་འདུག་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་པན་བདེའི་ལམ་
བཟང་གསལ་བའི་སྒོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་རྩ་མ་ཡུ་ཡ། མཁེན་དང་བཅེ་བ་འཕྱིན་ལས་སྤྱན་ཚོགས་སྟོན་
བ་མཉམ་མེད་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ལུང་དང་རྫོགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྲིད་
ཞེའི་གཏུང་མེལ་དམ་པའི་ཚོས། །རིག་དང་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟན་འཕགས་
བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། །ལུས་དང་དག་ཡིད་གུས་པས་མཆོད་དོ་འབྲལ་མེད་
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྦྱོངས། །གང་ལ་བརྟེན་ན་ནམ་ཡང་མི་སྤྱོད་པའི། །སྐྱབས་ཀྱི་དམ་
བ་མཆོག་གསུམ་དབང་གི་རྒྱལ། །དད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་ལེགས་མཆོད་
ནས། །དངོས་གྲུབ་གྲུ་ཆར་འབེབས་རྣམས་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་སྤང་མོས་བཙོན་
དགེ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི། །བཟོད་པ་མི་དམན་ཞི་བའི་མགྲོན་རྣམས་ལ། །པན་བདེའི་
ལམ་བཟང་འདུག་འོགས་གསལ་བའི་ཕྱིར། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་སྒོན་མེ་
སྤར་བར་བྱ། །དེའང་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། །དལ་བའི་
རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ལོར་ལས་ལྷག །འདི་འདྲ་རྟེན་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། །རྟེན་
དཀའ་འཇིག་སྤྲ་ནམ་མཁའ་སྒོག་དང་འདྲ། །ཚུལ་འདི་བསམ་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་
ཀུན། །སྤྱན་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས་གྱུར་ནས། །ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་སྤྱིང་པོ་ལེན་
པ་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་རྟེན་བཟང་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱ་

དཔེ་ཐོ་བོ་གང་གི་སྟོན་ས་བསམས་ཀྱང་རྟེན་ཚུལ་མི་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་དགོན་ལ། དོན་
ལེན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་དབུལ་བ་སེལ་བ་
ཙམ་མ་གཏོགས་སྤྱི་མར་པན་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱས་ལ། རྟེན་འདིའི་སྟངས་ནས་རང་
གིས་འབད་ཐུབ་ན་རུང་འཇུག་དོན་མཆང་གི་གོ་འཕང་ཡང་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་འབྲུབ་
པས་གཏན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱས་སོ། རྟེན་དགའ་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་
བཟང་སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེས་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདིའང་འགལ་རྒྱུན་
དུ་འཛིངས་པ་རྒྱུད་དམར་ནང་གི་མར་རེ་བཞིན་ནས་འཆི་ཆ་མེད་པས་སྦྱར་བ་སྦྱར་
བར་གཏན་དུ་པན་རེས་གྱི་སྦྱིང་པོ་ཞིག་ལེན་དགོས་ལ། ཆེ་འདིའི་ཟས་ཁོར་ལོངས་
སྦྱོད་མངའ་ཐང་སྟན་གྲགས་སོགས་ཅི་ཙམ་རྒྱས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེ་མི་ལས་གྱི་དགའ་
སྟོན་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་སྦྱིང་པོ་ཅིའང་མེད་པ་ནས་
གྱི་སྦྱན་པ་ལོ་བརྒྱར་ཕྱར་ཡང་ནང་ན་སྦྱིང་པོ་ལེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་འབྲ།

དེའི་ཆེ་པན་རེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ན་སྦྱོད་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རབ་
དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་པན་བར་གཟིགས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཙན་དེས་རང་ཅག་གི་དོན་དུ་དང་པོར་ཐུགས་
བསྐྱེད། བར་དུ་བྱ་དགའ་བའི་སྦྱོད་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱད། མཐར་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་དེ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བཅེ་བ་ཆེན་
པོའི་སྟོན་ས་སྟོན་བར་མཛད་པའི་ཡུང་རྟོགས་གྱི་བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གཉིས་མ་
གཏོགས་གཞན་མེད་པས་དེ་ལ་རེས་བར་འཇུག་དགོས། དེར་འཇུག་ཚུལ་ཡང་རང་
གིས་གང་འདོད་བྱས་པས་མི་ཆོག་བར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ལོག་པ་ཞེས་འཇུག་སྟོ་

མ་ཞོར་བ་ཞིག་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་དགོས། དེའང་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། དང་པོ་བསྟན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཇུག་པའི་སྒོ་དང་གཞུང་
ཤིང་ཕྱིར། །ཁ་ཅས་ཆོག་ཅས་མ་ཡིན་པའི། །སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་
བྱ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བསྟན་བ་སྤྱིའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་འགོ། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་
བའི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད། སྤགས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་སྒོ་དབང་
ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་
གཅིག་ཕྱ་པན་བདེ་ལེགས་ཆོགས་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་པར་
དག་པའི་མང་གཞི་བེན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། སྐྱབས་སུ་འགོ་
བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན། སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་དང་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་ཐོག་མ་
མེད་པ་ཞིག་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་ལ་
གཏན་གྱི་སྡོད་གནས་སུ་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་བྱག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསམ་
ལས་འདས་པ་ཞིག་མྱོང་འདུག་ཏུ་བེན་ཡང་ད་དུང་གཉེན་པོས་བཙན་ཆོད་ཅིག་
མ་བྱུང་ན། མྱང་བས་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་གཏིང་དང་མཐར་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་
པར་འདུག ད་རེས་ཉེན་འབྱེལ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་དུས་འདིར་རང་གིས་རང་མ་
བསྐྱུས་པ་བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཆོག་ལྷ་
མ་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན་ཟངས་ཐབ་རི་རྟེན་ནས་འགྲིལ་
བ་བཞིན་འདི་ནས་རྟོག་སྤྱ་ཞིག་འབྲེད་དེ་སྤར་ངན་སོང་གི་གཏིང་དུ་ལྷུང་ཕྱིན། དེ་

ནས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ལྟ་ཞོག། བདེ་འགྲོའི་སྤྱི་ཙམ་ཡང་བསྐྱལ་བ་སྤྱི་
མཐའ་ཡས་པར་ཐོས་དཀའ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གཡང་ས་བརྒྱད་མ་ནས་བརྒྱད་
མར་ལྷུང་ངེས་ཏེ་རྒྱལ་སྤུས་ཞི་བ་ལྟས། དེ་ལྟའི་དགེ་བ་ཉམ་རྒྱུད་ཉིད་ལ་རྟག། སྤྱིག་
བ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་ཅག་རྣམས་དགེ་
བ་གང་བྱས་ཤུགས་རྒྱུད་ལ། སྤྱིག་བ་གང་བྱས་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་
མེད་ལ་གངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བས། རྒྱ་དེ་ལ་དཔག་ན་ཕྱི་མའི་འགྲོ་ས་ངན་སོང་
ལས་མ་འདས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། སལ་མོ་ཆེར་ནི་མི་རྣམས་ནི། དམ་བ་མ་
ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། དེས་ན་སོ་སོ་སྤྱོད་བོ་རྣམས། སལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་
འགྲོར་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེར་སྤྱེས་ན་གཞན་དབང་ཁོ་ནར་སོང་
སྟེ་ཐར་མི་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། གང་ཆེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་
མ་སྤུན་གནས་པ། གཡལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། གཡལ་ང་སར་ལྷུང་བས་
གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེ་བས་
གཞིགས་ཀྱང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པས་སྟོབ་ཐབས་དང་བྲལ་ཞིང་སྐྱབས་ཀྱི་
སྤང་བ་མི་འཆར་བར་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་འཛིགས་སྤྱག་གི་སྤང་བ་འབའ་ཞིག་ཤར་ཏེ་
བྱ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ། སྟོད་འཇུག་ལས། སྤྱི་ཞིག་འཛིགས་ཆེན་འདི་ལས་
བདག། ལེགས་པར་སྟོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། བྲེད་ཤ་ཐོན་པའི་མིག་བགྲང་
ནས། སྤྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་འཆོལ་བར་བྱེད། སྤྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་
མཐོང་ནས་ནི། དེ་ནས་ཀྱང་ཏུ་ཡི་སྤྱག་འགྱུར། གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་

ན། དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། འགྲོ་བ་སྐྱབས་
པའི་དོན་བཅོམ་བཤ། སྐྱབས་ཆེན་འཛིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། དེ་རིང་ཉིན་ནས་སྐྱབས་
སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ད་ལྟ་བདེ་འགྲོ་བའི་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སོ་
མཆོམས། ཁེ་ཉིན་སྐྱིད་སྤྱག་ཀུན་གྱི་འདམ་ཁ་རང་ལག་ན་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་སྒོ་
བདེ་བའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེའང་རང་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཅིའང་མེད་
པས་ལྷ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞབས་ལ་འཇུག་ནས་སྐྱིད་སྤྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་
བྱུང་ཡང་བྱེད་མཁུན་སྤྱུམ་དུ་སྒོ་འགོལ་དགོས་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བོས།
གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ལུས་ཐོས་པས། དེ་རིང་གང་
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ངེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་ལ། ལན་དུ་སྒོ་བ་དཔོན་དབང་
བོས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། གང་ལ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་སྒྱུར་བ། གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་
ཡོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀའ་བ་དང་། དེ་ཡི་
བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་རང་ལ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས། དེ་སྐྱབས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་
ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ། དེ་ཇི་ལྟར་
ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱིར་འདེགས་པ་སྣ་རེ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་དང་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་ཙམ་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་བས་ཆོག་པ་རྒྱ་མཚོར་ཆོང་བ་མང་
པོ་གང་པོ་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་བས་འདེགས་པ་ལས་ཐར་བ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་
ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ཐར་བའི་གོ་འཕང་སྦྱབ་པ་ལ་སྦྱབས་དགོན་མཆོག་གསུམ་
གངས་པར་ཆང་དགོས་ཏེ། སྦྱབས་འགྲོ་བ་དུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་
དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབས། །ཞེས་དང་། དཔེ་ཆོས་འགྲེལ་
བ་ལས། རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་རང་དང་འབྲ་བའི་མི་གསུམ་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར། འོ་
སྐྱོལ་ཐར་བའི་བྱང་ཆུབ་འཆོལ་བ་ལ་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་དགོས། ལམ་
བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་སྦྱབ་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་དགོས།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔེར་ན་ནད་གསོ་བ་ལ་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་པ་ནད་གཡོག་གསུམ་
གང་རུང་རེ་ཡོད་པས་མི་ཆོག་པར་གསུམ་ག་ཆང་དགོས་པ་ལྟར། ཉན་མོངས་པའི་
ནད་ནི་བའི་ཐར་བའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ། ཐབས་དེ་སྒྲོན་པའི་སངས་རྒྱུས། ཐབས་
དངོས་གཞི་ཆོས། དེ་སྦྱབ་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་གསུམ་ག་ཆང་དགོས་སོ། །

སྦྱབས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འདུས་མ་བྲས་ཤིང་ལྷན་
གིས་བྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁའ་དང་བཅེ་དང་རུས་པར་
ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད། །ཅེས་རང་དོན་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་
ཏན་བརྒྱུད་དང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོགས་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉིན་པོའི་
ཚྭ་གས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གི་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་
དེ་ཆོས། །ཞེས་འགོ་ག་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ནང་གི་ནི། །ཡེ་

ཤེས་གཟིགས་བ་དག་པའི་ཕྱིར། །སློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་ལ། །སླ་མེད་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སློ་ནས་རིམ་
བཞིན་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་བ་དགོས་ཀྱི། ཉེན་གྲལ་དུ་བཞུགས་པའི་
གསེར་སྐྱ་ལྟ་བུར་གོ་བཤམ། མི་མངོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ན་བཞུགས་ཡོད་ཟེར་
བ་ལྟ་བུས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་
གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སོ་སོར་སློས་ན་མང་དོགས་བས་རྒྱད་སྒྲའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་བ་སྐྱབས་འགོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ་ནི། དེའང་སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་
བསྐྱབས་བ་ཅམ་ལ་སྐྱབས་འགོར་མི་འཛོག་གི། །སྐྱབས་འགོའི་ངོ་བོ་ནི་བཤ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱིས་ལན་སློ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས་ལས། །སྐྱབས་
འགོའི་ངོ་བོ་ཨི་ཐེ་བ། །བདག་ཉིད་ལྷག་པར་འཛིགས་བ་དང་། །དཀོན་མཆོག་སྐྱོབ་
པའི་རུས་ལྡན་དུ། །ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་
ཁྱོད་ཉིད་བཞད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་སྐྱབས་བསྐྱལ་གྱིས་འཛིགས་བ་ནི་སྐྱབས་
འགོ་གནད་དུ་འགོ་བའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་གྱི། །སྐྱབས་འགོའི་ངོ་བོ་དངོས་
གཞི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་གྱི་ཤེས་
རབ་དང་དད་བ་སོགས་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཚུལ། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་བར་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་བ་དང་ཁས་སྒྲང་
སོགས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་འཁོར་ཅི་རིགས་དེ་སྐྱབས་འགོའི་ངོ་བོ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། །ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། །རྗེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་།

བའི་ཚུལ་ནི། བསྐྱ་བ་ནས་གསུངས་པ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། བྱང་པར་
ཤེས་པ་དང་། ཁས་རྒྱངས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྐྱ་བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བལྟ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སྐྱ་མཆན་དཔེས་སྐྱས་ཤིང་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་
པ་སྟེ། དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་སྐྱ་མཆན་གྱིས་སྐྱས་གྱུར་པ། མཛེས་གྱུར་མིག་
གི་བདུད་ཅི་ནི། སྐྱིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། སྐར་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱས་པ་
འབྲ། ཞེས་སོགས་ལྟར་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། ཉོན་མོངས་མེད་
པ་དང་སྟོན་གནས་མཁུན་བའི་བྱེད་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་
སྐྱ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་ཞིང་ཐར་བའི་ས་བོན་བསྐྱན་པ་སྟེ། མདོ་ལས་
ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱས་རབ་ཏུ་བྱེ་བས་ན་མཐོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་དོན་
བྱེད་དོ། རོས་པ་དང་རེག་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྟེ་བསྐྱལ་བ་བཟང་དང་དབྱ་མ་རིན་ཆེན་
ཐོང་བ་སོགས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འགྱུར་བྱུང་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། །གསུང་
གི་ཡོན་ཏན་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་དང་ས་སྟེ་དབྱ་མ་སྟོང་པོ་སོགས་སུ་འབྱུང་
བ་ལྟར་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་བྱུང་པར་ནམས་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
ནི་བདེན་པ་བའི་ལུ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཆོག་ཤིང་། མང་
པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཁྱེད་ཀྱིས་ན། སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་རྟུན་
ནས། གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཀྱང་འདེབས། ཞེས་གསུངས་པ་

ཉུང་། གསུང་དབངས་གཅིག་གི་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་མཐའ་སྒྲས་པའི་སེམས་
ཅན་མོས་བ་ཐ་དད་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་སྒོངས་པའི་བྲ་བ་བཅད་དེ་གང་ལ་གང་
འཆམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་བ་སྐྱེད་བྱས་བ་ནི་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་སྒྲོ་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདེན་གཉིས་རེས་འཛོག་ཏུ་མ་སོང་བར་
རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་བ་མཐའ་དག་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཅིག་ཅར་མངོན་སྲུང་དུ་
གཟིགས་པའི་མཐུན་བ་དང་། སྤྱགས་བརྟེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་དུས་
རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བྱ་བཞིན་དུ་དགོངས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་
འཕྲིན་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་
གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་མོ་རྗེ་རྗེ་མའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་མཛེས་སྒྲུན་སོགས་ལས་འབྱུང་
བ་ལྟར་རོ། །ད་ལྟ་རང་ཅག་འཁོར་བར་ལྷུང་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་མས་ནོན་བ་འདིའང་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་དགོངས་བ་མིན་ཀྱང་དེས་སྦྱོབ་བ་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་གཉི་ག་འཛོམ་
དགོས་བ་ལ་རྒྱ་རང་གིས་མ་བསྐྱབས་པས་ལན་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་
བསྟོད་ལས། བྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀྱན་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྐྱབས་ལགས་
ཏེ། །ནང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཆང་བས། །བྱིས་བ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྟེན། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། བྲག་སྤྱག་བྱང་བསྟན་དུ་ཉི་མ་མི་འཆར་བ་དང་དཔྱུས་ལོང་གིས་ཉི་
འོད་མི་མཛོང་བ་ཉི་མ་ལ་འོད་མེད་པས་ལན་བ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་གི་སྦྱོན་ཡིན་བ་
བཞིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་གོ་ན་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལས་ནི་རོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་

བརྗོད། ལ་ལས་རྒྱ། ལ་ལས་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ས་བརྗོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
ཐར་འབའ་ཞེས་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བོད་ན་མདོ་རྒྱད་
མང་པོ་བཏུ་རྒྱ་མེད་པས་ངའི་དད་པ་ཉམས་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རི་
ཅམ་མང་དུ་བཏུས་པ་བཞིན་དད་པ་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་
བཙུམས་ལྷན་འདས་དེ་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་གོལ། གཞན་འཇིགས་
པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་ནི་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་ནི་
འཇུག་པན་བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཇུག་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་
བཞིའམ། མཁུན་བཙེ་རུས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཤེས་
དགོས་ལ། རྣམ་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ལུགས་འབྱུང་
ལུགས་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སྟོན་པ་ཆད་མའི་སྟེས་བྱར་སྐྱབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་བསམ་སྟེ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཤེས་ན་དེ་ཆོས་ཀྱི་མ་ཐུ་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་ལ་གུས་པ་སྟེ་ཞིང་། ཆོས་
དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་སོ་དགེ་འདུན་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་ལ་འདར་གུས་པར་འགྱུར་
རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་རེ་རེ་ལ་འདར་ཡོན་ཏན་
ཆད་མེད་པས་གང་རུང་རེ་ཁོ་ནར་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཆོག་གས་སྟུམ་ན་དེས་མི་
ཆོག་སྟེ། གདུལ་བུའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཀྱི་སྟོས་ཆོས་མི་འབྲ་བ་མེད་མི་རུང་རེ་སོ་
སོར་ཡོད་དེ་ཞེས་གོ་བའི་བྱིར་ཁྱད་པར་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་རྒྱད་ཟླ་མ་
ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་གྱི། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་

བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྟུ་བར། མཆོན་ཉིད། འཕྲིན་ལས། མོས་
བ། སྐྱབ་བ། རྗེས་སུ་བྲན་བ། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྲུང་བའི་བྱང་པར་བྱག་
གསུངས་བ་རྣམས་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱཏོ། །

གསུམ་བ་ཁས་ལེན་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བྱང་པར་
དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཤེས་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལྟར་ཤེས་བ་ན་སྒྲན་བ་མཁས་པའི་
ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ནད་བ་ཉམ་ཐག་བཞིན་དེ་རང་གི་མགོན་སྐྱབས་སུ་འཛིན་བ་
ཞིག་དགོས་ཏེ། དེའང་སངས་རྒྱས་ནི་རང་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་ལོར་འཛིན། ཆོས་ནི་
སྐྱབས་དངོས་སུ་འཛིན། དག་འདུན་ནི་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཟླ་གོགས་སུ་འཛིན་བ་ཡིན་
ནོ། །

བཞི་བ་གཞན་དུ་མི་སྦྲ་བ་ནི། སྐྱབས་སུ་བཟུང་བ་དེའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ཁོན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་བ་ཡིན་གྱི། ལུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་བ་སོགས་
སྐྱབས་གཞན་དང་གཉིས་འཛིན་མི་བྱེད་བ་སྟེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།
བདག་ནི་སྟོན་བ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཙེམ་ལུན་ཁྲོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་
ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན་ཁྲོད། །སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན། །ཞེས་དང་། ལུ་སྟེགས་
གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་རྣམ་བསམས་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་
ཁྲོད་ལ། །བདག་གིས་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་
པའི། །ཁྱབ་མཐའི་སྟོན་གྱིས་བཤྲག་སེམས་ལྷན། །བསམས་ཤྲག་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་
མེད་པའི། །སྟོན་བ་ཁྲོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། སྟོན་བ་དང་

བསྟན་པ་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་མཐོང་ནས་རྒྱ་བ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་
ལ་དག་སྤང་སྤྱོད་བའི་ཐོབ་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲོ་མ་ཁེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་མ་
མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྲུང་པར་འདི་བཞིས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདོན་ཚུལ་
ཤེས་ན་གོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལོ། །འདི་དག་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་མི་བྱུང་གི་
བྲུང་པར་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོར་འབྱུང་བ་ལ་དེའི་སྤྱིང་དུ་མདོ་སྤེ་
རྒྱན་ལས། གུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཐེལ་གཞོན་པར། །དབྱེ་བའི་རང་
བཞིན་དོན་རྣམས་བཞི་ཡི་བྲུང་པར་གྱིས། །ཐེག་པ་མཆོག་གྱིར་སྐྱབས་རབ་སོང་
བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་མདོར་
བསྟན་ཅིང་། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྲུང་པར་རྣམས་ཆང་དགོས་སོ། །མདོར་ན་
སྐྱབས་འགྲོའི་གདམས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་གལ་ཆེ་བ་དང་། །སྤྱིས་བྱ་མཆོག་འབྲིང་
དམན་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོ་ཆོད་དང་འཆོམ་པར་བྱར་ཡོད་ཅིང་། །སོ་སའི་
ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་བྱས་ཆོག་པའི་མན་
ངག་བྲུང་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། །གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱང་
མཆོག་གསུམ་བསྐྱབ་མེད་པར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་
ནས་སྤྱིད་སྤྱག་ཅི་བྱུང་ཡང་བྲེད་མཁྱེན་སྟམ་པ་བྱས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཞིག་
ཡིན་ན་དེར་ཡང་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། །རྒྱུད་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། ཡང་ན་ལྷན་པོ་དང་
པ་བརྟན། །དེ་ལ་སྤྱོར་བའི་དངོས་བྱུབ་ཉི། །གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྤྱིས་བྱ་ཆུང་དུའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྦྱང་བ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་

བསྐྱལ་བསམ་བས་རྒྱ་བྱས་དངོས་གཞི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ལ་འབད་ན་ཅུང་དུ་འཛི་ཆོས་སྐྱོར་ཐམས་
ཅད་དེར་འདུ།

འཕྲིང་གིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སྟོན་
བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མེས་སུ་ཞུགས་ནས་ལམ་བསྐྱབ་བ་གསུམ་ལ་སྟོབ་དགོས་བས་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་འགོའི་ཁོངས་སུ་འདུ།

སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་པར་བྱིན་བསྐྱབ་བ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིང་
བཅེ་ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚོས་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཐམས་
ཅད་ལ། །མདོར་བསྐྱལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས། །བདག་དོན་མ་ཡིན་གཞན་དོན་དུ། །སྦྱིང་མེ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བྱེད་ན། །ཆོས་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་སྦྱིང་མེས་ཡིད་བསྦྱོང་དེ་གཞན་དོན་དུ་
རང་གི་འབྲས་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་།
དེའི་རྒྱར་ཐམས་ཤེས་བྱུང་དུ་འདུག་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལ་སྟོབ་བ་ཡིན་པས་
དེའང་སྐྱབས་འགོའི་ཁོངས་སུ་འདུ།

གསང་སྤགས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་འབྲས་སྐྱབས་སུ་བབྱུང་བ་
ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་དེ་ལ་ད་ལྟ་ནས་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་རིམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
སྟོབ་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཡང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་པོ་ཉའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟེན་
ཅིང་ཆོས་སྤར་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་

བཞིའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་མཁའ་ཁྲབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ད་ལྟ་ནས་བསྐྱེད་གས་
 བ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ལས་མ་འདས་ཤིང་།
 མདོར་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་གཏོགས་
 བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་མ་དར་རྟེན་ལས། སྐྱབས་འགྲོ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་
 གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྐྱབས་འགྲོ་བཅས་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཉེ་རིང་མཛད་པ་མིན་ཡང་རང་རང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་
 གིས་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཟུན་ཆོགས་དང་རན་སོང་འཁོར་བ་སོགས་
 ལས་སྐྱོབ་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཆོ་བ་དག་ནི་
 ཐམས་ཅད་དང་། །རན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཛིག་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་
 བ་ལས། །སྐྱོབ་བྱིང་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་རི་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི། རོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་
 རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གནས་ཁང་གི་དོར་ལེགས་པར་བྱས། ས་གཞིར་མེ་
 ཏོག་སིལ་མ་དབྱམ། རི་ཞིམ་པའི་རྒྱས་ཆག་ཆག་གདབ། ལྷགས་བཟང་པོ་ལ་བསྟན་
 པའི་བདག་པོས་གཙོ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་བྲིས་འབྲུར་
 ཅི་རིགས་སོགས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་གང་འབྱོར་བཤམ། དེ་དག་གི་མདུན་
 དུ་རི་ལྟར་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་རྣམས་གཡོ་མེད་ཅིང་བཞོད་པ་ལེགས་པར་མཛེས་
 བ་གཙང་སྤྱོད་པ་བཤམ། བདེ་བའི་སྟན་ལ་སྐྱོད་ལམ་ཚུལ་མ་ཐུན་ཀྱིས་འཁོད་དེ་
 རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་ནས། ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་སྒོ་བདེ་བའི་གདེང་ཆད་སེམས་

ལ་འཛིན་རྒྱ་ཅིའང་མ་བྱས། ཉེས་ལྷུང་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསགས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་བས་
ནས་དབྱགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འདི་འགག་མ་ཐག་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལས་འོས་མི་འདུག་
ཅིང་། དེར་སྐྱེས་ན་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ་ཕིན་ཏུ་
འཛིགས་ཕིང་སྒྲག་བ་དང་། དེ་ནས་རང་གི་གཡས་སུ་ལ། གཡོན་དུ་ལ། མཐའ་སྒྲོར་
དུ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་བས་བསྐྱོར་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱིན་
ཅན་གྱི་མ་ལ་ལ་སྤྱག་ཡིན་ཚུལ་དང་རང་ཉམས་ལ་དཔག་པའི་སྤྱིང་ཇེ་ཤྱགས་དུག་པོ་
བསྐྱེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་དགེ་སེམས་བྱད་པར་ཅན་དེའི་རང་ནས་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་གདབ་བ་
ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་བྱང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གོ་ཆེན་པོ་བརྒྱན་གྱིས་
བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྱིང་ཁར་སྤྲོ་ཆོགས་བད་ཆེ་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་ངོ་པོ་རང་གི་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་
བ་རྒྱལ་བ་ཤུག་བྱུབ་བ་སྐྱེ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་ལ། ཞལ་
གཅིག་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྤྱིང་ན་བདུད་
ཅིས་གང་བའི་སྤྱིང་བཟེད་བསྐྱམས་ལ། སྐྱེ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་མཛེས་བར་གསོལ།
འོད་ཀྱི་སྤྱང་པའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་དོ་རྩེའི་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་ལ། དེའི་ཤུགས་
ཀར་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་། དེའི་ཤུགས་ཀར་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། ལུབ་
དབང་གི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སེང་ཁྲི་བད་ཆེ་ཉི་མའི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་
ལ་ཉམས་ལེན་བྱིན་སྐྱབས་བརྒྱན་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་ལ།
གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱན་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་འངས་དབྱངས་ལ་ཟབ་མོ་ལྟ་
བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲ་མ་ཞུམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་དུ་རྒྱུ་ཅན་ཅུ་བའི་ཁྲ་
མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཁྲ་མ་ཞུམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་
མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་དཔའ་མོ་བསྟན་སྤྱང་ཡེ་
ཤེས་པའི་ཆོགས་ཞུམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་
ན་གདན་ནི་ཕུན་ཆོགས་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱང་གི་ཆོས་ཞུམས་འོད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་པོ་ཉིད་ཞུམས་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གང་ལ་གང་
འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་དབྱེས་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ཉེ་བཞུགས་པར་བསམ། རང་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་པ་དང་དཀོན་
མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་སྦྱབས་འཕྲོ་བྱེད་པར་
བསམས་ཉེ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་
གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་བ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་འབྱུང་གནས། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མངའ་བདག་རྒྱུ་ཅན་ཅུ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་ཁྲ་མ་དམ་པ་
ཞུམས་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་དང་། ཁྲ་མ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་
མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་པ་ཏུ་བཏབ་པས། ཁྲ་མ་སྦྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་
དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲ་མ་ཞུམས་ཀྱི་སྦྱ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཉེས་ལྷུང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ལ་བསྐྱོ་བ་གསུང་བཅག་པ་ཐུགས་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་
མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་ཐམས་ཅད་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་
དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས།
ཁྱད་པར་སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་
པས་སྒྲ་མའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱད་སོང་སྟམ་བ་བྱ། དེ་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་བྲག་ཏུ་བཏབ་པས། རྩོ་
རྩེ་འཆང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྡིག་སྦྱིབ་སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ། སྐྱ་ལྷུས་ཐོས་བ། ལེགས་
ཉེས་ཀྱི་དབྱུང་བརྟགས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་བཞུགས་པ་སོགས་
སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྦྱིབ་དག །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་སྐྱབས་
འོག་ཏུ་རྒྱད་པར་བསམ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་
ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་བྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཆོས་པོ་ཉི་རྣམས་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་
བབས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྡིག་སྦྱིབ་སྦྱི་དང་
ཁྱད་པར་དུ་གསུང་རབ་རྣམས་ཐོང་དུ་བྱས་བ། གཏལ་མར་བཙུག་བ། ས་སྤྲེལ་ལ་
བཞག་བ། འགོམ་ཡུག་བྱས་པ་སོགས་དང་། ལྷག་པར་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་སྐྱ་བ་ལ་
སྦྱང་བ། བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་གེགས་བྱས་སོགས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ངན་སྡིག་སྦྱིབ་ཐམས་
ཅད་དག་ནས་དེའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱད་པའི་དམིགས་པ་བྱེད། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་

ལྷ་མཆོའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་བྲུགས་བྲག་ཏུ་བཏབ་པའི་ཆོ།
 བྱང་སེམས་ཉན་རང་དཔའ་ལོ་དཔའ་ལོ་བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱེལ་ས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་
 ལ་ཞུགས་པས། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ། དག་འདུན་གྱི་དཀོར་ལ་འབག་པ།
 སྐྱར་བ་བཏབ་པ་སོགས་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྤྲེག་
 སྤྲེག་ཐམས་ཅད་དག དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་སོང་སྟེ་
 དུ་བསམ་ལ་དགའ་བ་སྦྱེད། ཡི་དམ་ཆོས་སྲུང་རྣམས་ལོགས་སུ་བྱེད་ན། ཡི་དམ་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ། །ཞེས་
 ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་བྲུགས་བྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཡི་དམ་རྣམས་
 ཀྱི་སྐྱེལ་ས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་
 ཞུགས་པས། རིགས་ལྡ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་ནས་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུགས་ཏེ་རིམ་གཉིས་
 ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་སྦྱེ་བའི་སྣོད་རྒྱུད་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ། དཔལ་
 མགོན་དམ་པ་ཆོས་སྦྱོང་བའི་སྲུང་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་
 ལྷ་མཆོའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་བྲུགས་བྲག་ཏུ་བཏབ་པས།
 མགོན་པོ་བྲུག་བྲུག་པ་སོགས་ཆོས་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེལ་ས་འོད་ཟེར་མེ་འོད་ལྟ་བུ་
 འཕྲོས་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲེག་སྤྲེག་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེགས་
 ཏེ་རོ་མེད་དུ་བྱས། ཆོས་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་
 པས་བྱིན་ཆད་ནད་རིམས་གདོན་བགོགས་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པའི་

བསྐྱབས་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་བྱེད། མདོ་ལུགས་ཁོ་ན་ལྟར་བྱེད་ན་གོང་
མ་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་འདུན་ཅི་འབེབ་སྐྱབས་མི་བྱེད་པར་དེ་དག་ལས་འོད་འཕྲོས་ཏེ་རང་
ལ་ཐོག་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཞལ་ནས། བྱེད་ཅག་འཁོར་བ་སྐྱབས་བསྐྱེད་
གྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་མགོན་སྐྱབས་དབྱུང་གཉེན་དེད་རྒྱལ་གྱིས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུང་ལྟར་ལྟར་བྱོན་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྐར་
ཡང་ལུས་གྱི་བ་སྐྱབས་གཡོ་ཞིང་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་པའི་དད་བ་ལུགས་ཟླ་པོ་
གསལ་བཟབ་གྱིན་སྐྱབས་འགོ་བྱེད། དེ་ལྟར་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱབས་
སུ་འགོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་དམག་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་
པོ་གྱུར་བའི་ཆེ་བཟང་ཆང་གི་དཔོན་དེས་རང་གཅིག་ཕྱ་ཅི་ཐར་མི་བྱེད་པར་གཉེན་
བཤེས་རྒྱལ་གྱི་མགོ་འདོན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྒྱལ་གྱི་དོན་གཙོ་ཐོར་ཡིད་ལ་
བཞག་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་ཆོགས་གྱི་མཆོག་རྒྱལ་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་
བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་ལུགས་ཟླ་ཏུ་
བཟབ་པས། ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུན་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག །ལུས་
དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལྟར་རྟོགས་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱང་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་
རྒྱབས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པར་བསམ། དེ་ནས། བདག་གིས་སྤྱིན་
སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས། །འགོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པར་
ཤོག །ཅེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་ལུགས་ཟླ་ཏུ་བསྐྱོམས་པས།

ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ལས་རང་འབྲས་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་བས་
རང་ཉིད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེར་ལས་གྲིས་གྱུར། རང་ཉིད་ཐུབ་དབང་དུ་གྱུར་
པའི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྐྱོར་ན་ཡོད་པའི་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་ཐོག་བས་སོ་སོའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་སྤྲུངས་ནས་ཐམས་ཅད་
ཐུབ་དབང་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་ལས་
བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ། འདི་ཙམ་ཤེར་མདོའི་སྐྱེད་གཞི་སོགས་སུ་སྐྱད་ཅིག་དེར་
ངན་སོང་སྟོངས་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཅིང་། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་
བདག་གི་ལུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་མོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེའི་གནས་སུ་མོས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་མཐུན་པས་
མདོ་ལུགས་རྒྱུད་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
བཟང་པོའི་ཞལ་ནས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྗེ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱན་བཤགས་
སམ་ཡན་ལག་བདུན་བར་གྲགས་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་
མཆི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་འདིའི་དཀྱུས་སུ་འདོན་སློབ་ཡོད་པ་བཞིན་བྱེད་ན་ཆོག་
རིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཞིང་ས་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཞིང་
ལ་རྗེ་དང་གསེག་མ་སོགས་སེལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་རྒྱུ་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་།
དེར་རྒྱུ་ལུད་འབྲེན་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྟོན་མཐུན་རྒྱུ་ཆོག་གས་བསགས་
པ་དང་། དེ་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་རྗེས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་འཛོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སྟོན་པའི་ལོ་ཉོག་སྤེལ་

བ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་བྲ། དེ་ནས་ཆད་མེད་བ་བཞི་བསྐྱོམ་
བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དེ་ཉིད་རྩེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
བསྐྱེད་སྐབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱའོ་སྟུང་བའི་དོན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་
སེལ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་བ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་
འདོད་པ་ལ་སྟོང་རྩེ། བདེ་བ་བསྐྱབ་བར་འདོད་པས་བྱམས་པ། བདེ་བའང་ཟག་
བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་མཐར་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས།
ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་དགའ་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་པ་ཞིག་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དགའ་
བ། དེའང་ཕྱོགས་ངེས་ཅན་པ་ཡིན་པར་དག་གཉེན་བར་མ་ཀྱུན་ལ་སྟོམས་པ་ཞིག་
དགོས་པས་བཏང་སྟོམས་ཏེ་བཞིར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དེ་སྟོམ་ཚུལ་ནི། མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མ་བསྐྱབས་པས་བདེ་བ་རྣལ་མ་ཞིག་དང་མ་སྤང་
པར་འདུག ད་ལྟ་བདེ་བར་རྫོམ་པ་བག་རེ་ཡོད་ནའང་སྤྱར་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་
ནས་འགོ་བས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་བྱམས་པ་དང་། འདི་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་
བསྐྱབས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤངས་ཤིང་ད་ལྟ་འདྲིང་བཞིན་དུ་དེའི་
རྒྱ་སྐྱབ་པར་འདུག་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བལ་ན་ཅི་མ་རུང་།
བལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པའི་སྟོང་རྩེ་དང་། འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་
དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་མ་བལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་
ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དགའ་ལོ་ཨང་སྟུང་དུ་དགའ་བ་དང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་པན་

ཚུན་དུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བརྒྱུད་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བརྒྱུད་ནས་ཆགས་
སྤང་གིས་ལས་ངན་སྤྲོ་ཆོགས་བསགས་པའི་དབང་གིས་སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་། བྱང་
པར་ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དཔག་མེད་སྤྱོད་བར་འདུག །འདི་རྣམས་པན་ཚུན་ལ་
ཉེ་རིང་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་ཆགས་སྤང་གིས་སེམས་དང་བྲལ་ནས་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་
ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག བདག་གིས་ཀྱང་འདི་རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་ལ་
ཉེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བརྒྱུད་ནས་ཆགས་སྤང་མི་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་སྟོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་བཏབ་
ལ། དག་ཏུ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྗན་པར་གྱུར་
ཅིག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་
གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་
གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་
ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་ཆད་མེད་བཞི་བྲགས་བྲག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ཆོགས་
ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱུ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ནས་པ་མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ལས་ཉོན་
ཐམས་ཅད་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུངས། ཟག་པ་མེད་པའི་
བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་ཆད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་གྱུར་སོང་སྟེ་དུ་
བསམ་མོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས་མཇུག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་
ཀྱང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་

བའི་བོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་པའི་སེམས་སོགས་བཅུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོ་པོའི་
མན་ངག་གིས་སེམས་སྟོམས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། ངག་ཏུ་བརྫོད་སྐབས་
ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་
ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་སྟོན་དུ་བྲངས་ནས་འདོན་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱང་
ཡོད་པས་གང་མོས་བྲ། དེ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཤར་སྟོམ་དང་འབྲེལ་བའི་
དད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་ཞེས་སོགས་འདོན། ལྷན་གསོལ་
བྱེད་ན་ལྷན་ཁང་གསལ་བཏབ་སྟེ་དེར་སྦྱན་བྲངས་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདུད་ཅིས་
གང་བའི་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས་སྐྱེ་ལྷན་གསོལ་བ་དང་། ལྷ་ཇས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱ་
འབྲལ་བའི་དམིགས་པ་སོགས་ཆོག་རིས་ལྟར་བྲ། སྟོན་ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་
པར་བྱས་ལ་མཆུལ་སོ་བདུན་མཐམ་བདུན་མ་དབུལ། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མཐམ་
དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་པ་གསོལ་བ་གདབ། ལྷན་བསྐྱབ་བའི་ཆོ། ལྷ་མ་ལྷན་བའི་
དབང་པོའི་ཕྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྐྱོར་ན་བཞུགས་པའི་ཆོགས་ཞིང་
རྣམས་ལ་སོག་པས་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱེན་ལྷན་ལྷན་དབང་ལ་ཐིམ། ལྷན་དབང་རང་
གི་སྟོན་མཆོམས་སུ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །མཇུག་
ཏུ་དགོ་བ་རྣམས་བཟང་པོ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
གི་སྟོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་བྲག་པོས་བསྟོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ལ། རྫོ་རྫོ་འཛིན་པ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་
མཆོན་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལས། སྐྱབས་འགོས་སངས་རྒྱས་སར་རྒྱུད་སྟོམ་པ་ཀུན། །སྟེ་
བའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྟོན་བསགས་ཀྱི། །ལས་སྟོབ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཅིང་ཟད་པར་

འགྲུང། །སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་སྒོ་ཡིས་གཞལ་མི་བྱས། །ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་མི་
དང་མི་མིན་གྱི། །བར་ཆད་དག་གིས་མི་ཚུགས་ཅི་བསམ་འགྲུབ། །སྦྱར་དུ་འཆང་
རྒྱའི་པན་ཡོན་བརྒྱད་བསམ་ནས། །ཉིན་དང་མཆན་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གསུམ་
བྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ནི། སྦྱིར་སྤྱི་པ་དང་ནང་པའི་བྲུང་པར་
འདྲིག་ཚུལ་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་། མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
སྐྱབས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་འདྲིག་པར་གསུངས། རྩོམ་ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྒོན་རྣམས་
ཀྱིས་དཀའ་ཆེ་གས་ཆེན་པོས་སྦྱན་བྱངས་སྐྱབས་ཀྱང་བོད་སྒོན་རྣམས་གསང་
སྒྲགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཟེར་བའི་ཁ་བོ་ཅན་ཞིག་གསུང་དུ་
རེའང་། རྩོམ་ཆེན་པོས་མ་མཛངས་ཀྱིས་བྱ་གསོ་བའམ། བྱད་པ་ལུས་བྱངས་གསོ་
བ་བཞིན་སྒོ་བ་མའི་རྒྱད་ཆོད་དང་འཆམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་གཟིགས་ནས་སྐྱབས་
འགྲོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་འདི་ཁོ་ན་གསུང་བས་མཆན་ལའང་སྒྲ་མ་སྐྱབས་འགྲོ་
བ་དང་ལས་འབྲས་པར་གྲགས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་མིག་ལྟོས་
དང་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་པན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་། །སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོར་སྒོམ་ཞིང་ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཀུར་ནའང་ནང་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་
དག་ཅིག་མེད་ན་སྤྱི་ནང་གོ་འདྲིལ་ནས། གནས་བརྟན་ཞལ་མར་གཟིགས་ཤིག་
འདུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནང་དུ་མ་ཚུད་འདུག་ཅེས་པའི་དཔེར་འགྲོ་ཉན་
ཡོད་ཅེས་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་དུ་འགྲུང་བ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྐྱབས་

སྐྱ་འགོ་བ་རྣམས་ནི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་གྱུར་པ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་བར། གཞན་ལ་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐྱབས་སྐྱུ་མ་སོང་
བ་ལ་མེད། །ཅེས་སྒྲོམ་པ་གོང་ལོག་ཀྱན་གྱི་ཉེན་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་ཏེ། ས་བོན་
མང་ཅུང་གང་འདེབས་ཀྱང་རང་ཆོད་ཀྱི་ཞིང་ས་རེ་དགོས་པ་ཁྱད་མེད་པ་ལྟར་སྒྲོམ་
པ་སོ་སོ་ལ་ཉེན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐྱབས་འགོ་རེ་གཞིར་བྱེད་དགོས་པས། འོག་ཆོག་
རྣམས་ལས་སྐྱབས་འགོ་ཅོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོན་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས། བག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལྷའི་བྱས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་དེར་མ་སྐྱེས་
པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་དན་འགོའི་རྒྱ་དག་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་བྱས་ནས་དན་འགོའི་གཡང་སར་ལྷུང་དུ་ཉེ་བའང་ལྷ་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞབས་ལ་འཆང་དུ་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་སློ་འགལ་ལུས་ན་
འཇིགས་པ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པས་འབད་རིགས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་
ལས། སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དབའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་
པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སློལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

བཞི་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། བར་བྱིན་བསྐྱས་པ་ལས།
སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྣོད་དུ་
ཆུང་། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་རྩ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་གཅའ་བར་གཞལ་མི་རུས། །ཞེས་
གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལའང་མི་ཤོང་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་

མཆན་ནི་འཆི་མེད་རྩ་སྒྲིའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་བསམ་མི་
 བྱེད། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱེད། །འབགས་པའི་དགེ་འདུན་བསམ་མི་
 བྱེད། །བསམ་མི་བྱེད་ལ་དད་ནུས་ཀྱི། །རྣམ་པར་སྦྱོན་པའང་བསམ་མི་བྱེད། །ཅེས་
 དང་། སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 ཡོན་སྤུལ་བའང་ཆད་མེད་དོ། །མཐའ་ཡས་སོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པོ། །མཚུངས་
 པ་མེད་དོ། །གངས་མེད་དོ། །ཞེས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྗེ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོའང་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་ཟད་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྫོགས་མི་ཟད་པའི་མདོ་
 ལས་ཀྱང་མི་ཟད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཟད་མི་ཤེས་པ་
 དང་དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་དགེ་ཅ་རྣམས་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་རྒྱ་མཆན་འདྲའོ། །དེས་ན་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་མཚུངས་རྒྱ་མེད་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཏེན་ན། །དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ། །ཡོན་གྱི་གནས་འགའ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བ་ནི། མདོ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱལ་སྐབས་དོང་
 བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སྤྱ། །དེ་དག་ལྷ་
 ཡི་ལུས་འཐོབ་པོ། །ཞེས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་པའང་སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་ངན་
 འགྲོར་སྤྱེས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ནའང་དེ་ལས་སྤྱར་དུ་

ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། རན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས། ཞེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས། ཞེ་མའོ་སངས་རྒྱས་མཛད་པ་ལེགས། གང་ཕྱིར་རན་སོང་བདག་ཅག་
སྤྱངས། བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་བཞག་ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

དུག་པ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། མདོ་ལས།
འཇིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། ཤལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆེལ་དང་། ཀྱུན་
དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། རྒྱུན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། སྐྱབས་དེ་
གཙོ་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་
ནས་ཀྱང་། སྐྱག་བསམ་ཀྱན་ལས་མི་འགོལ་ཞིང་། གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་
རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་
བརྟེན་ནས་ཀྱང་། སྐྱག་བསམ་ཀྱན་ལས་གོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་
ཟུང་ན་མེད་ཀྱིས་སྤྱ་བརྟལ་བའི་ལེ་འུ་ལས། ཀྱི་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་
པའི། འབྲས་བུ་ཅི་འདྲ་འདི་གཟིགས་ཤིག་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྤྱ། བདག་
གིས་བརྟལ་ཅིང་འདི་དབང་བསྐྱིས། རྒྱ་དང་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་སྤྱ། བསོད་ནམས་
ཀྱིས་ནི་ངས་པམས་བྱས། ཤས་ལ་གནས་པའི་དགའ་ཡི་ཆོགས། བསོད་ནམས་ཀྱིས་
ནི་ཟད་བར་བྱེད། ཅེས་ཆོས་རྒྱལ་ཟུང་ན་མེད་ལ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་
བརྩམས་པའི་ཆེ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་མ་ཚུགས་
ཤིང་ཚུར་དབང་དུ་འདུས་པ་དང་། དགེ་བསྟེན་ཞིག་ལ་སྤྱ་སྟེགས་པའི་རན་སྤྱགས་
མཁན་ཞིག་གིས་རྒྱང་ཞགས་བཏང་བའི་ཆེ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
རྒྱང་ཞགས་གཏོང་མཁན་ལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

གསུངས་པ་དང་གནད་འདྲ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྩི་ཁོ་
ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་ཐུང་ན་མེད་ཀྱིས། མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་ངན་སོང་
སྟོང་། ཁི་ཡིས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱ་སྟེ། ཞེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཞེ་མའོ་ཆོས། ཞེ་མའོ་
བསྟན་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་
ནམས་ཅུང་ཟད་ཅིང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མཐར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པར་འགྲོ་སྟེ། མདོ་
སྟེ་བད་དགར་ལས། མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། ཡོངས་སུ་ཆོང་བའམ་
ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གས། ཡང་ན་མགོ་བོ་སྒྲད་ཅིག་འདུད་པ་དང་། རྟེ་བཞིན་ལན་
གཅིག་ལུས་ཀྱང་འདུད་པ་དང་། གང་གི་རིང་བསྐལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ། གཡེང་
བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐུག་འཆལ་ཞེས། ཆོག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་
པར་བྱས་པ་ཡང་། རྟེ་དག་ཀྱང་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་འདི་འཛོམ། ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། འདི་དག་ནི་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་འདུས་ཆེ་ལ་དངོས་ཅིན་
གོ་བདེ་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱིད་རྒྱན་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་བཞིན་
བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱ་བ་ལས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཛོམ་པ། སངས་རྒྱས་
རྗེས་སུ་བྲན་པའི་དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྟེན་པ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་མཐུས་སྟིད་པ་ལས་ཐོལ་བ་བཞི་དང་། དགར་སྟོགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་
སྦྱང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཐོགས་ངན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྟིག་
པ་ཟད་པ། སྟེས་བྱ་དམ་པའི་གངས་སུ་ཆུད་པ། ལྷ་ནམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་
བཞི་སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། རྟེ་ལྟར་པན་ཡོན་ནམས་ལ་སྒོ་ལེགས་པར་གོམས་ན་
ཆོ་བས་གདུངས་པའི་སྦྱང་པོ་ཆེ་བད་མཆོར་འདུག་པ་བཞིན་གཞན་ཀྱིས་བསྐྱལ་

མི་དགོས་པར་ངང་གིས་སྐྱབས་འགོ་ལ་འདུག་པ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་འང་
ཁུང་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་རྒྱན་དུ་གོ་བས་སྤང་བ་ལ་ཆོག་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་
ངོ། །

བཞི་པ་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་
རྒྱལ་པས་མ་གྲིས་མི་ཁྲབ་ཀྱང་། དེར་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྲིས་མི་ཆོག་གི་
སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལེགས་པར་སློབ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དག་མ་རུངས་
པས་གཅེས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་མགོན་བཙུན་དེས་སྐྱོབ་བྱས་
ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་བྲིམས་མ་བཅིས་ན་དེར་ཡང་ཆད་པ་འཕྲོག་པ་
བཞིན། དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲང་
དོར་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བྲིམས་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱངས་ན་དགོན་མཆོག་
གིས་ཀྱང་སྐྱོབ་ཐབས་དང་བྲལ་འགོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱའི་རིམ་པ་འདི་
ལ་ནན་ཏན་སྤྱིང་སོར་བྱས་ཏེ་འབད་དགོས་སོ། །དེའང་བསྐྱབ་པ་ལས། བཤེས་གཉེན་
དམ་པ་བསྟེན་པ། དེ་ལས་ཆོས་ཉན་པ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དེ་ཐར་པའི་
རྒྱུར་འགོ་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བཞི་དང་། རྫོགས་ཐུག་པའ་མེད་དུ་མི་གཏོང་བ། བསྐྱབ་
གཞི་ཅི་བྱས་སུ་འཛིན་པ། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྐྱོར་
བ། བཀའ་བྲིན་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་ཏྲག་ཏུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་
བཞི་སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་ནི་གྲོང་ཁྲེང་ཆེན་པོའི་ལུགས་རི་བཞིན་
མཐའ་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ཉེས་ལྷུང་འགོག་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
ལས་དང་པོ་པར་གནད་ཐོག་ཏུ་མེ་བཙུན་བསྐྱབ་པ་བཞིན་འབྱུང་ཉི་མའི་དགག་བྱ་

ནམས་དམིགས་ཕྱག་སྟེ་འགོག་ཚུལ་དང་། ལག་ལེན་ཡང་འཕལ་དུ་གང་གཙོ་རོས་
བཟུང་ནས་བསྟན་ན་པན་ཆེ་བས་འདིར་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཤད་བ་ལ་
གཉིས། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་ངན་ལས་འདས་བ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་
བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དག་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་དུ་འང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་
སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་བ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་
དང་བྲལ། །དག་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་བ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འདི་ག་རྟེན་པའི་
ལྷ་ལ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མི་འཆོལ། །དེའང་ཆངས་བ་དང་དབང་ལྷག་སོགས་ལའང་
གཏན་གྱི་སྐྱབས་མི་འཆོལ་ན། །ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷ་འདྲེ་ལ་སྐྱབས་
མི་འཆོལ་བ་ལྷ་ཅི་སྟོས། །གཞི་བདག་སོགས་ལ་གཏོར་མ་གཏོར་བའི་ཆེ་སྟོང་རྗེའི་
བསམ་བ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲོགས་འཆོལ་བའི་བསམ་བས་གཏོར་ཞིང་ཕྱགས་
ཀྱི་རེ་ལྟོས་མི་འཆའ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐན་བྱ་རེའི་གྲོགས་བས་
བ་ལ་མགོ་འཁོར་ཏེ་གཏན་གྱི་འདུན་པའི་རྩ་བ་འཕྱགས་ན་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །ཆོས་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ཆོས་དང་མཐུན་དགོས་ཤིང་། །དེའང་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། མདོར་
ན་ཆོས་ནི་མི་འཆེ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་ཆོས་
ཀྱི་ངོ་བོ་མི་འཆེ་བར་གསུངས་བ་ཡིན་པས། །བསྐྱབ་བྱའང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་
འཆེ་སྟོང་ཞིང་ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་སོགས་ལོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་

འཆམ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་གྲོགས་ཟུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་
ཤིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མི་དང་མཛའ་
གྲོགས་མི་བྱེད་དེ། དམ་ཆེག་ཉམས་པ་དང་འགྲོགས་ན་དེའི་ཉམས་གྲིབ་ཀྱིས་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་ཅིང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་འགག་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་
པ་དང་འབྱར་དུ་དོད་པ་གང་ལའང་བཟང་ངན་དང་ལེགས་ཉེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མི་
གདགས་པར་བདག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེའི་སྐུའོ་སྙམ་
དུ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་བྲ། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་ཆོས་སྒྲོན་
པ་སོགས་མི་མཛད་པ་ནི་རང་གི་ལས་སྒྲུང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་མ་མཐོང་བ་
ཡིན་ཀྱི་སྒྲོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་མཐའ་དག་གིས་ཆོས་སྒྲོན་པ་སོགས་མཛད་པར་མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བཟོ་དང་རྒྱ་སོགས་ལ་མ་སྒྲོས་པར་སྐྱབས་
ལུལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་དགོས་ཏེ་བཤེས་སྤྲིངས་ལས། རི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་
གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བགྲིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཆེག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་འགོ་མ་ལྷག་དང་ས་སྐྱེ་
པོ་ལ་འཛིག་པ་དང་བཟང་ངན་ཀྱི་སྒྲོན་རྟོག་སོགས་སྤོང་ཞིང་། བདག་འཁོར་བ་དང་
ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསུལ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་དངོས་དེ་འདིའོ་སྙམ་དུ་
གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་བྲ། ད་ལྟ་གཞུང་ལུགས་ལ་ཅུང་ཟད་
སྤྲིངས་པར་རྒྱུ་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་

ཁྱབ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་སྐྱབས་ལུལ་དུ་མི་བཅི་བ་ཤིན་
དུ་མི་བྱང་སྟེ། རྒྱད་ལས། རྫོ་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་སྟེ། །དམན་པས་
འཛིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ། །སྲིད་པའི་འཕྱོར་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
མཚོག་།གསུང་མཚོག་ཚོས་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ཚོས་དཀོན་མཚོག་
གི་ཐད་དུ་ལུང་གི་ཚོས་གསུངས་པ་འདི་གོ་དགོས། ད་ལྟ་འདི་ལ་ཚོས་དཀོན་མཚོག་
དང་སྐྱབས་དངོས་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་བསྟེན་པར་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་
པའི་ཚོས་དཀོན་མཚོག་དངོས་དེ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ཐབས་མེད་པས་འདི་གལ་ཆེ་ཞེས་
སྐྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་དཀོན་མཚོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་རང་གི་རྒྱུད་ཆོད་དང་མཐུན་པར་ཚོས་དཀོན་མཚོག་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། མཐའི་ཚོས་
དཀོན་མཚོག་དེའང་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་ཕྱགས་རེ་ཅེས་སྟོང་བའི་སྤངས་
པ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱགས་རེ་ཅེས་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་
ཞུགས་པར་སོང་བ་ལ་འཛོག་གི་དེ་ལས་གཞན་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་རྟགས་ཅེས་
འཆང་བ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲུས་པ་སྟོང་ཞིང་། དགེ་སྟོང་བཞི་སྟེ་ཡན་ཆད་
ལ་བདག་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལས་སྟོལ་བར་བྱེད་པའི་གྲོགས་
དགེ་འདུན་དེ་འདིའོ་སྟེ་དུ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྟེན་བཀའ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་སྟེ་
ཚུལ་འཆལ་དགེ་སྟོང་གི་རྟགས་འཆང་བ་ལའང་བརྟན་སྟོང་བདེག་འཚོག་སོགས་
བྱས་ན་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་མ་གྲུས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནས་

མཁའ་སྤྲོད་པོའི་མདོ་དང་། སའི་སྤྲོད་པོའི་མདོ། ཟླ་བ་སྤྲོད་པོའི་ལེའུ་སོགས་ལས་
གསུངས་པ་དང་། སྤྲོད་རྗེ་པད་དཀར་ལས་བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྡེ་མ་རྣམས་
ཀྱི་བསྐྱན་པ་ལ་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅམ་འཆང་བའང་སངས་རྒྱས་མོས་པ་ཚུན་ཆད་
ལ་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་མན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམས་
ཉེ་གཟབ་དགོས་སོ། །དགེ་བཤེས་སྤྲོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ལྷན་པ་སེར་
པོ་རེ་འགོ་མ་པའི་སར་ཡོད་པའང་མི་འགོ་མ་པར་སྤྲུགས་ནས་གཅང་སར་སྦྱེལ་བའི་
ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དཀོན་མཆོག་ལ་གྲུས་པ་དེ་ཅམ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གྲུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་
འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་སོ། །ལྷག་པར་ད་
ལྟ་ཆགས་སྤང་གི་ཞེ་རུས་འཐེན་པ་ལ་བསྐྱན་པའི་བྱ་བར་སྒྲོ་བཏགས་ཉེ་བྲིད་ཆོ་
དང་རེད་ཆོ་ཞེས་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་འབྲུགས་པ་བྲེད་པ་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་ཅ་བ་
གཅོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེདོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དུག་ལས་དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འགྲོའི་བྲུད་
པར་རྣམས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་གོ་མས་
པར་བྲེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཟ་ཅི་འཕྲང་གི་ཕྱད་ཀྱིས་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་དཀོན་
མཆོག་གི་བཀའ་ངེན་དུ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་གང་བཟང་ས་ནས་དཀོན་
མཆོག་ལ་འབུལ་དགོས་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་ངེན་མཐོང་བ་ན་སེམས་

ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་བཅེ་བས་དེའི་སྐབས་ལོག་ཏུ་འབྱུག་པའི་ཐབས་ཅི་རུས་
སྤྱུ་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱ་བ་ཅི་འབྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཡང་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དགོན་མཆོག་
མཆོད་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒོ་ཁེལ་
བར་བྱ། ཁ་ཅིག་ཆོས་པས་སྤྲོད་འབྱུང་ན་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་སྤྱོད་
བ་ནི་གནད་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་གིས་མ་པན་བར་སྤྲོད་གིས་པན་བ་ལྟ་
བྱར་གོ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྲོད་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་ན་ཟས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲོད་
བཞིས་བསྐྱུས་པས་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཟས་ཀྱང་ཟ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། སྤྲོད་བསྐྱེད་
ཚུལ་ལུང་སྤྲོད་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་པས། དེས་ན་སྤྲོད་དེ་འང་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གོ་ནས་བསྐྱེད་དུ་རུང་བར་འཇམ་
མགོན་ས་པཎ་གྱིས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། སྤང་བ་ཤད་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་བསམས་ཏེ་ཉིན་མཆོད་དུས་བྱག་ཏུ་
སྐབས་འགྲོ་བྱེད་བཤོ། །

དྲུག་པ་ནི། སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྐབས་འགྲོ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་
དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། སློག་དང་བྲལ་ཁིང་ཤི་བ་ནི་སྤྲུལ་ཡི། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློག་དང་བྲལ་ཁིང་ཤི་
བས་ནི་སྟེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་འགྱུར་གྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་

བསམ་ནི་སྦྱེ་བ་འབྲུམ་ཐག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་
བར་ལྟར་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལུས་
སྒོག་ལོངས་སྦྱོང་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བས། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་དགོན་མཆོག་
བཏང་ན་ནི་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ལ་བབ་
ཀྱང་སྦྱབས་མི་བཏང་ངོ་སྦྱུང་དུ་དམ་འཆའ་ཞིང་། བཞད་གད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་འང་
སྦྱབས་གཏོང་བའི་ཆོག་སྦྱ་བར་མི་བྱ་བ་ལིའི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་བྱ། ཁ་ཙམ་
གྱིས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གཏོང་བའི་ཆོག་མི་སྦྱ་བར་མ་ཟད། སྦྱིད་སྦྱག་བྱ་བྱེད་ཀྱན་
གྱི་ཆེ་དགོན་མཆོག་མཁྱེན་རང་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་ན་འཆི་ཁའི་ཆེ་འང་དགོན་
མཆོག་བྲན་པ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་དེ་བྱུང་ན་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་གཏོང་བ་ཐག་
ཆོད་པར་མ་ཟད། དེའི་རྣམ་སྤྲོད་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་
དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་དེའི་སྦྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པས་ལེགས་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྦྱན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བསྐྱན་པ་མཐའ་དག་
གི་འཇུག་སྒོ་དང་གཞུང་གིང་དམ་པར་གྱུར་པ་བྱ་སྦྱ་ལ་དོན་ཆེ་བའི་གདམས་པའི་
སྤྱིང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་དོན་
ལྷན་དུ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡང་ཅེ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཙས་གྱིས་བསྐྱགས་པའི་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། །

སྦྱས་པ། དགོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །འཛིགས་པ་ཀྱན་
སེལ་སྦྱོབ་པ་རྒྱ་མེད་པ། །ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེས། །ད་དུང་བྱང་
ཆུབ་བར་དུ་བཅེ་བས་སྦྱོངས། །གད་གི་སྤྱགས་རྗེ་ག་ཡུར་ཟེགས་མ་ཡིས། །སྦྱིད་

ཞིའི་ཆ་གདུང་རྒྱད་པ་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་མཆོག་གསུམ་ཀུན་འཛིན་གཉེན། །ལུས་ཅན་བདེ་འབྱུང་གཙུག་ན་མཛེས་གྲུང་ཅིག །མི་བཟང་སྲིད་པའི་འཕྲོག་དགོན་ཉམ་ང་བར། །ལས་ཉོན་གཅན་གཟན་གདུག་པས་གཅེས་པ་རྣམས། །མཆོག་གསུམ་གྱིན་རྒྱལ་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་གོང་ཁྲིར་དུ། །འཇུག་པའི་ལམ་བཟང་མཐོར་བསྐྱེན་པ་གཅེས། །ཅི་ཡང་མི་གསལ་བསྐྱེས་པའི་ཆེས་གཅིག་ཟླ། །མ་ཡིན་འབྲིང་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་ཕྱེད་འདིས། །རིགས་འབྲེས་རྫོགས་པར་མཆོན་ལ་ཆོག་ཆོགས་ཆ། །གང་ན་སྐྱུད་ལུག་སྒྲིབ་གཅན་སྣང་གིས་དོགས། །འདིར་འབད་དགེ་པས་མ་ཁྲན་འགྲོ་བ་རྣམས། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་འཛིན་ཅིང་། །བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པོ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཡིས། །སྒྲོན་པ་མཆོག་དེའི་གོ་འཕང་རྒྱར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་འགོའི་ཁྲིད་ཡིག་པན་བདེའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །བསྐྱེད་པའི་སྤྱིན་བདག་དང་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པ་ཨ་བ་ག་ཏུ་བེ་མི་མཐུ་བ་ཡིའི་ཏ་ཐོན་སྐལ་བཟང་སྤྱིད། ཅ་ཁེ་རོ་གཆི་རྒྱ། ཐའི་ཇི་དཔལ་མཆོག་ །བུ་རྩེ་རུས་ལག་ཆེའི་དཔོན་མོ་བསམ་འཕེལ་རྣམས་དགོན་པར་མཇུག་དུ་འོངས་ཏེ་སྐྱབས་འགོའི་ཁྲིད་པོགས་སྐྱབས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་ཡི་གེར་འཕོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཏ་ཐོན་སྐལ་བཟང་སྤྱིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར། །ཡབ་ཚུན་པ་དགོན་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་མེས་དཔེན་གནས་ཡིད་དག་འཆོས་འཛིན་དུ་ལུག་གིས་བགྱིས་པ་ལས་ཤོག་བྱར་འབེབས་པ་པོ་ལྷགས་རམས་པ་དགོན་མཆོག་ཀུན་དགས་བྱས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ། །

༢༡། ལུག་རྒྱལ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ཁྱིད་ཀྱི་ཐེན་བྱིས་རིག་འཛིན་ སྟོང་གི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་ལུ་ཐེ་རྒྱ་བརྩོ་རྩི་ག་སྤྲ་ཡ། རབ་འབྱམས་སྤྱབ་པ་ཀུན་གྱི་མཛད་
པའི་ཁྱད། གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་འགྲོ་བའི་མགོན་མཛད་པ། གསུམ་ལྷན་ལྷ་མ་
མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་མེ། ཁྲོ་བཟང་སྤྱབ་དབང་རྩོ་རྩོ་འཆང་ལ་འདུད། མཛོ་རྒྱད་
རྒྱ་མཆོའི་དགོངས་པའི་གནད་སྤྲད་སྟེ། མགོན་པོ་དེ་ཡིས་བཅེ་བས་རྩེས་གདམས་
པ། ཀུན་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་སྟན་བརྒྱད་ཆོས། འདི་འབྲས་ལྷན་ཏུ་ཡོད་པ་སྐལ་
པ་བཟང་། དེའང་སྤྱན་རྒྱལ་རྣམས་འབྱོར་ཞེས་པ། ཉིན་རེ་བཞེན་ཡང་རྒྱས་རྒྱལ་
ཏུ། སྦྱིན་པ་ནམ་བཞེ་ཉག་ཏུ་སྦྱིན། ཞེས་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་བཞེདེ་སྐབས་
སུ་གསུངས་པ་རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་བརྒྱ་དགུ་པོ་ཐམས་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་
དང། རྒྱད་རྩོ་རྩོ་ཅེ་མོ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་བརྒྱ་བཞེ་ནི། ལས་པམ་པར་ནི་རབ་
ཏུ་བཤད། སྤངས་ཤིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྩ་བའི་སྤྱང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། ཉིན་
དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཉིན་རེ་བཞེན་ནི་འདའ་བར་བྱ། གང་ཆེ་ཉམས་
གྱུར་རྣམས་འབྱོར་པ། ཁ་ན་མ་སོ་སྟོན་པོར་འགྱུར། ཞེས་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་
ལ་སྤྱན་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོ་བགང་བྱས་ཏེ་སྤྱང་བས་གོས་མ་གོས་བཟག་ནས། གོས་འདུག་
ན་འབྱོར་པ་རྒྱལ་པོས་བཤགས་བསྐྱམས་དང། མ་གོས་ན་དགའ་བ་བསྟོན། གོས་

མ་གོས་གང་ལྟར་ཡང་བྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་ཉེས་པ་འདི་དག་གིས་མ་གོས་
བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་སྟོང་སེམས་དྲག་པོ་བསྟེན་དགོས་ཤིང་། ཐུན་བྱུག་གི་ཆ་གཅིག་
ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཆག་ན་བསྟོ་བགྲང་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་སྟོང་པོར་འགྱུར་ཞིང་།
ཐུན་བྱུག་ཏུ་ཆག་ན་རེ་རེ་ལ་ཞག་གཅིག་ལ་སྟོང་པོ་བྱུག་བྱུག་དང་། ཞག་དེར་ཕྱིར་
བཅོས་མ་བྱུབ་ན་ཕྱི་མའི་སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ཆེ་སྟོང་པོ་བཙུག་ཉིས་རེ་དང་། ཉིན་
དེར་ཡང་མ་བཤགས་ན་ཞག་གསུམ་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ཆེ་དེ་ལས་ཉིས་འགྱུར་དུ་
འཕེལ་ཞིང་། སོ་ཐར་གྱི་པམ་བཞི་ལས་སྒྲགས་གྱི་སྟོང་པོ་གཅིག་ཉིས་པ་ལྷུ་བར་
གསུངས། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་ལ་ཡང་བསྟོ་བགྲང་དེ་ལྟར་དགོས་པར་ས་
ར་ཉའི་ཐོད་པའི་དྲིལ་ཆོག་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་མཆོན་ནས་
སྐྱབས་འགོ་དང་སྟོན་འབྲུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་ཉིན་མཆོན་དུས་
བྱུག་ཏུ་བསྟེན་དགོས་པའི་དམ་ཆོག་མཐའ་དག་རེ་རེ་བཞིན་བསྟོ་བགྲང་དཀའ་བས་
ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་ནས་ཆར་རེ་བཏང་བས་ཐུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆག་མེད་
བྱེད་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་གདམས་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོའི་བྱུགས་བཙུང་། ཡབ་སྐུས་མེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉམས་
བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་པ། ཉམས་སུ་བླངས་པས་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་ཞིང་། ཆེ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ནས་མི་རིང་བར་སངས་
རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ངེས་པར་སྟེར་བས་ན། གནས་སྐྱབས་གྱི་བགེགས་ཞི་བ། ཆེ་
བསོད་རྒྱུ་བ། གཞན་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་སོགས་ཐོད་ལ་གསེར་ཆོས་སུ་གྲགས་པའི་
མན་ངག་སྟོ་རེ་རེས་འགྲན་དུ་མེད་པ་འདིའི་ཡི་གེ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

བ་དང་། འབྲོང་ཅེ་ལྷ་བཙུན། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་
དང་། ཁྲིང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་བཞུགས་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་
ཐུན་བྱག་རྒྱལ་འབྲོང་དང་། ཉིན་ཞག་སྤྱག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོངས་འཛིན་
པའི་སྒྲོམ་གསུམ་བསྒྲོ་བགྱང་གི་སྒྲོམ་ཆོག་གིས་ཁ་བསྐྱང་ནས་ཆོས་སྦྱོར་གསལ་
བའི་སྒྲོན་མེ་མཛད། དེ་དག་ལས་བཞུགས་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཐུན་བྱག་སྤང་ནས་བྲིད་
རྒྱས་པ་བྲི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བ་ལས་ཐོབ། ཁྲིང་གིས་ལུང་སྦྱར་ལ་པའི་དོ་རྩེ་
དང་། རྒྱབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་ལས་གསན་ཞིང་། ཡང་བདག་གིས་རྒྱབས་མགོན་
དོ་རྩེ་འཆང་དང་བསོད་གྲགས་དོ་རྩེ་འཆང་གཉིས་ལས་ཀྱང་བཀའ་ཆོས་རེའི་ཞར་
ལ་མདོར་བསྐྱས་རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་སྦྱབ་པ་བྱེད་ཅེས་པའི་གཏམ་
ཅོམ་ཞིག་ད་ལྟ་གྲགས་ཀྱང་། དེ་ནི་གནས་དབེན་བར་ཡིད་ལ་བསམ་རྒྱ་གང་ཡང་
མེད་པར་རྒྱན་རིང་བསྐྱད་པ་དང་། སྤྲགས་བྱངས་མང་པོ་བསགས་པ་དང་། གནས་
རེས་མེད་ཅེས་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མེད་པར་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འབྲམས་པ་ལ་ཟེར་རྒྱ་
མིན། རྒྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་ན་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་
ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དཔལ་རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་བྲད་ཆོས་ཡིན་
ཞེས་རྒྱབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས། ཁྲིང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་འདི་
ལྟར་གསུང་བཤད་དང་ཆོགས་གཏམ་མཛད་ནས། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མར། རྣམ་
དག་བསམ་པ་དེ་ཡིས་བྱངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་
གསུངས། ཁས་བྲངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཁ་རལ་སྒྲ་རལ་ལ་བཏང་བའི་ཤུལ་ནས་
ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཞིག་གཏན་ནས་མེད། ཆོས་བྱེད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲོད་ཞབས་

འོལ་བ་པའི་ནང་ཆུ་སྒྲུག་པ་ལྟ་བུ་ལས་མི་འོང་། རང་ཅག་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་
 ཉུག་པར་སོང་བས་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་དགའ་ཡང་ཅི་མི་སྦྲུམ་པར་མི་འཛོག་པར་
 ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་འབད་དགོས། སོ་ཐར་ལ་ལུས་ངག་གི་སྒྲོམ་
 པ་ལས་ཡིད་སྒྲོམ་དངོས་སུ་བཅས་པ་མེད་པས་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་ལུས་
 ངག་གི་སྒྲིད་ལམ་ལེགས་པར་བསྐྱམས་ན་ཤུག་ལྷང་དང་བཅོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་མ་
 གཏོགས་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་གྱི་གཅིག་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་བྱུང་བས་
 བསྐྱང་སྒྲ། ལྷགས་བྱང་སེམས་ལ་ཡིད་སྒྲོམ་གཙོ་ཆེ་བས་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་
 པའི་བྲན་དུ་སོང་བ་འདིས་ཅི་ལྟར་འགལ་ཡང་ཤེས་དགའ། མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་
 བོར་འགའ་ཞིག་གིས་བྲིད་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་ཨེ་ཡོད་ཞུས་པས་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དག །ལྷགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་ལྷང་དང་སྒྲོམ་པོ་གཏན་ནས་མ་བྱུང་། ཉེས་
 བྱས་ང་རེ་ཉ་རེ་བྱང་གསུངས་པ། རྒྱན་ལྷན་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་འདུག་པས་ང་ཆོ་
 ལ་སྒྲོམ་མི་དགོས། དགའ་སྦྱེའི་བྲིད་པར་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲ་བའི་
 ལུགས་འདིར་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཕྱིར་སྒྲང་དུ་མེད་པ་དང་། ལྷགས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པ་ཕྱིར་སྒྲང་དུ་ཡོད་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལས་
 ལྷག་བྲེད་ཐབས་མེད། ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས། སྒོན་པས་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་
 ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཛད། དེ་ནས་བསྐྱང་མི་བསྐྱང་བྲིད་
 རང་ཆོས་ཤེས་མ་གསུངས་པར། གལ་ཏེ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་འདི་
 ལྟར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་སངས་རྒྱུས་ལྷགས་རྩེ་ཉ་ཅང་རང་ཆེ་སོང་བའི་ཉུགས་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་བྱང་ནས་གསོ་སྦྱོང་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱིར་བཅོས་རེ་མཛད་ན་

ལེགས་ཞེས་ཁྲིའི་དུས་ཆོག་ས་གཏམ་ལ་གནང་། རང་རེ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟ་སྒྲིག་ས་
སྒྲུ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིག་ཡིན་པས་སྒྲིག་དུག་ཏུ་འཛིན་པར་མིང་ནས་སྒྲོམ་ཏེ་
དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་རིགས་ལྟ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་བཅུ་དགུ་དང་། ཅ་བའི་དམ་
ཆོག་བཅུ་བཞི་དང་བཅས་པ་བྲན་པའི་ཞར་ལ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་། སོ་ཐར་
དང་བྱང་སྒྲོམ་ཀྱི་ཉེས་པས་གོས་མ་གོས་ལ་བྲན་ཤེས་ཏྲག་པར་བསྐྱེན་ན་ཉམས་ལེན་
ཞེས་པ་དེ་འབྲུ་ཞིག་གི་སྤྲེང་ནས་འོང་དགོས། ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
དངོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གཉེས་
ཀ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་རག་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་བྲན་ཤེས་ལ་བརྟེན་པས་སྒྲོམ་གསུམ་
ཀྱི་བཅས་པ་ལ་དུས་དུག་ཏུ་བྲན་ཤེས་ནར་མར་སྐྱོང་བ་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་
མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན། དེ་འབྲུ་མེད་ན་རང་རེ་དུས་ཏྲག་པར་ཉོན་མོངས་པའི་གཏོན་
ཀྱིས་བརྒྱུམས་པས་སྒྲོན་པ་དངོས་ཡིན། འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲོན་པས་སེམས་ལ་ཤར་
ཆོད་ཁར་བཏོན། རང་རེས་སེམས་ལ་ཚུ་ལྟར་བསྐྱགས་ཡང་ཁ་ནས་མ་བཤད་པ་
ཅམ་བྱེད་པར་ཡིན། ཤར་ཆོད་ཁ་ནས་བཏོན་ན་རང་རེ་ལས་སྒྲུ་བའི་སྒྲོན་པ་མེད་
ཅེས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་སེམས་རྒྱ་ཡན་ལ་བཏང་ནས་ཆོས་
ཡོང་ལུགས་མེད། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་གཞི་རྟེན་ལ་ཚུ་ལ་བྲིམས་དག་པ་དགོས་
པས། ཚུ་ལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྟར་པས། སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེད། །ཞེས་པ་
ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་སྒྲོམ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུ་ལ་བྲིམས་གལ་ཆེ། རེས། ལྷག་
མཐོང་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། །ཞི་གནས་ཉིང་འཛིན་དགོས་པའི་མིང་ཅམ་
སྤང་། །འདི་ན་རྣམ་དག་ཉིང་འཛིན་སྤྱེ་བ་ལ། །ཚུ་ལ་བྲིམས་བསྐྱབ་པ་དགོས་པའི་

གཏམ་ཡང་བྱུག། །ཞེས་སྒྲག་མཐོང་ལ་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་དགོས་པའི་གཏམ་ཅམ་
ཞིག་བྲགས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་པའི་གཏམ་ཅམ་ཡང་བྱུག་པར་གསུངས་པས་
ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལྟར་སྤང་ལས་དངོས་མི་སྦྱེ་བས། ཉམས་ལེན་
འདི་ལྟ་བུ་ཐུན་བྱུག་ཏུ་མ་ཆག་པར་བསྐྱེད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་གལ་
ཆེ་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་
ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཅམ་མིན་པར་ངེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
ཉེ་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བར་བསྐྱེད་ཞིང་། བརྒྱལ་ལ་ཅུང་ཟད་འདས་
ནའང་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་ཆོ་གས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་འདི་ནི་གསུང་རབ་གྱི་གནད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དམ་པ་རྣམས་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་མཉམ་མེད་རྡོ་བོ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐུ་བས་སུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་ནི་སྟོམ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ།
སྤྱིག་པ་སྐྱེད་པའི་སྟོ་སྟོ་ཆོ་གས་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ནི་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལྟར་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལས་གཉེན་པོ་
ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་བསྐྱབ་བརྟམ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་
པ་མདོ་སྟེ་ཐབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ། སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ། བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་པ། སྤྱི་
གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ། མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ། མཆོན་ལ་བརྟེན་པ་དང་བྱུག་གསུངས།
སྦྱོད་འབྱུག་ལས། ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་
ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟེན་པའི། །ལྟར་བའི་སྒྲག་མ་དེས་ཞི་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། ལྷན་བྱུག་རྣམས་འབྱོར་གྱི་འགོ་འདིར་ལྷུང་བཤུགས་ཆར་རེ་བཏོན་
ན་ལེགས་པར་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་སྤྲེད་པས་
བདག་འཇུག་གི་སྒྲིབ་དུ་ལྷུང་བཤུགས་རེ་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ཐུག་ལེན་དུ་
བཏབ་པ་ཡིན་གསུངས། མཉམ་མེད་རྫོགས་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཆོས་གོས་གྲོན་ནས་
ཉལ་བ་ཀྱུན་ནམ་གྱི་གྲང་ལ་ཡང་ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་
པ་རེ་མ་བསྐྱོམ་ན་ཉེས་པ་ཡོང་སྟེ། བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད་གསུངས།
ལྷན་བྱུག་རྣམས་འབྱོར་དངོས་ལ་སྐྱབས་ཡུལ་མཁའ་ཁྲབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་
ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་པ་འདི་སེམས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ་སྟེ་པ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཆོགས་མ་ཆར་གཅིག་གམ་གསུམ་བརྗོད་དེ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ནི།
སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྣམ་སྤྲང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དུས་བྱུག་ཏུ་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། སྒྲིབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིན་མཆོན་དུས་བྱུག་
ཏུ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལ་སྒྲོབ་པའོ། །རྒྱུད་ཆེན་བཙུན་འབྲུས་འཕགས་ཀྱི་
འདུས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣམས་འབྱོར་དུ་གྱུར་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱན་བཤུགས་ཆར་གསུམ་
གྱིས་སྐྱབས་འགོ་དང་སྒྲིབ་འཇུག་གི་སེམས་ཅིག་ཅར་བཟུང་བ་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་
སྒྲིབ་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་དང་། རྣམ་སྤྲང་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བྱུག་ཀ་བསྐྱེད་
པའི་ཉམས་ལེན་ཆར་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མེད་

བཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ། སེམས་ཅན་བདེ་དང་ལྡན་པ་དང་། །སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ནི་བྲལ་བ་
དང་། །བདེ་ལ་ཉག་ཏུ་གནས་པར་དགལ། །མཉམ་ཉིད་བཏང་སྟོམས་གནས་པར་
བཟུ། །ཞེས་འབྲུག་པ་བདེ་བའི་སྤྱིར་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་
བཅད་འདི་བརྗོད་བཤམ། ཡང་ན་དགྲུས་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་
སྤང་དང་། །བྲལ་ནས། །ཞེས་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད། །བྱད་པར་འཕགས་པའི་བདེ་བ་
ཐོབ། །ཅེས་བྲམས་པ་ཆད་མེད། །བཟོད་དཀའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱེད་
ཏེ། །ཞེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིར་ཇི་ཆད་མེད། །ཐར་བ་དཔ་
པའི་བདེ་དང་འབྲལ་མ་གྱུར། །ཅེས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་
པ་དགའ་བ་ཆད་མེད་དེ། །ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་དང་། །དེ་ནས་
ཡིད་འོང་གི་ནམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྤྱི་བའི་གཞི་སྤྱི་བ་
པ་ཡིན་ཏེ། །བཏང་སྟོམས་ས་གཞི་བྲམས་པའི་རྩུས་བརྒྱན་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་
རོ། །དེ་ནི་རིན་འབྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔ་ཆོག་བྲམས་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། །མི་འཛིགས་
པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སྒོ་བ་པའི་ཉམས་ལེན་ཏེ། །བྲམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
ལ་འགོད་འདོད་དང་བདེ་བ་སྤྱིན་འདོད་ཡོད་པས་བྲམས་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། །བཏང་
སྟོམས་ཀྱིས་དབྱ་གཉེན་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པས་མི་འཛིགས་པ་དང་། །སྤྱིར་ཇིས་
སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་འཛིགས་པ་སྟེར་བས་མི་འཛིགས་པའི་
སྤྱིན་པ་དང་། །ཡང་སྐྱོམ་པས་གདུང་ནས་འཆིར་ཉེ་བ་ལ་བཏུང་བ་བྱེན་ཏེ་སྐྱོམ་པའི་
གདུང་བ་བསལ་ནས་བདེ་བ་བྱེན་པའི་ཆ་ནས་བྲམས་པ་དང་མི་འཛིགས་པའི་སྤྱིན་
པ་སྟེ་ཆད་མེད་བཞི་ཀ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཆང་བ་བྲམས་ཆོག་

གསུངས། རྒྱུད་ཆེན་བཙུན་འགྲུས་འཕགས་ཀྱིས་ཆད་མེད་བཞི་ལ་སྦྱིན་པ་བཞིའི་
ཉམས་ལེན་ཆད་བར་བྱས་སོ། །སྦྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་མི་འདི་དབང་གནང་
སྐབས་སེ་ར་ཆད་གིས་བདག་ལ་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པར་གང་འཛོག་གསུངས། བདག་
གིས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་འཛོག་ཞུས་པས། དེ་ལྟར་ན་ལམ་ཡིན་ན་སྦྱིན་པ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་རྒྱ་རེད་ཨང་གསུངས། བྱམས་པས་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་སྦྱིན་འདོད་ཡོད་
པས་ཡིན་ནས། ཞུས་པར། མཆོན་ཉིད་པ་འདི་ཁ་བདེ་ལོ་རེད་མོད། ཅེས་པ་ལས་མི་
གསུངས་ཡང་ཡིན་པ་འབྲ་བསམ་གསུངས། འགྲོ་ཀྱན་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་ལས་
སྒྲོལ་ཕྱིར། །སོགས་ཀྱིས་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དཀར་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་དང་
ནག་ཆོས་བཞི་སྒྲོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱངས། དེ་ནས་འཇུག་སྒྲོམ་ལེན་པ་
ལ། བོང་དུ་སྦྱབས་འགྲོའི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ་མ་བསྐྱུས་པར་ཡོད་ན་དེའམ།
སྒྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལྟལ་དུ་
མངོན་སུམ་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་ལ་སྐྱབ་པའི་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་པར་མོས།
འདིའི་དཔྱུས་སུ་མེད་ཡང་། ཁྲ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །བདག་
ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་སྦྱོར་བ་དགེ་ལུགས་པའི་འདོན་རྒྱུན་ཡིན་
ཞེས་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་པས་གསུངས་གསུང། དེ་ནས་སྦྱོར་འཇུག་ལས་
འབྱུང་བ། རི་ལྟར་སྒྲོན་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་
པའི་ཆོག་རྒྱུད་ཐ་མའི་སྐབས་ཅ་ལྟར་བཙུན་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སྒྲོམ་ཉམས་པ་
སོར་ཆུད། གནས་པ་བོང་དུ་འཕེལ་བར་བསམ་པ་ནི་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
དུས་བྱུག་སྒྲོབ་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ། །དེ་ནས་སྦྱོར་འཇུག་ལས་གསུངས་པའི། དེང་

དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཛུགས་ཆོག་
པན་ཡོན་བློན་ནས་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེར་དུས་བདག་མ་ཡི་བར་གསོན་པ་
དང་། མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་སྐབ་དབང་
སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་
བྱང་སྟོན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་གྱུར་བས་
དེར་བྱིན་ཆད་རིགས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལས་རྣམས་སྐྱོང་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་
བྲ། ལས་གང་ཡིན་ན། །ཁས་ལྷངས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལེགས་པར་བསྐྱུང་སྟེ་སྟོགས་སུ་
བཅུན་པར་གནས་ནས་ཉེས་ལུང་གི་རྩོག་པས་རྒྱུད་མ་གོས་པར་གཞན་དོན་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བཅོན་པར་བྱ་སྟམ་དུ་བསམ། །ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ནས། །ལོང་བས་བྲག་དར་ཕྱང་པོ་ལས། །ཞེས་སོགས་བསྐྱན་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་ཡན་ལག་རེད། སྟོན་འཛུགས་གི་ཆོ་གའི་དོད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་
སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྒར་གྱི་དམིགས་པ་ལྟར་རྗེས་སྐྱོས་
གསུམ་བྱས་ནས་སྟོན་འཛུགས་གཉིས་ཀའི་བརྒྱུ་འཕྲོད་པ་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། འདི་
སྟོན་འཛུགས་ཅིག་ཅར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ནས་རྩོམ་རྩེའི་
རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྟོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་བཟུང་བར་བགྱ། །ཞེས་པའི་ཉམས་ལེན་
ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ལ། འདིར་རྩོམ་རྩེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དཔེན་སའི་
གསུང་དུ་རང་རྩོམ་འཆང་དཀར་པོ་དང་། སྤྱི་བོར་སྟོན་པོ་གསུངས། དགའ་ལྡན་
ལྷ་བརྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དཀྱུས་སུ་བཅུག་ནས་སྐགས་ཀར་རྩོམ་རྩེ་འཆང་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་
སྐབས་ཐོབ་ལ་དབག་ཀྱང་ཆོག །རྒྱུད་ཆེན་བཅོན་འབྲས་འཕགས་དང་། བཅ་ཆེན་

སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་ལྟར་འདུས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། བཤ་ཆེན་
སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་འདིགས་བྲེད་གྱི་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་སྦྱར་ན་
འོག་ཏུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་བཞི་ལེན་ཆེ་སྟབས་བདེ། གང་ལྟར་བཀའ་ངེན་
གསུམ་ལྟན་གྱི་སྒྲ་མ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་དངོས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་ངེན་མཐོས་པའི་
སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རོ་བོར་བསམ་ལ། དེ་ཉིད་སྦྱབས་གནས་མ་ལུས་པ་
འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ཆེས་བྲག་པོས་ཆོགས་ཞིང་གི་བ་སྦྱའི་བྱ་ག་རེ་རེར་
ཡང་རྩལ་སྟེད་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྟས་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པ་ལ་རང་ལུས་དཔག་
མེད་སྦྱལ་ནས། གང་གི་ངེན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་ཕྱག་འཆལ།
བདག་པོས་བཟུང་དང་མ་བཟུང་དང་། །ཞེས་སོགས་སམ། རྒྱས་པར་ན་ཆོགས་
བཅད་ལྷགས་བཅས་སམ། སྒྲ་མཆོད་ལྟར་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་
པ་ལྟལ། བདག་གཞན་ལུས་རྒྱུ་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྟོང་དུས་གསུམ་དགེ་ཆོགས་
བཅས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་མཆུལ་འབྲུལ། དེའང་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལོངས་སྟོང་
འདས་པ་མི་འབྲུལ། དགེ་ཅ་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པ་ལྟལ་ཆོག་པས་འདི་དང་།
དེང་ནས་མ་གཉིས་ཀར་ལུས་ལོངས་སྟོང་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སྦྱ་མ་སྦྱར་བར་དགེ་ཅ་
ལ་སྦྱར་བ་ཡིན། རིན་ཆེན་མཆུལ་ཞེས་པའི་སྐབས་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་གྱི་ལུས་
ལོངས་སྟོང་དགེ་ཅ་དང་བཅས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡིད་ལ་བྲན། དེ་ཡང་
ས་རྩོལ་པ་མ་ཡིན་པར་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་རྩོགས་
པས་བཟང་པོ། སྒོ་གསུམ་ལོངས་སྟོང་དགེ་ཅ་དང་བཅས་ཆོམ་བྱར་སྦྱངས་པའི་
ཆོམ་བྱ་རེ་རེའི་སྟེང་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྟོན་མཐའ་གྲས་ལ། དེའང་དངོས་སུ་ལག་ཏུ་

ཐོགས་ནས་སྟེར་དགོས་པ་མིན་པས་སྒྲོས་བསྐྱར་བ་དང་། མང་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་
བ་ཁྱད་མེད་པས་སེམས་སྟེང་དུ་མངས་ནས་སྒྲོས་སྒྲུལ་ཏེ་ཆོགས་ཞིང་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་
དང་། སྒྲུལ་པ་རབ་འབྱམས་བཤེ་བ་ལ་དེ་སྟེང་ལུལ། དེའང་བདག་ལ་རྩས་པ་མེད་
ཀྱང་ཁྱིད་རྣམས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལྟོན་གྲུབ་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་བདག་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་རགས་ལས་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱིས་བརྟེན་བ་ཆེན་
པོས་བཞེས་ནས། དོན་གང་སྤྱབ་ན་ཕྱིན་ནི་སྤྱབས་ལུལ་རྣམས་ཀྱི་གཟི་བརྟེན་དང་
གཟི་ཕྱིན། བརྒྱབ་པ་ནི་བསྐྱར་བ་སྟེ། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གཟི་ཕྱིན་གྱིས་རང་གི་སྒོ་
གསུམ་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། །བསྐྱར་ཚུལ་སྤྱི་ཕྱིན་ཆུབས་ལུས་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་
པས་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། སྤྱི་གསུང་དག་ནས་རྒྱལ་
བའི་སྤྱི། དག་གི་བྱི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་། ཡིད་
ཀྱི་སྤྱི་གསུང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་ནས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་སུ་བསྐྱར་
བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །དེས་མཆོན་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆུལ་
འབྱུལ་བར་ཡང་བཤད། ཐུག་མཆོད་མཆུལ་ཀྱི་དམིགས་རིམ་ལས་ཁྱིད་ལྟར་རྒྱས་
པར་སྐྱོང་ཞིང་། སྤྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོམ་བ་གསུམ་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་
ཉེས་ལྟར་སྤྱི་གསུང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་བྱང་ཞིང་དག་ནས་རྣམ་
པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ཐུན་བྱུག་གི་དམིགས་པའི་
ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་ནས་མ་ལ་དབྱངས་ཡོད་པས་ཆོག་དོན་སེམས་ལ་འཆར་
ལོང་ཡོད་པ་ལྟར་གོང་ལོག་ཀྱན་ཏུ་ཆོག་གི་མང་ཉུང་དང་བརྟེན་མ་བརྟེན་ལ་ལྟོས་པ་
མེད། བརྟེན་ཀྱང་དལ་འདོན་བྱས་ནས་དོན་ཡིད་ལ་འཆར་ངེས་མཛད་ན་ཆོགས་

རྒྱལ་པོ་ཆེ་རྫོགས་ཤིང་རྫོ་ལ་སྐྱེད་ཐོན་ཡོང་། རོན་ཡིད་ལ་འཆར་མི་ལུས་པ་ལ་
 ཆེག་གི་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རོན་གྱི་ཆན་པོ་ལྷང་བའི་དཔེ་ལྷར་ཆེག་རྒྱས་བསྐྱས་
 ལྷ་ཆོགས་བསྐྱེགས་པ་རེད་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཅ་ལྷང་དང་པོའི་བསྐྱབ་བྱ་བླ་
 པ་དང་། རོན་གྲུབ་གྱི་དམ་ཆེག་དུས་དུག་ཏུ་མཆོད་པའི་ལས་ཅི་ལུས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་
 མ་ལྷ་བརྩུ་བར། མཆོག་ཏུ་དད་པས་དུས་གསུམ་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཉོག་བཅས་
 ཐལ་མོས། །སྟོན་པ་ལྷ་མ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་། །ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་མཆོན་པའི་ལྷ་མའི་དམ་ཆེག་རི་སྐད་གསུངས་པ་ནམས་བསྟེན་པ་དང་།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་
 སྟོན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་པ་དང་། སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་བཀའ་བྲིན་རྗེས་སུ་བླ་
 རས་བྱས་པ་གཞོ་བའི་བསམ་པས་མཆོད་པ་ལ་བརྟོན་པའི་ཉམས་ལེན་ཆོང་། ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོར་མཆོད་པ་བརྩུ་གསུངས་པས་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་དངོས་ལ་མཆོད་
 པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་མཆོད་པ། དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་མཆོད་པ་མཛོན་དུ་
 མ་གྱུར་པའི་མཆོད་པ། མཆོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་བླ་པར་
 བྱས་ནས་མཛོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་
 སྤྱིའི་མཆོད་པ་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྷག་པར་བསོད་ནམས་ཆེ་བས་ཆོས་ཉིད་
 དབྱེར་མེད་བླ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་འཕེན་པ་གལ་ཆེ་བ་གསུངས། རང་
 གིས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་མནོས་པའི་ལྷ་མ་གཅིག་སུ་ལ་མཆོད་ན་དེ་འདྲའི་བསམ་
 པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་སྤྱད་པར་མ་ཟད།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་གལ་བཞུགས་ནས་མཆོད་པ་ལེན་པར་

རྒྱལ་བ་དོན་མཆོད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཡོད་པ་འདི་མཆོད་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བའི་
མན་ངག་སྒྲ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཟང་ཟིང་གི་བསྟེན་བཀྱར་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་
མཉེས་པའི་ཐབས་ལ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ནས་འབད་པ་གཤམ་ཆེདོ། །

དེས་ན་སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་མདོ་
རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་ལ། ཕྱིན་ཆད་སྟོན་རྟོག་གི་སྟོ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་
མི་སྟེ་བ་ཞིག་བྱེད་སྟུང་དུ་སྟོན་སེམས་དང་། ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་དད་པ་ཤུགས་བྲག་
པོའི་སྟོན་སྟུང་དུས་གསུམ་སྟོགས་བཅུའི་བདེ་གཤེགས་མ་ལུས་པ། །ཞེས་སོགས་
བརྗོད། འདིས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་བྲན་པ་དང་ལམ་རིམ་ལྟར་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་
གནད་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་དང་། སྟོར་
བས་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་ལ་རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་དང་། བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བ་
གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རང་
རང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པ་སྟོན་པས་ང་རང་ཆོར་རང་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་
དཔའ་པོ་མཁའ་འགོ་དང་། བྱམས་འཇམ་དབྱངས། སངས་རྒྱས་སོགས་སུ་བསྟན་
ཡང་མཐོང་མི་བྱས། རང་དང་རིགས་མཐུན་ཞིང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་བསྟན་ན་རྗེས་
སུ་འཛིན་བྱས་པས་དུར་སྤིག་འཛིན་པའི་དགོ་སྟོང་གི་རྣམ་པར་བསྟན་ཡང་དོན་
དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་དང་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་ཅན་དང་། ད་ལྟོ་བྱངས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱུངས་

སྤྱ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་བྱ་ཟམ་ཚུ་སྤྱང་ལྡོན་ཤིང་སོགས་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་སྟོན་བས་ན། འོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་མ་པན་ཚུན་སྤྱལ་བྱ་སྤྱལ་བྱེད་དུ་སོང་བས་ལྷ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་གོ་ཆོད་དེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོང་བས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྐྱེ་བོང་ཆད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་རྒྱ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་བ་མཉམ། འབྲས་བུ་སྟོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པ་མཉམ། སེམས་ཅན་འདིའི་དོན་སངས་རྒྱས་འདིས་མཛད་ལ་འདིས་མི་མཛད་བྱ་བ་མེད་བས་འཕྲིན་ལས་མཉམ། དེའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་བར་མེད་བར་བརྟེ་བ་མཉམ་བས་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་སྤྱལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཞུགས་པས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་བས་ལྷ་མའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལས་མ་འདས་སྐྱམ་དུ་སྟོན་རྟོག་གི་སྒོ་བཀག་སྟེ་མཛད་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་དད་གུས་སྤྱངས་ཏེ་ལམ་རིམ་ལྟར་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་བྱེད།

གཉིས་པ་བཀའ་བྲིན་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཏེ་གུས་བར་བྱ་བ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་སྒོ་དམན་བསམ་པའི་ངོར། །ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་མི་རུས་པའི་སྒོ་དམན་བདག་འདྲའི་ངོར་ལྷ་མ་ནི་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་མཐའ་དག་ལས་ལྷག་པའི་ཁིང་དུ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱད་ལས་བསྐྱགས་ཏེ། ལྷ་མས་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པའི་སྐྱུར་བསྟན། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཛལ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་

བ་གསུང་དུ་མེད་པའི་མདོ་སྔགས་ཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་འདོད་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱལ་
བའི་མཛད་པ་བསྐྱབས། བསྟན་བཀའ་ལུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་སུ་བཞེས་ནས་
རང་གི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཞིང་མཛད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་
བཀའ་བྱས་པ་ལས་སྒྲ་མ་ལ་བསྟན་བཀའ་བྱས་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བས་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བཀའ་བྱིན་དང་སྔགས་རྩེ་བན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་
ལ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་བྱེད།

གཉེས་པ་སྦྱོར་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་མ་
ལུས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཏེ། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་
བསྟན་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བས། བཀའ་སྟོན་ཆེད་པ་དག་དང་རིམ་གྱོ་
དང་། །སྦྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱིས་ཆེད་པ་དང་
བཀའ་སྟོན། དག་གིས་བསྟོད་དབྱངས་དང་ཡོན་ཏན་བསྐྱབས། ཡིད་ཀྱིས་དད་གྲུས་
བསྒྲོམ། །བྱད་པར་བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་
གསོལ་འདེབས་དང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་བྱ། །འདིས་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་བསྟན་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པས་བསྟན་པའི་པན་ཡོན་
བསྟན་པའི་ཞར་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་གོ་བས་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་
ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རྫོགས་པར་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོམས་འདིར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་
བཞི་སྒྲང་ན་ལེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་ཉིན་དེ་ནས་བཙུམས་
ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ཆད་ལྡན་ཆག་མེད་དུ་སྒྲང་ན་དབང་གི་རྒྱ་བོ་མ་རུབ་
པ་ཞེས་བྱིན་སྐྱབས་འཕྲུག་པའི་སྒྲོ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་འདག་པའི་ཐབས་སྙད་

དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ལུང་སྒྲུ་རོལ་པའི་དོན་རྗེས་གསུངས་པར་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་
རྒྱལ་བས་གསུངས་གསུང་། རྒྱལ་བ་དཔེན་ས་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུད་ཆེན་བཙུན་
འབྲུག་འཕགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཐོང་། དབང་བཞི་སྐུན་མོང་བ་ཙམ་
བྱེད་ན་ཁྱ་མའི་སྤྱི་པོའི་ཨོ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་བྱུང་། རང་གི་སྤྱི་པོར་
ཐེམ། ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་བྱམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་བ་ལ་
དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སྤྱོད་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་ ཁྱ་མའི་མགྲིན་པའི་
ཞུལ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དམར་པོ་བྱུང་། རང་གི་མགྲིན་པར་ཐེམ། དག་གི་སྤྲིག་
སྤྲིབ་དག་གསང་བའི་དབང་ཐོབ། ཀྱན་རྩོམ་སྤྲུལ་པའི་རྩོགས་རིམ་བསྐྱོམ་བ་ལ་དབང་
བར་བྱས། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་ ཁྱ་མའི་སྐྱགས་ཀའི་རྩྭ་
ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་སྒྲོན་པོ་བྱུང་། རང་གི་སྤྲིང་གར་ཐེམ། ཡིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
དག་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། རོན་དམ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་བསྐྱོམ་
བ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱོད་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་ ཁྱ་མའི་གནས་
གསུམ་ཀྱི་འབྲུག་སུམ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་ཅིག་ཅར་
བྱུང་། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཅིག་ཅར་ཐེམ། རྩོག་སུམ་སྐུན་མོང་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
དང་བྲི་མ་དག་། དབང་བཞི་བ་ཐོབ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་གི་རྩོགས་
རིམ་བསྐྱོམ་བ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་བྱུང་འཇུག་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་
པར་བསམ། དབང་བཞི་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལེན་ན། ལོང་དུ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་
མ་ལྷ་བུ་བྱས་ཡོད་ཆེ་སྐྱགས་ཀར་དོན་རྗེ་འཆང་ངམ་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་སྤྱར་ཆོག་ ཡང་ན་རང་གི་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་

སེམླེ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་དུ་
གཞལ་ཡས་ཁང་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་གསང་
བ་འདུས་བ་ལྟ་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ལྷ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་གཙུག་པོ་ཞེ་སྤང་རྩོ་
རྩེ་ཡབ་ཡུམ། དེའི་སྤྱི་བོར་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད། ཅེས་བ་ནས། ཀྱང་མཐེལ་གཉིས་
སུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ལུས་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་བཀོད། གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་
གསུམ་བསམ། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་
བྱངས། རོ་རྩྱུ་པི་རྟོ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཡན་ལག་བདུན་པ། ཕྱི་ནང་གསང་
བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་དང་མཆུལ་ཤུལ། གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་བྱེད།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ནས། འབྱུང་པར་ཤོག ཅེས་ལན་
གསུམ་གྱིས་བྱང་སྟོམ་གསོས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཀྱན། །ཞེས་
སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྤྲགས་སྟོམ་གསོས། ལྷ་མ་དང་གཙུག་པོ་ཐམ་མི་དད་པའི་
ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད། ཅེས་སོགས་མི་
བསྐྱོད་པ་རྒྱུའི་དབང་ནས་རྣམ་སྤྲང་མིང་གི་དབང་དང་། སྤྲགས་སྟོམ་གསོ་བ་ལ་ངེས་
པར་དགོས་པས་རྩོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་བར་ཆེགས་བཅད་དང་སྤྲགས་རྒྱས་
བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པས་དམིགས་བ་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱུངས་པས་སྤྲགས་སྟོམ་གསོ་བའི་
བདག་འཇུག་གི་གོ་ཆོད་གསུངས། དབང་ཕྱི་མ་གསུམ་མ་བཏོན་ཀྱང་ཆོག འདོན་
འདོད་ན་གཞན་ནས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་ལེན། མདོར་ན་བཅ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་
གྱི་འདུས་པའི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་བྱས་པས་འཕྲུས་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་རྩོ་རྩེ་
འཆང་ནས་གསུངས་པས་ཉལ་ཁའི་ཐུན་ལ་ཁ་སང་གི་བདག་འཇུག་ནས་དེ་རིང་

[illegible]

ཀྱང་། སྐྱ་མེད་ལྟར་གྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཞེན་ན་ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་གྱི་དམ་ཚིག་
བཞེན་པ་དེར་ཆང་བ་ཡིན། དེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དོར་བྱིལ་བྱས་
རྒྱའི་དམ་ཚིག་གསུམ་འཛིན་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ། སྐྱོད་བཅུད་མཐའ་དག་སྦྱུ་མ་མི་
ལམ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་ཚིག་པཎ་ཆེན་གསུང་དུ་མེད་ཀྱང་
ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཁ་བསྐྱང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་
ནམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཙ་ལྟུང་གིས་མི་གོས་
པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་
སོ། །བདག་གི་ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྟོང་དང་། །ཞེས་སོགས་ལུས་ལོངས་
སྟོང་དང་། བྱ་རོག་ལ་ཟན་ཁམ་གཅིག་གིན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་
པའི་དགོ་ཙ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་
གཏོང་སེམས་སྟེལ་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུས་ལོངས་
སྟོང་བཏང་བས་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ཟང་ཟང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། དགོ་ཙ་བཏང་
བས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཆང་བ་ཡིན།

སོ་ཐར་བྱང་སེམས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་
བཅས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པ་སྤང་རགས་སྤང་བྱས་མཐའ་དག་
འཕྱོད་པ་བྲག་པོས་བཞག་གས་ཤིང་། ཕྱིས་མི་བབྱིད་པའི་སྟོམ་སེམས་ལྷགས་བྲག་
པོ་བཞེན་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། སྐྱབ་རུས་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱབ་རུས་པར་སྐྱ་མ་
ལྟའི་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས་ཤིག་ཅེས་བྲན་ཤེས་བཞེན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འདྲིའི་ཉེས་པའི་སྟོ་
ཁེགས་པ་ཡོང་སྟེ། རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཚིག་ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་

ལེན་དང་། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཉིན་
རེ་ཞིང་ནི་བསྐྱབ་བར་བྱ། ཞེས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཅ་བ་དང་ཡན་
ལག་གི་དམ་ཆིག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་མ་བྱུང་བསྟོ་བགྱང་བྱ་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ། །

ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱས་པའི། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་
གྱིས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐེག་གསུམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཆོས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་
པས་དེ་འཛིན་པར་སྟོན་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆིག་ བྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་
གསུམ། །དམ་ཆོས་སོ་སོར་བརྒྱུད་བར་བགྱི། ཞེས་བྱི་བྱ་སྟོང་། གསང་བ་རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་དང་ལྷ་མེད། མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་ཐུན་དུག་ཏུ་
འཛིན་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ། །

གང་འཆམས་ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོལ། ཞེས་སྟོ་གསུམ་གྱིས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བཅོལ་བ་རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆིག་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཆིག་བཅུ་དགུ་
འདིའི་ཆིག་རིས་ལ་ཆང་སྟེ། སྟོམ་གསུམ་བསྟོ་བགྱང་དང་བཤགས་པས་ཉེས་སྟོང་
སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
བསྐྱུངས་པས་དགེ་བ་ཆོས་སྟུང་དེ། དེ་གཉིས་འདིའི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་རྫོགས་སྟེང་
ནས་ཐོན། གང་འཆམས་ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སྟོལ་བ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད། ལྷུགས་
འགྲོས་མཆོག་གསུམ་འཛིན་པ་སྟེ་རྣམ་སྤང་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་དུག་གོ། །རྟོར་
སེམས་ཡབ་ཡུམ་ཏུ་བསྟོམ་སྟེ་རྟོར་བྱིལ་འཛིན་པ་རྟོར་བྱིལ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆིག་

གསུམ་དང་། ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པས་སྒོ་བ་དཔོན་གཟུང་བ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་
དམ་ཆེག་བཞིའོ། །

ལུས་ཡོངས་སྐྱོད་བཏང་བ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། དག་ཅ་བཏང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་
པ། ཆད་མེད་བཞིའི་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ། བཏང་སྟོམས་མི་
འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ་རིན་འབྱུང་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་བཞིའོ། །ཐེག་གསུམ་རྒྱད་
སྟེ་བཞིའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གསུམ་
མོ། །སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་སོ་སོར་བཟུང་། །ཞེས་པ་
སྟོམ་པ་ན་སྤར་ནས་འཛིན་པ་སྟེ། ཏུ་ཤོ་གཞི་གཅིག་པ་ལ་ན་སྤར་ཟེར་བ་ལྟར་བྱུང་
རེ་དང་ཉི་མ་རེ་རེར་སྟོམ་པ་གོང་འཕེལ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་འདྲིའི་ནལ་འབྱོར་བྱུག་ཏུ་
བཏང་བས་དེའི་ཉམས་ལེན་ཆང་། མཆོད་པའི་ལས་ཅི་རུས་བྱ་བ་སྟེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་
རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དགའའོ། །

སྟོམ་པ་དེ་དག་ཅི་ལྟར་ཁས་ལེན་དབང་གི་སྐབས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་ལན་གསུམ་ཇེས་སྒྲོས་བྱས་པའི་ཐ་མའི་སྐབས་བྱང་སྟོམ་
ཐོབ་པས་ཅ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉིས་བྱས་ཞེ་བྱུག་བསྐྱུང་བར་ཁས་ལེན་སྤངས། དབང་
དང་འབྲེལ་བར་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོམ་བཟུང་ལན་གསུམ་ཇེས་སྒྲོས་བྱས་པས་རིགས་ལྔ་
སོ་སོའི་དམ་ཆེག་བཅུ་དགའ་ཏུས་བྱུག་ཏུ་འཛིན་པས་ཆེག་ཟིན་ལ་གསལ་ཞིང་། ཅ་བ་
དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་མཐའ་དག་མདོར་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་སྤངས་
ཤིང་། དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱོད་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དགོངས་གསོལ་
དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་བཏབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱ་སྐྱོད་གཉིས་ལ་བྱང་

སྒྲིབ་དང་། སྒྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མེད་
བས་སྒྲུགས་སྒྲོམ་འཛིན་རྒྱ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྤེ་གོང་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་ཀྱི་
དབང་མ་ཐོབ་ན་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་དང་རིགས་ལྡེ་སོ་སོའི་དམ་ཆིག་བཅུ་དགུ་བསྐྱར་
མི་དགོས་ལ། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཟླ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྲུང་
བར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཅ་ལྟར་རྣམ་བཤད་སོགས་སྒྲུགས་ལ། ཟླ་མེད་ལ་དེའི་སྤྱིང་དུ་
སྒྲོམ་པོ་བརྒྱད་ལ་འབྲེན་ཚུལ་འབྲ་མིན་དང་། མ་རྒྱུད་སྒྲོམ་ཀྱི་དམ་ཆིག་རྣམས་དང་།
དུས་འཁོར་གྱི་དབང་ཐོབ་ན་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྲུང་བར་དང་། བརྒྱུ་
ཞུགས་ཉེར་ལྡེ་སོགས་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆིག་ལ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས་སྒྲོང་
བའི་དམ་ཆིག་བསྐྱབ་བའི་གཞི་ལྡེ་བསྐྱར་བ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སེམས་ཅན་
འདུལ་བའི་ཕྱིར་མ་གཏོགས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་དང་།
བསྐྱེན་པའི་དམ་ཆིག་སྒྲོབ་དཔོན་བསྐྱེན་པ་དང་། གྲོགས་རྣམ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་ལ་མི་
བརྟམས་བར་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་བསྐྱེན་པ་དང་། སྒང་
བའི་དམ་ཆིག་གཞན་ཐེག་པ་དམན་པ་འདོད་པ་སྒྲོང་བ། དཀའ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་བ། འཁོར་བ་མ་སྒྲོངས་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ད་
པའི་གོ་ཆ་གྲོན་བ། དམན་པའི་སྒྲུང་འདས་ལ་ཐོབ་བྱར་མི་ཞེན་པར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་
ཀྱི་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གཞི་དུ་སྤྱིན་རྣམས་ལ་མི་བརྟམས་ལ། སྒྲུག་ཐུགས་དང་། ལྟའི་བཞོན་
པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དངོས་སམ་བཅོས་མ་དང་། ཟླ་མའི་བཞོན་པ་དང་། ལྟའི་བྱག་
མཆན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཆ་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱག་མཆན་གྱི་

ཆེད་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་སོགས་འགོམ་པར་མི་བྱ་བ་དང་། བྱུག་མཆན་གྱི་
གཟུགས་སུ་བྱས་པ་མི་བཟའ་བ་དང་། ལྷ་ལ་བུལ་བའི་མེ་ཉླ་སོགས་མཆོད་རྗེས་
ཉིང་བ་དང་། ལྷ་དང་ཁྲི་མ་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་གྲིབ་མ་མི་འགོམ་པ་ནམས་གསུངས།
ཁྲི་མེད་ལ་བཟའ་བཏུང་ནང་མཆོད་ལྟར་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྟར་བརྒྱབས་ནས་ལྷའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་ལྷན་པས་ནང་གི་སྤྱིན་སྲེག་གི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོགས་
འཁོར་ཚུལ་མ་ཐུན་དུས་དུས་སུ་བྱེད་བ་བཟའ་བའི་དམ་ཆིག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
རྡོར་བྱིལ། རྩ་མ་རུ། ཐུན་བྱུག་ཁ་འྲི་ཀ་ ཐོད་བ་སོགས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཆ་ཆོད་
དང་ལྷན་པའམ་མ་མཐའ་དེ་མོར་གྲིས་བ་སྤྲས་ཏེ་འཆང་བ་མི་འབྲལ་བའི་དམ་ཆིག་
ནམས་སོ། །བསྟོ་བགྲང་རྒྱས་བ་སྟོམ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱེད་པ་ལ་ཅ་བཞི་ནས་སོར་
བཤགས་པར་ཕྱིར་བཅོས་མཐུག་གི་འདུལ་བའི་བར་སྟོམ་དང་། ཉེས་བྱས་གྱི་སྟོར་
དེ་བསྐྱས་བྲག་པས་པཎ་ཆེན་ལྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྟོམ་ལས། མཐའ་གོས་ལྷུས་
མོར་མ་བཤོས་ཅིང་དང་འཛོལ། །ཞེས་སོགས་སྦྱར་ན་རྟོག་བདེ་ཞེས་བྲག་རྒྱབ་
དཔོན་ལྟོབ་ལྟོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུངས་པར་གྲི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་
པས་གསུངས། བྱང་སེམས་ལ། ཉིད་དང་བཀྲར་སྟོར་ཆགས་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་
དང་། སྟོམ་བ་ཉི་ཤུ་པའི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །ཅེས་སོགས་
དང་། སྤགས་ལ། ཅ་ལྟར་བརྩུ་བཞི་དང་སྟོམ་པོའི་སྟོམ་ལ་རྒྱུད་རྟོ་རྟོ་ཅེ་མོའི་ཡན་
ལག་གི་དམ་ཆིག་སྟོན་པའི་ཆོགས་བཅད་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་བའམ། ཁོར་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ནས་ཡོངས་འཛིན་པའི་སྟོམ་ལྟར་གནང་ཡོད་པ་གང་བདེ་བ། དེ་ཡང་སོ་
ཐར་ལུས་དག་གི་སྟོམ་བ་ཡིན་པས་པམ་བཞི་ལྷག་མ་བརྩུ་གསུམ་རང་གིས་བྲན་

ཤེས་བརྟེན་ན་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་སྒྲི། སྤང་ལྷུང་མན་ཆད་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱང་དཀའ་བས་
སྒྲིམ་གྱི་སྤྲེད་ནས་ལྷུང་བ་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་འབྱུང་ཉི་པའི་ཡུལ་དང་དུས་ཆོད་
དེར་བྲན་པ་ཉི་པར་བཞག་དེ་ཡང་དགེ་སྤྲོད་མར་གོས་འཁྱུར་འཇུག་པ་དང་། དགེ་
སྤྲོད་མ་ལས་གོས་ལེན་པ་སོགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིས་པ་སྤྱོགས་མ་ཐུན་ལས་
དངོས་རང་རེ་ལ་མི་འོང་། བྲིམ་པ་པོ་མོ་ལས་སྤྲོད་བ་སོགས་བྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། བྲིམ་པ་མོར་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་བྱད་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ནམས་དགོན་པ་དང་
རི་ཁྲོད་བརྟེན་པས་བལ་ཆེར་ཁེགས། གནས་དུས་རྒྱུན་གང་ལ་སྟོས་ཀྱང་བྱད་པར་
མེད་པར་རྒྱན་དུ་ཆར་ལྟར་འབབ་པ་ཟས་གོས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན། ཟས་ཁམ་
གཅིག་ལ་སྤང་ལྷུང་གི་གསོག་འཛོག་ཟ་བ། ལྷུང་བྱེད་གྱི་བྲིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ།
ཡང་ཡང་ཟ་བ། འདུག་གནས་གཅིག་ལྟག་པོར་མ་བྱས་པ། བསོད་སྤོང་ཡོད་མེད་ཅི་
རིགས་རེད། ཉིས་བྱས་གྱི་ཁམ་ཆེ་རྒྱུད། མཁུར་བ་སྟོ་བ། ཁན་སྐྱ་གཏོགས་པ། ཟ་
བཞིན་སྐྱ་བ་སོགས་ལྷུང་བ་ཉི་ཤུ་ལྟག་རེ་རྒྱན་ལྟར་དུ་ཡོང་བ་ཡུལ་དུས་སྤྱོགས་
སྟོབས་གིས་ཀྱང་འགོག་དཀའ། རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཁབ་སྒྲིད་དང་ཡུངས་འབྱ་
གཅིག་ཡན་ཆད་སྤྲོད་ཐག་པ་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པར་སྤུལ། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་དུ་བསྟོས། རང་གིས་ཐོས་ཤིང་གྱོན་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་
པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པ། སྤྱོགས་དགེ་
འདུན་དང་ལྟ་སྟོད་མ་ཐུན་པར་སྐྱབ་པར་མོས་ན་དགོན་མཆོག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་
ཡོ་བྱད་དེའི་བྲན་གྱིས་སྐྱད་པས་ཉིས་པར་མི་འགྱུར་པ་འདི་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་བྱང་
ས་སོགས་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟོམ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཁྱི་

ངག་དབང་བཟ་ཤེས་པའི་གསུང་བཤད་ཟིན་ཟིན་ཞིག་ལས། ཡོ་བྱད་གང་ཡོད་
དགོན་མཆོག་དང་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོན་པ་འདི་གསུངས་ནས། འོན་དེ་རང་གིས་སྤྱད་
མི་ཆོག་གས་ཞེ་ན། དགོན་མཆོག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡོངས་སྤྱད་པས་ཆོག་
ཅེས་གསུངས། ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དབྱས་གཙང་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཡོ་བྱད་
བྱིན་རྒྱལས་མཛད་ཀྱང་གདན་ས་འདིར་མེམས་པའི་ཉིན་དེར་མི་མང་འདུ་ཡོང་གིས་
གཟིམས་ཁང་སྟེང་འོག་དུ་མེམས་མ་བཅུག་པར་བྱིན་རྒྱལས་གནང་རྒྱས་མ་སོང་
བས་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོ་བྱད་གང་བྱང་བ་དེ་འཕྲལ་དགོན་མཆོག་དང་སེམས་
ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་བསྟོན་བར་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས་པས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བྱིན་རྒྱལས་
དང་རྣམ་རྟོག་བྱེད་མི་དགོས་གསུངས། རྗེ་སྤྱི་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོར་དགོན་
དུ་གཞིས་ཀ་འཛིན་པའི་ཐུགས་འདུན་མེད་པ་ལ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ནན་ལྷི་བ་
མེམས་པ་བསྐྱོག་མ་རྒྱས་པས་སྤར་ཡང་གཞིས་ཀ་བཟུང་ནས་དགོན་པ་འདི་རི་མིན་
ནམ་གནས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་ཡི་གེ་ཞིག་ཏུ་གནང་བ་བདག་
གིས་དངོས་སུ་མཐོང་ངོ། །འདུལ་བ་རང་སྐྱད་ལ་བྱིན་རྒྱལས་དང་རྣམ་བཟྩག་གཉིས་
གསུངས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་རྩལ་འཛོལ་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་རང་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་
བྱད་ལ་གཞན་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྒྲོས་བཅངས་ཏེ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པ་དང་། མི་རུང་བའི་དངོས་པོ་དཔུལ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གིས་རེག་
གས། གཞན་ལ་རེག་ཏུ་བཅུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བས། གོ་བ་
ཡིས་ནི་ལས་སུ་གཞུག ཅེས་དཔུལ་དེ་ཙམ་ཅེ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ཡོད་ན་ཙམ་ཅེ་འདིར་
ཞོག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བཞག་ལ། ལག་པ་གཉིས་མདུན་གྱི་

བར་སྒྲིབ་ལ་ཁ་སྒྲུབ་ས་ནས་མི་རེག་པར་བྱེན་ཆུབ་ས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་གའི། རྒྱུན་རིམ་ལྟ་
 བ་བཞེན་བསྟེ། ཞེས་པ་དངོས་པོ་དེས་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་གང་འགྲིག་བྱེད་པ་དང་།
 དངོས་པོ་རྩལ་བར་སྒྲུབ། ཅེས་པས་ངོ་པོའི་སྒྲིག་ས་མི་རྩལ་བ་དང་། དེ་བསྒྲུར་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་རྩལ་བས་དེའི་སྤྱིར་བཙངས་པའི་དོན་ཡིན་
 པས་སེར་སྒྲ་དང་ཆགས་ཞེན་གྱིས་བསྐྱམས་བཞེན་དུ་བྱེན་ཆུབ་ས་བྱས་པ་ཅི་འདྲ་
 ཡིན་སྟེ། གྲུ་གྱིས་བཞུབ་ས་པ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའ་ཡིན་པས་མི་ཆོག་
 ཟེར་མི་སྤྱབ་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་སྒྲུབ་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་ཞེན་དང་སེར་སྒྲ་འགོག་པ་
 ཁོན་གཤམ་ཆེ་གསུངས། རྣམ་བཟླ་གི་གཞན་གྱིས་བྱེན་པའི་གོས་ལྟ་བུ་ལ་འདི་སྟེར་
 བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པས་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞིང་ལ་གཏོང་བ་སོགས་གྱིས་རྒྱུད་ཐོས་
 སུ་མ་སོང་བ་བྱེད་སྟེ། སྒྲིག་བདག་བདག་པོར་མོས་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། དངོས་
 པོ་དེ་གཞན་ལ་གཏད་ནས་འདིས་རྩལ་བའི་ཡོ་བྱད་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་དགོས་པས་ཅི་
 བྱེད་ཁྱོད་རང་གེས་ཞེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པར་བསམ་པ་དོ་དམ་བའམ་ཞལ་ཏ་བ་
 བདག་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་གཞུག་པའི་རྩལ་བའོ། །རང་སྤྱོད་གནས་གྱི་ཁང་བ་དེའི་
 བར་ཟས་བཞག་སྟེ་སྒྲུ་རེངས་ཤར་ན་ཞག་ལོན། རང་ངམ་གཞན་པའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་
 བཅོས་པ་རྒྱུན་གཙོས། དགོ་ཚུལ་དང་བྱིས་པས་བཅོས་ཀྱང་སྤྱོད་གནས་གྱི་ཁང་བ་
 དེར་བཅོས་ན་མཆོམས་བཅོས། ཟས་རང་གིས་སྤང་བ་ལག་ཉ། དེ་བཞི་བ་བ་ལྷུང་
 བྱེད་དེ། རྩལ་ཁང་དང་ཕྱག་བདེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་འདི་ཡིན། ཆོགས་ཆེན་དུ་གསར་
 འཇུག་ལ་སྤྱོད་ནས་ངས་པ་མེད་ཀྱང་། ཆབ་རིལ་གྱིས་བྱེན་ལེན་བྱེད་དགོས་སྟབས་
 དགོ་སྤྱོད་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་པ་འབྲུལ། རྒྱུད་པའི་ཕྱག་བདེའི་སྟབས་དགོ་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་

གསར་དུ་འབྱུག་ན་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་དགོས། ཆབ་རིལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། ཞག་ལོན་
སོགས་འཕྱོག་ཆེད་རུང་ཁང་གནང་བ་དེ་ལ་རྡོ་བཏེགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ།
སེམས་བསྐྱུས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ནི་དགེ་
འདུན་གྱི་རུང་ཁང་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བཅས་པའི་དབང་གིས་འདིར་མཆོམས་
བཅོས་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བསམ་དགོས་བ། གཞི་འདི་དགེ་འདུན་གྱི་རུང་
བའི་ཁང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གང་ཟག་ལ་ཤེས་པ་རྒྱུང་དུའི་རུང་
ཁང་ཕྱིན་རྒྱབས་དགོས། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྐོད་དང་། རྒྱན་མ་ངོས་
ཟིན་དགོས་པ་ལྟར་བཅས་མཆོམས་སྤྲ་རགས་ཀུན་ལ་ཤིན་ཏུ་འདྲིས་པར་བྱས། ལྟར་
བའི་གངས་འབྲེན་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་གྱིས་བརྗོད་པ་ལས་ཆོད་ཆེ་བ་མི་འོང་བས་
བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་། བན་ཤེས་བག་ཡོད་རྒྱན་པར་བརྟེན་ན་སོ་ཐར་ལུས་རག་
གི་ཁྲིམས་ཡིན་པས་སྒྲ། ལྟར་བ་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་བན་པའི་འོང་མེད་ཏུས་རྒྱན་
པར་བན་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ང་གསུམ་གྱི་ནང་ན་པམ་བཞི་སོ་
སོ་དང་འབྲེལ་བ་གངས་ཁ་ཅན་རེ་ཡོད་པ་ལྷག་མ་མན་ཆད་ཅ་བ་བཞིའི་ཡན་ལག་
ཡིན་པ་ལྟར་བ་རང་རང་ལ་དབྱུད་ན་ཤེས་པས་ཅ་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སོག་
དང་བསྐྱོས་ཏེ་བསྐྱུང་སྟམ་པ་སྐྱུང་ལུགས་གཅིག་རེད། ཀུན་སྒྲོང་གི་སྐོན་ནས་ཆགས་
པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྟར་བགངས་འདི་རྟེན་ཡོད་
པས་དུག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བྱེད་སྟམ་དུ་
བསྐྱུང་ན་སྐོམ་པ་གསུམ་ཀའི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱུང་ལུགས་གཅིག་ཡིན། རྗེའི་བསྟན་པ་
འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་ཡབ་སྐས་ལྟ་བུ་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་། ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་རེ་

བ་དཀའ་བས་དེའི་ཞབས་ཟིན་ནས་ཆོས་ལ་མི་འབད་བར་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་མི་
དགེ་བ་སྤྱད་དེ་སྤྱིད་པོར་སྤྱད་སྟམ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། སྒྲིབ་རང་རེས་འཁོར་བ་སྤྱད་
སོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གངས་མེད་སྤྱིད་ཡང་ད་ལྟ་པན་བ་རྩལ་ཐུན་ཅམ་ཡང་མེད།
ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་ན་མི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།
ཆོས་མི་འོང་བའི་རྩ་བ་ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད་
བས། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟོས་འདས་ཀྱིས། གནས་རྣམས་བརྗོད་བར་བྱའོ། །ཞེས་
བསྟེན་བར་རྫོགས་མ་ཐག་གནས་བཅུ་གཅིག་བརྗོད་བར་གསུངས་བ་སྟོམ་བ་བསྤྱད་
ཐབས་ཀྱི་གནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། རང་རེ་ལ་སྤྱེད་བ་མགོ་གཞོན་བྱེད་གཟུགས་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་པར་ཞོག །སེམས་གནས་ཅམ་མེད་བས། སྤྱེད་བ་སྤྱོད་
བ་ལ་དག་བཙུན་ཐོབ་དགོས། ཟེར་ཤེས་བ་ཅམ་ལ་མ་བཞག་བར་ལས་དང་པོ་བས་
སྤྱེད་བ་མགོ་གཞོན་ཐབས་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ཡིན་བས། དེ་ལེགས་པར་བསྟེན་
ནས་ཟས་གོས་སྤྱད་ཀྱང་སྤྱེད་བ་བཀག་བས་ལྷུང་བའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བར་འགྲོ།
ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་མཐའ་དག་དེས་འགོག་རྒྱས་བས་
གདམས་ངག་བརྗོད་སྐབས། ཆེ་དང་ལྡན་བ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་
བཙུན་ལྟོས་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་དག་བཙུན་བ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་བ་དེས། དེ་ལྟར་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་བར་
རྫོགས་བ་དགེ་སྤྱོད་གི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་
པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་བར་རྫོགས་བ་དགེ་སྤྱོད་གི་དངོས་
པོར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན། གོས་ཐུག་དར་ཁྱོད་དང་། ཟས་བསོད་སྟོམས་བ་

དང་། གནས་མལ་ཤིང་བྱང་དང་། སྤུང་བཀུས་ཏེ་ཐོར་བ་སོགས་འདོད་བ་བསོད་
ཉམས་དང་། ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་བ་ལ་སྦྱོད་བ་སྟེ། ཁྱིད་རི་སྤིང་
འཛོའི་བར་དུ་གོས་དང་། ཟས་དང་། གནས་མལ་དང་། སྤུང་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་
བ་ལ་སྦྱོད་བར་སྦྱོའམ། ཞེས་བྲིས་ནས་སྦྱོ་བར་ཁས་ལྷངས་བ་ཆགས་པའི་གཉེན་
ཐོར་གདམས། ཉན་མོངས་པའི་སྦྱོད་བ་གངས་མེད་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་སོགས་བཞི་
སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲ་མ་དང་ཉེས་བ་ལྷི་ཤོས་ཡིན་པས་དུག་གསུམ་སྦྱིའི་གཉེན་
ཐོར་གདམས། ང་རྒྱལ་སྟག་དོག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོན་བརྗོད་དང་། སྤྲ་མ་སྦྱ་
བའི་ལྟང་བ་སོགས་ཀྱན་སྦྱོང་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པར་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་
གསུངས་བ་ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་ཐོར་གདམས་བ་དང་། དེ་ནས་བྲན་ཤེས་བག་ཡོད།
གཞན་ལ་འཛེམ་དོགས་ཀྱིས་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་སོགས་གཤམ་ཆེ་བས་པ་བྱའི་འདུ་ཤེས་
དང་། དོན་བསྐྱུས་ནས་བག་ཡོད་པར་སྦྱབས་ཤིག་ཅེས་གདམས་བ་འདི་དག་བསྐྱབ་
བ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་
ཡིན་པའི་རྟགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་སྤང་སྤང་བྱས་ན་སོ་
ཐར་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་ལ་བྲན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡིན། སྟགས་བྱང་སེམས་ཡིད་
སྟོམ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལྟང་བ་གཅོ་ཆེ་བས་ལྟང་བའི་གངས་མང་བ་སོ་སོར་དམིགས་
ལྟེད་བ་དགོས། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་དང་པོ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
གསུམ་མི་མཆོད། །ཅེས་བ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་ཡིད་ཁོན། བདག་བསྟོད་གཞན་སྦྱོང་དག་སེར་སྤྲས་ཆོས་ཞོར་མི་སྟེར་བ་
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀའི་སྟེང་ནས་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་ནས་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་སྤྲོས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྲོས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལ་ཅི་
ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལྟར་སྦྱོབ་སྦྱོར་པ་དང་། བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་བ་
དང་། དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཙུ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་
རྒྱ་ཁོ་ནར་ཁྱུང་ཅིག་སྤྲོས་དུ་བྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྟན་པས་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་གཞན་
དོན་དུ་བསྦྱོས་ན་སེར་སྤྲོས་ཆོས་ཀྱི་མཁུ་ཀྱང་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན་པའི་ཆོག་
ལའི་བྱས་ཆོག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྦྱོ་བ་དང་། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྦྱོ་
བ་བྱང་སྦྱོར་སྤྱང་བའི་སྦྱོར་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ལྟང་བ་འགོག་བྱེད་བྱང་སེམས་དང་ལྟ་བས་
བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་མ་མཐའ་བཅོས་མ་ཅོམ་གྱིས་ཟེན་པ་དང་
གཞན་དོན་དུ་བསྦྱོ་བ་གལ་ཆེ། སྤྲུགས་ལ་སྦྱོང་བསྟེན་བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་བསྟེན་
དགོས་མོད། དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་ན་བསྤྱང་བའི་ཉམས་ལེན་ཆང་ཆུ་ལ་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་དོ་རི་བྲག་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འགག་ནས་ཡིད་དོར་ལྟ་སྤྱོད་ཤར་
བས་མི་ཆོག་ ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྤྱང་ཞེན་དང་། མདོར་བསྤྲུས་ན་
བདེན་བྱུང་གྱི་སྤྱང་ཞེན་ཁེགས་དགོས། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་བྲན་འདུན་དུ་རེ་བས་མ་ཟེན་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་གོ་མི་ཆོད། ཐམས་ཅད་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སེམས་གཉིས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་
སྟོམ་པ་མདོ་ལུགས་ལ་མེད་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་
དོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པས་བྱང་སེམས་དང་ལྟ་བ་མ་ཤར་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་
བོ་ཆེ་བ་དང་དོ་རྩེ་བསྟོམ་པས་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་རེད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

གཉིས་ཀྱི་དཔེགས་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ཆ་ལྟ་སྦྱར་ཤར་བ་ཡིན། རང་ལུས་ལྷ།
དག་སྒྲགས། སེམས་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སོགས་གང་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་རོལ་
ཡིན་སྟེ་མ་ཅམ་རེ་བསྟེན་ན་དག་པའི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་པས་ཡིན་པས་ཀུན་
དགྱིས་ཆེན་པོ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་ཤུགས་བྱལ་བའི་དབལ་གཙོག་པ་
དང་། བསྐྱར་བའི་དམ་ཆོག་གི་ཉམས་ལེན་ཆ་འདྲ་རེ་ཆང་ལུགས་ཡོད་དམ་སྟེ།
གང་ལྟར་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་། སྤྱོད་བཅུད་དག་པའི་རྣམ་རོལ་གལ་ཆེ་ཞེས་གསུང་
བཤད་ལའང་གནང་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐུན་བྱུག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་
དུས་རྒྱུན་བཟུང་ཤེས་དང་། སྤྱོད་གསུམ་བག་ཡོད་གྱིས་སེམས་གཉིས་དང་ལྷའི་རྣམ་
འབྱོར་ལས་མ་ཡེངས་པའི་སྤྱོད་ནས་བསྐྱེད་པ་མ་གྲོམས་པའི་རིང་ལ་དཀའ་ཡང་ནན་
ཏན་བྱ། ཐུན་རེ་རེའི་མཐར་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་དང་འགལ་མ་འགལ་བརྟག་
ནས་བཤགས་པ་ཐུན་ཆོད་ལས་མ་ཡོལ་བ་བྱེད་དགོས་པས། སྤྱོད་ཉོན་གྲུང་། ཐུ་
ཤོ། སྤྱོད། བཟུང་། ཐོ་རངས་ཏེ་དུས་བྱུག་པོ་རང་རང་གི་ཐུན་ཆོད་རྩོགས་པ་ལ་ཉེ་
བའི་སྐབས་སུ་བཤགས་པ་བྱ། མ་ལྟོགས་ཆེ་མཆོན་ཐུན་ཐ་མ་ཉོན་ཐུན་གྱི་འགོར་
ལྷངས། ཉལ་ཁར་མཆོན་ཐུན་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་ནམ་གྲུང་གི་ཐུན་སྤོད་ཐུན་གྱི་
མཐུག་ལ་ལྷངས་པའི་དོད་བྱས་ན་གཏོར་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་འགྲེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་པས་
ཐུན་བྱུག་དངོས་ཅི་ལྟར་ཡང་ལན་བྱུག་བཏང་བ་རེད། མ་མཐའ་རེ་རེ་ཅམ་གཏོར་
སྐབ་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞེས་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་པས་གསུངས་གསུང་།

གཏོར་སྐྱབ་ལ་སྤོན་ཉོན་ཐུན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། མཆོན་ཐུན་དང་པོ།

གཉིས་པ། གསུམ་བཞེས་ཟེར་ཡང་དང་སངས་ལྷ་བློའི་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་བདེ་སྦྱོར་བར་
སྦྱང་། དཔེན་ས་བཀའ་འབྲུམ་ལས།

སྒྲིབ་དྲུག་གི་དུས་མཚམས་བཤད་བཞི། ཉིན་མོའི་སྒྲིབ་དང་པོ་ནི་འཇམ་བུ་
སྤྱང་བའི་རི་མཐོ་ཤོས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉི་མའི་གུང་དང་། གསུམ་
བཞི་འོད་དམར་གྱི་སྒྲིབ་ཅམ་མོ། །མཚན་གྱི་ཐོག་མ་ནི་སྒོད་གྱི་སྒྲིབ་འབྲུག་པོ་
སངས་ལ་ཁད་དང་། གཉིས་པ་ནི་མཚན་བྱེད་དང་། གསུམ་བཞི་སྐྱེ་རངས་ཤར་
ཅམ་མོ། །དགོས་པ་བྲུད་པར་ཅན་གྱི་དབང་གིས་རེས་པ་ཅན་མ་སྐབ་ན་དུས་སོ་
སོའི་སྒྲིབ་ཅམ་དང་བྱིས་ཅམ་དུ་མཇེད་པས་ཉིས་པ་ཁེགས་ཤིང་པན་ཡོན་ཡོང་
ལགས། ཞེས་གསུངས། ཆོག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཁོ་ན་ཆར་དྲུག་གཏོང་དགོས་
པ་མ་ཡིན་པར་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཆོས་སྦྱོད་ཀྱི་རིགས་གང་ལའང་སྒྲིབ་
དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆར་བ་བྱས་ནས་མཐུག་ཏུ་སྒྲིབ་གསུམ་བཞི་བཟང་
སྦྱར་བས་འབྲུས་གསུངས། དེ་འདྲ་མ་ལུས་ཆོ། དགོན་མཆོག་སྐྱབས་འགྲོ་ཆད་
མེད་ནམ་བཞི་བསྐྱོམ། །སྒྲིབ་འབྲུག་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་པན་ཡོན་བསམ། །སྒྲིབ་
གསལ་གདབ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་འབྲུལ། །ཡུང་པོ་གསུམ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་
ལྷུང་བཤགས། །སྒྲིབ་རྟོག་བསྐྱམས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བཀའ་བྲིན་བསམ། །གསོལ་
བ་བཏབ་སྟེ་བསྐྱེམས་ལ་ལྟ་ཐོག་བཞག །ལྟར་གསལ་རྟོག་བྲིས་དེ་ཉིད་བཞི་བ་
ཡིས། །བཟུང་བའམ་མོས་ཏེ་མཉམ་སྦྱོར་བདེ་སྦྱོང་བསྐྱོམ། །སྒྲིབ་གསུམ་བསྐྱབ་བྱ་
སྒྲིབ་མའི་དམ་ཆོག་ནམས། །བཞི་བྱ་དེ་འགལ་ཉིས་པ་བཤགས་ཤིང་བསྐྱམས། །ཐེག་
གསུམ་བྱིན་དམ་ཆོག་བཟུང་འདོད་བསྐྱེད། །ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་དགོ་ཅ་བཏང་

ཞིང་བསྟོན། །ཞེས་ལུང་སྐྱུང་ག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་སྟོན་འདིའི་
སྟེང་ནས་ཤར་སྟོན་བྱ་བའམ། མ་མཐའ་འང་། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་
ཡི། །རྣམ་དག་བསྟུན་པའི་བཅས་པ་ལྷ་མོ་ལས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་འདའ་བར་མི་བྱེད་
པར། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞེན་བདག་གིས་བསྟུན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཆོག་པ་བཅད་
ཅམ་རེ་ཅིས་ཀྱང་མ་ཆག་པ་བྱ། ཞེས་སྒྲ་མས་གསུང་འཕྲོས་ལ་གནད་གསུངས། ཉལ་
ཁར་སྟོན་གསུམ་གྱི་བསྟོ་བགྱང་རྒྱས་པའམ། མ་མཐའ་ས་བཅད་ཅམ་བྱས། གྲུབ་ན་
བདག་འཕུག་གམ། རྟོར་སེམས་བསྟོན་བསྟུན་གྱི་སྟོན་ལིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེ་
ཆག་མེད་བྱེད་པ་ལུང་བའི་འཕེལ་ཁ་གཅོད་པ་དང་། ལུང་བ་དང་ཞག་ཏུ་མ་འགྲོགས་
པའི་དོད་ཡིན། རང་རེས་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གཞིར་མ་བཟུང་བར་སྟོན་
བྱས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གྱི་བྱེད་པར་ཅམ་ལས་དཀའ་བས་
ནལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྒྱ་དམེ་རྒྱ་མཆོད་དགོངས་པའི་བཅུད། བོད་ལ་གསེར་ཆོས་
སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཅོད་
པ་ཅན་མང་། འདི་ཆོད་ལྡན་ཉམས་སུ་སྦངས་ན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
རྒྱར་འགྲོ་མི་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགྱེས། མདོ་དང་རྒྱ་དམེའི་
མན་དག་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་གྱི་རྟེན་སུ་འབྱུངས་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་རྟོགས་
པས་བསྟུན་ནས་འདིའི་ཡིག་ཆ་མཛད་པར་བཏ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་
གྱིས་གསུངས། དེས་ན་སྟོན་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་སྤྲ་རགས་མཐའ་དག་ཤེས་
པར་བྱས་ཏེ་བློ་ཤེས་བག་ཡོད་དང་བཅས་ཚུལ་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་
མཛད་ན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་གསུངས། གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བ་དགྱེས་

པའི་ལམ་བཟང་པོ། །སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་གཉིས་པ་དང་བུལ་བ། །སྒྲོམ་གསུམ་
བཅས་མཆམས་དག་པར་བྱེད་པ་ལ། །སྒྲོད་ལམ་རྣམ་བཞིར་བྱས་ཤེས་ཡེངས་མེད་
མཛོད། །

ཅེས་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཟབ་ཆོས་མཐར་ཐུག་ཐུན་བྱུག་རྣལ་འབྱོར་ཅེས་
གྲགས་པའི་བྲིད་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་རིག་འཛིན་སྤྱིང་གི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བཀའ་བྲིན་རྒྱ་མེད་
འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་མ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་བྲིན་ལས་སྡུ་བྱིར་སོས་
པ་དག་བརྗེད་པས་འཛིགས་ཏེ། དགེ་སྦྱོར་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། ། །

སཏ་མནྟ་ལི། །

༡༡། །མཐུལ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་དཔག་བསམ་སྟེ་མ་ ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

གང་ལ་བརྟེན་ན་སྲིད་དང་ཞི་བ་ཡི། །ལེགས་ཆོགས་འབྲས་བྲ་མ་ལུས་འབྱུང་
བའི་ཞིང་། །སྤྲ་མ་ཡི་དམ་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ལ། །སྤྲིང་ནས་འདུད་དོ་དངོས་
བྲུབ་མཆོག་སྦྱིན་མཛོད། །ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲས་བཅས་སྦྱུན་སྦྲུ། །དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་མཁོ་དགའི་
ལོངས་སྦྱོང་བཅས། །མཆོད་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོ་སྦྱོ་བའི་ཚུལ། །མདོ་རྒྱད་
མན་ངག་གངས་རི་ལས་འོངས་ཤིང་། །དྲི་མེད་ལུང་དང་རིགས་བའི་རྒྱབས་འབྲེང་
ཅན། །བསོད་ནམས་གསེར་གྱི་བྲེ་མ་འབབ་བའི་སྤྱང་། །བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཆོའི་ངོགས་
སུ་འཕྲེན་ལ་སྦྱོ། །འཛིག་རྟེན་སུ་མཐའ་ཡས་བའི་ཆགས་ཚུལ་ཤེས། །སྲིད་འབྱོར་
སྤྲིང་པོ་མེད་བའི་རང་ཚུལ་རིག། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ཆེན་སྦྱབ་བའི་ཚུལ་རྟོགས་
པའི། །ཁྲོ་ལྷན་སྐལ་བཟང་དེ་དག་འདྲིར་ཞུགས་ཤིག །

དེའང་ཐུ་མ་གོང་མ་རྣམས་གདམས་བ་ཐབ་མོ་པལ་ཆེར་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་
སྟོན་འགྲོ་ལ། །བསྟན་བ་སྤྱིའི་འཇུག་སྟོ་སྦྱབས་འགྲོ་དང་། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་
སྟོ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་བ་སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲིད།

སྒྲིབ་པ་སྦྱོར་བ་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་ཀྱི་བྲིད། ཆོག་ས་གསོག་པ་མཐུལ་ཀྱི་
བྲིད། གྲིན་རྒྱལ་ས་འཇུག་པ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་བྲིད་བཞི་ལ་སྒྲིབ་འགྲོ་བྲིད་ཆེན་
བཞི་ལས། སྒྲིབ་འགྲོ་འབྲེལ་བ་ཅན་བཞིར་གྲགས་པ་ལས།

འདིར་མཐུལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་དོན་གྱི་
སྒྲིབ་ས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རྣལ་བྱེ་གྲག་ཏུ་བཤད་པ་
གཉིས།

དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལས་གསུངས་པའི་ཁུངས་དགོད་ལ། མཐུལ་གྱི་རོ་བོ།
དེའི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། མེ་ཉོག་གི་རྣམ་པའས། འབྲས་བུའི་རྣམ་
པའས། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད་ལ། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་དེ་
དག་ཀྱང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ལ་དབུལ་ལོ། །ཞེས་དང་། བཟང་པོ་སྦྱོད་པར། མཆོད་པ་གང་རྣམས་
སྐྱ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བ། །དེ་དག་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མོས། །ཞེས་སོགས་དང་། དམ་
ཆོག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། དེན་པོ་ཆེའི་དེ་རྣམས་དང་། ཐང་ལས་སྦྱེས་
པའི་དེན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བརྩུན་རྣམ་པར་གནས་པ་ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད་
པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་རྣམས་དབུལ་ལོ། །རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
མེད་པའི་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་པ་རྣམས་ན་རེ་དང་རེག་པ་མཆོག་ཏུ་ཕུན་སུམ་
ཆོག་ས་པའི་ས་ཞག་དང་། བདུད་ཅིའི་སྤུ་གུ་དང་། མ་སྟོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་

ལུ་དང་། བྱང་གི་སྤྲོ་མི་སྟོན་གྱི་སྤྱིང་དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
རྣམས་ན་ཡོད་པ་མཆོག་ཏུ་ཉམས་དགའ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་དབུལ་ལོ། །ཞེས་
དང་། གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས། རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཚོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕུལ་ནས་གཞན་དོན་ཏུ་བསྡོ་བར་གསུངས་པས་
མཆོན་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་ཏུ་ས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་ཉེར་འཛོའི་
རྒྱུར་བསྡོ་བ་བསྐྱབ་བཏུས་གྱི་བཏང་བསྐྱར་དག་སྟེལ་བཞེས་བསྐྱས་པའི་བྱང་ལྷུབ་
སེམས་དཔའི་ཐབས་མཁས་གྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་པལ་ཆེར་མཆོལ་གྱི་
ཁྲུངས་སུ་འགོ་ལ། ཁྱད་པར་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ལྷ་བཅས་ལྷ་
བ་སྦྱིན་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། བ་རོལ་ཕྱིན་བྱུག་འདི་རྣམས་ཉིད། །ཐུབ་པའི་མཆོལ་
བྱས་པས་ཐོབ། །ཅེས་སོགས་མཆོལ་འབུལ་ཚུལ་གྱི་བྱུག་ལེན་སྟོན་པའི་ཁྲུངས་ཡིན་
ལ། གཙོ་བོར་ཆོས་བྱའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཆང་བར་སྟོན་པའི་ཁྲུངས་མཐར་
ཐུག་པ་ནི། འབུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་
གྱིས། །མཁས་པ་དག་གིས་ཡོངས་བཀའ་ལ། །དངོས་བྱུབ་འདོད་པས་སྦྱིན་པའི་
ཕྱིར། །ཉིན་རེར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དབུལ། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞིང་འདི་ཞེས་
པ་ཕུལ་སྟོགས་རེ་རེ་ཅམ་ལ་ཟེར་བ་མིན་གྱི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་
གཅིག་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྤྱུ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཏུས་མཉམ་ཏུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་མ་
མཐའ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྤྱུ་གཅིག་གི་འབུལ་ཞིང་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྤྱིང་
བཞེས་དང་ཉི་མཛོད་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར། རིའི་རྒྱལ་པོ་

རི་རབ་ཅེ་མོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་བཅས། མཐའ་སྐོར་དུ་སྦྲིང་བཞི་
སྦྲིང་ཐོན་བརྒྱད་ཉི་ལྔ་ཟུང་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ཆོམ་བུ་བཙུ་བ་སྟོན། རིན་ཆེན་
སྒྲིབ་བདུན་ཞེས་པས་རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བདུན་བསྟན་ལ། སྒྲིབ་གསལ་ལས། བསྐྱ་
ར་ག་དང་། ཨིལ་ལྷོ་ལ་དང་། བེ་རྒྱུ་དང་། མཁའ་དང་། རྩོམ་དང་། ལྷ་ཉིག་དང་། ལྷ་
དུ་ཞེས་བྲུ་བ་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བ། ཞེས་རིན་ཆེན་བདུན་
འདེན་ཚུལ་ཟུར་བ་ཞིག་ཀྱང་བཀོད་པ་ནི་མདོ་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་བཤད་པའི་
རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། གཙོ་བོར་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་སོགས་མཁོ་དགའའི་ཡོངས་སྒྲིབ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཏེར་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སྒྲིབ་པའི་སྤྱིང་དུ་བསྟན་
པས་བརྒྱད་དེ་ཆོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་འདི་ནི་བཀ་ཆེན་རྒྱ་རོ་བ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་
ཨ་ལྷོ་ཀ་ར་སོགས་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་མང་པོའི་བྲུག་བཞེས་ཡིན། རྩོམ་བཤད་ཉིད་
ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་དབེན་ས་བ་ཡབ་སྐུ་ཀྱང་སྒྲིབ་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་
རྣམས་ལ་བཤད་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཆེ་མཁྲལ་ཉེར་གསུམ་མ་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་འདི་
ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །མཁས་པ་དག་གིས་ཡོངས་བཀའ་ཞེས་པ་མཁས་པའི་
དོན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་མཁས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འོག་
ཏུ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གྲུང་
བསྐྱེགས་ན་རྒྱལ་སྤྱིད་བདུན་སོགས་དངོས་སུ་ཡོད་པའང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་
ཅིང་། ཡིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་པས་ཀྱང་ཆོག་སྤྱོད་གས་པ་སོགས་ཀྱི་བྲུ་བར་བསྟོན་མེད་དུ་
རུས་པས། ལྷ་སྤོང་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཛོད་པའི་ཆོག་སྤྱོད་རབ་འབྱུངས་སྒྲོ་མཁས་
པ་ལ་བྱའོ། །དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་སྒྲིབ་པའི་བྱིར། །ཞེས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་

ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི། ཁྲ་མ་ལུ་བཅུ་བ་ལས། དངོས་གྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་
ཞེས། རྫོང་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བ། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས། ཁྲ་
མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཁྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་
ལེགས་ཉེས་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཁྲ་པར་བྱང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུབ་པ་ཁྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་སྟོས་པས། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་མང་པོའི་
གཞུང་དུ། གང་གི་བྲིན་གྱི་བདེ་ཆེན་ཉིད། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་བ་གང་། ཁྲ་མ་
རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཞེས་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་མན་ངག་
གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་
རབ་ཅན་ཞེས་པ། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་སྟོ་མང་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ། རི་སྟེང་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་འདུས་པས། དུལ་ལ་སྦྱར་ན་
དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཁྲ་མ་ཆོས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་། རི་སྟེང་
བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཁྲ་མ་སྤྱི་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མཐོང་དག་ལས་སྟོབ་པའི་
སྒྲུབས་གནས་གཅིག་དུ་མཐོང་། མཆོད་པ་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་གྱིས་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས། རི་སྟེང་བ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་མཐོང་ལས་བར་སྟོ་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་
བྱེད་དོ། །མཆོལ་འབྱུལ་བའི་དུལ་ལ་སྒྲུབས་གནས་མཐོང་དག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཁྲ་མ་ལ་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
རྒྱལ་པོ་སྦྱན་བྲངས་པའི་ཆེ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོན་དང་འཚོ་བ་སྟོབ་དགོས་
ཀྱང་། སྟོང་ལོར་གཅེས་ཤོས་དེ་རྒྱལ་པོ་རང་ལ་ཕྱུལ་ནས་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་

ཞུ་དགོས་པ་ལྟར། ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པ་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པས་ལུས་
 ཡོངས་སྤྱོད་དགོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་མཐུལ་དུ་སྤངས་ནས་འབྲུལ་ཡུལ་སྒྲ་མ་ལ་
 གྱེད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་སྒྲིག་གསལ་ལས། ལྷ་རྣམས་དང་སྒྲ་མའི་ཐུན་
 མོང་གི་མཆོད་པ་བསྟན་ནས། སྒྲ་མ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་མཆོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིན་
 ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་འབྲུལ་ཚུལ་དང་། དེའི་
 འཇུག་ཐོགས་སུ། སྒྲ་མ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཇུས་དབུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆད་
 ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞིང་འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་
 ཀྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲ་མའི་སྒྲོས་
 མཆོད་ཡིན་ན་སྒྲ་མའི་མཇུག་ཏུ། སངས་རྒྱུ་ལ་དབུལ་བར་བྱ། ཞེས་སྤྱི་ལ་
 སྤྱར་བ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟུང་ན། དོགས་པ་འདི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་
 བར་མཛད་དེ། སྒྲིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱུ་ལ་དབུལ་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ། སངས་རྒྱུ་མཐས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སྒྲ་མ་གཅིག་ཕྱུང་སངས་
 རྒྱུ་མཐས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་པར་བཟོད་དེ་དེ་ལ་དབུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། ཞེས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཕྱུལ་ནའང་སངས་རྒྱུ་མཐས་ཅད་ལ་ཕྱུལ་བའི་མན་
 ཡོན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲི་ཆེན་པོ་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་པ་འདི་ཡིན་པར་གོ་
 བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདི་སྟུང་དུ། དེ་སྒྲ་མ་གཅིག་ཕྱེད་
 ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྤྱི་མ་མཁན་
 བཟང་པོས་ཞུས་པ་ལས། བཟང་པོ་རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་མཆོད་བྱེད་ན། རྩོགས་
 བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ལ་ནི་མཆོད་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ང་ཡི་ཆོས་དབྱིངས་

དང་། །ཐ་དད་བྱ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གསང་ཆེན་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་བཤད་པར་
བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་སྤུལ་བས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྤུལ་བར་འགྲོ་བ་ནི། འབྲུལ་བ་སོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྤྱགས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་ཤིང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་
བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་
ཤིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སོགས་ལ་སྟོང་བ་མཐར་སོན་
བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་ར་ཉའི་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་
ལས། འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ཕྱིར། །ཐ་དད་པར་ནི་བསྐྱས་མི་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལེན་པ་ན། སྤྱགས་རེམ་ལས། འཁོར་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་
ཡིན་པས་གྲུད་དུ་བསྐྱེ་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་སོ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་
མི་ཆོག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་མཐར་སྤྱག་པར་གྲུགས་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་ཉེན་དང་བཞེན་པར་ཤར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བཞུན་སོ་ཉིད་པ་ལ་དགོངས། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་གང་ཟག་བྲད་པར་ཅན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་མ་ལ་
སྤུལ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤུལ་བའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་བཀའ་ངེན་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིན་པས་
པལ་བ་ལའང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མཐུལ་དབྲུལ་བ་དེ་ཉག་པར་དུས་དྲུག་ཏུ་མ་ཆག་
པ་དགོས་པ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཉན་རེར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དབྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ཀྱི། ཉན་རེར་ལན་རེ་དབྲུལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ། འདིའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་
མ་ལྟ་བུ་བར། མཆོག་ཏུ་དད་པས་དུས་གསུམ་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཉྟག་བཅས་

ཐལ་མོས། སྒྲིབ་པ་སྒྲུ་མ་བསྐྱེན་བཀྱར་ཞིང་། །ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་བྱག་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། དེའི་སྒྲིག་ལས། དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་མཐུལ་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བྱ་དང་བཅས་པ་
དབྱལ་བ་སྒྲིབ་དུ་བཏང་ནས། ཞེས་སོ། དུས་གསུམ་ཞེས་གསུངས་ནའང་། ལྷ་སྒྲིག་
ལས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་དུས་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཉིན་ལ་དུས་གསུམ་དུ་
བྱེད་པར་བསྐྱེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆན་ལའང་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བྱག་ཏུ་གོ་དགོས་
ལོང་། ཅ་ལྷུང་ནམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་ལན་བྱག་ཏུ་བྱ་བར་
གསུངས་པ་ནི་དམ་ཆོག་གཞན་ནམས་ལའང་མཆོན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་
རོ། །

གཉིས་པ་མཐུལ་གྱི་རོ་བོའི་དོན་ནི་མཐུལ་ཞེས་པ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་
ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་མའི་སྒྲུ་ལས་བྱངས་ནས་མ་རུ་ས་ར་ཞེས་པ་སྦྱིང་པོ་དང་། ལའི་སྒྲུ་
ལས་བྱངས་ཏེ་ལྷ་ལི་ཏ་བྱས་ན་འཛིན་པ་རོལ་པ་སོགས་ལ་འཇུག །ལ་ཏི་ན་བྱས་
ན་ལེན་པ་དང་འདུས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱོམས་ན་སྦྱིང་པོ་ལེན་ཅིང་འཛིན་
པ་ཞེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་ན་དམན་མཆོག་གི་སྦྱིང་པོ་ལེན་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། དགྲིལ་ནི་སྦྱིང་པོ་ཞེས་
བརྗོད་དེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བདེ་ཆེན་པོ། །ལེན་པར་བྱེད་པས་དགྲིལ་འཁོར་
ཉིད། །འདུས་པ་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་དང་། དེའི་བཤད་རྒྱུད་སྦྱར་ན་
ལས། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྦྱིང་པོ་མཆོག །ལེན་ཅིང་གཙོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དབང་བཞེས་དུ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་དང་རྩ་མི་འདྲའང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལེན་རྒྱུའི་སྦྱིང་པོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདྲ་བས། རས་བྲིས་ཀྱི་དགྲིལ་

འཁོར། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར། ཟླ་གའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱ་ཁྲ་ལས་ལེན་
 ཅིང་གཙོད་བ་ཞེས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱ་དོན་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་སྟུ། དགྱིལ་
 འཁོར་འཁོར་ལོ་ཅི་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་ཅི་བ་བཀོད་ནས་ལན་དུ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
 དོན་དང་འཁོར་ལོའི་དོན་སོ་སོར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་བསྐྱུས་ནས། དོན་དམ་བྱང་
 ཚུབ་གྱི་སེམས་ངེས་བདེ་ཆེན་གྱི་སྦྱིང་པོ་ལེན་པ་དང་། སྐྱིབ་པའི་ཅི་མ་གཙོད་བ་
 གཉིས་ཀ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་མཁའ་འགྲོའི་གསང་
 མཛོད་ལས། འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ། ནམ་མཁའ་དང་འབྲུ་བའི་
 དུལ་སྦྱང་པ་ཉིད་དེ་རྟོགས་པས་སྐྱིབ་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱ་
 དོན་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་སྐྱབས་སྦྱོར་རྒྱུད་ལས།
 སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས། །ཁྲ་ན་མེད་པ་རྟོགས་ལྟར་པའི། །རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་དགྱིལ་འཁོར་སྦྱང་པོར་གསུངས། །ཞེས་པ་ཆོག་
 རིས་སྐྱ་མ་དང་ཆ་འབྲུའང་དོན་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱང་པོར་བཞག་
 སྟེ་དེ་ལེན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་མཆོན་ལས་དང་པོ་བས་སྦྱོད་བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 གྲོས་གྲངས་ཏེ་སྤུལ་བ་ལ་མཆོལ་ཞེས་པ་བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་སྦྱང་པོ་ལེན་
 པ་ལ་བྱེད་པ་སོགས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་མིང་མཆོལ་འབྲུའང་དོན་སྣ་ཆོགས་ལ་སྐྱར་
 ཏེ་སྦྱང་པོ་འདུས་རྒྱལ་རེ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མོ་བཞེས་ཁུས་གྱི་རྣམ་བཤད་
 ལས། དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྟགས་པ་རྣམས་གྱི་མིང་གི་དོན་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་སོ། །ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྦྱང་པོ་དང་ཡང་སྦྱང་

རིམ་པར་སྒྲུངས་ཏེ་མཐར་བཞེས་ཏེ་རྟོག་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཞོལ་བའི་
ཆེད་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་སྒྲིང་གསུམ་སོགས་འདིག་རྟེན་ཅི་ཙམ་རྒྱ་ཆེ་འདྲ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་
རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནའང་། འདི་ལྟར་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་མི་ཟད་པའི་ལོ་
ཏོག་སྤེལ་ཤེས་ན་གཏན་བདེའི་ཞིང་ས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན། འདི་ལྟར་བསོད་ནམས་སྤེལ་
བ་དང་འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་སྤྱེད་པ་གང་ལའང་མངོན་པ་གོང་ལོག་ནས་འདིག་
རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གསུངས་པའི་དོན་སྤྱི་ཆགས་པ་དགོས་ཀྱི། དེའི་སྤྱི་མ་ཤར་བར་
ཁ་ནས་རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་ཞེས་ཅི་ཙམ་སྤྱིས་ཀྱང་མཐུལ་སྤྱོད་གི་འབྱུང་དེ་ཙམ་ལས་
དམིགས་པའི་འབྱེད་སོ་གཞན་མི་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་མཐུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། སུམ་དབང་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱིའི་མཐུལ། གསང་
དབང་དང་འབྲེལ་བ་ནང་གི་མཐུལ། ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བ་གསང་བའི་མཐུལ།
དབང་བཞི་བ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་བཞི།

དང་པོ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་མཐུལ་ཏེ། སྤྱི་ཕྱིར་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་
འབྱུང་རོ། །ནང་གི་མཐུལ་ནི། བགས་པ་རབ་མཛེས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྤྱོད་། །ཞུག་
ཆེན་བདུད་ཅིའི་ཚུ་ཡིས་ཆག་ཆག་བཏབ་། །ཤེས་ཞུག་མེ་ཏོག་པར་སྤྱང་ཆོས་སྤྱར་
སྤྱར། །ཡན་ལག་རྣམས་ལས་སྤྱིང་ཆེན་བཞི་དང་ནི། ཉིང་ལག་སྤྱིང་ཐུན་བརྒྱུད་དུ་
སྤྱར་པའི་དབྱུས། །ཁོག་པ་རིན་ཆེན་དུལ་མང་བཅེགས་པའི་ཅིར། །མགོ་བོ་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་མཛེས། །མིག་གཉིས་སུན་སེལ་ཉི་མ་རྒྱ་བ་དང་། །སྤྱིང་ནི་
ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། །དབང་པོ་ནང་ཁོལ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། །ལྷ་མིའི་
འདོད་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་སུན་སུམ་ཆོགས། །ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་རྣམས་གོ་སྤྱི་ཞིང་།

ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འབྲེད་ཚུལ་ནི། ཀླང་ལག་གི་ལྷ་གསུམ་གསུམ་འབྲེལ་བ་ཡན་
དང་། ལག་པའི་མཁུག་མ་དང་ཀླང་པའི་བྲེ་མོ་མོང་གི་མཚམས་ནས་བྲེགས་ཏེ་མགོ་
གཉིས་གཉིས་སྤྱ་གཤག་བ་ཉིང་ལག་ཏུ་བྲེད་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གསང་
དབང་གི་་་་་་་དགོས་པ་རྩ་ཁམས་སྦྱོང་བྲེད་ཡིན་ལ། མཆུལ་དེའང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
ཞིག་དགོས་པས། ཕྱིའི་ལུས་རགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་དངོས་སྤྱ་སྦྱོས་པའི་
འབྲེལ་གྱིས་དོན་ལྡན་བྲེད་དབང་པོ་ལྡན་སོགས་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩ་རགས་
པ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཞིབ་ཏུ་བྲེ་བས་རྩ་སྦྱོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་རྩ་
གཉིས་ཕྱིའི་ལུས་རགས་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ནང་གི་ཁམས་སོ་དང་སེན་མོ་འབབ་
པ་སོགས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཆུལ་དུ་བཀོད་པ་
དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆུལ་འབྲེལ་
ཆོག་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྦྱིང་ཆུ་མ་ལྷག་པའི་ལྟར་བསམས་ཏེ། བགས་པ་
གསེར་གྱི་ས་གཞི། ཁྲག་ཚུའི་བྲེགས་པ། ལྷལ་ཆོགས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། ཡན་
ལག་བཞི་སྒྲིང་བཞི། ཅ་རོ་རྒྱད་གཉིས་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ། ཉི་མ་ལྟར་དམར་པ་གསེར་།
ཆེ་བ་ལྟར་དཀར་བ་དངུལ། བྲང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་དང་མིའི་ལུས་ལྷན་སྤྲུལ་ཆོགས་
པ། སྦྱིང་མ་གཏོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་ལྷ། སྦྱོང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྦྲེམས་པ་དང་
བྲེག། སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་བདེ་བའི་ཆ་དང་བདུན་རྒྱལ་སྤྱི་དེན་ཆེན་སྣ་བདུན། སྤྱི་
པོའི་རྟོ་ལས་བྲང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་པ་འདོད་འཇོའི་བ། ལུས་ལ་སྤྱ་གསུམ་རང་
ཆས་སྤྱ་ཡོད་པ་མ་ཆོས་པའི་ལོ་ཏོག། རྩ་དཔག་བསམ་གྱི་ཕིང་། གཞན་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཟས་གོས་དང་། འབྲུ་དང་ལོངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་

བར་བསམ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་སྐྱབས་ལུལ་ནང་དུ་བསྐྱོམས་ནས་
 ཚུར་འབྱུང་བར་གསུངས་བར་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་མཆོལ་དུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཆ་
 རས་བཞག་པ་མིན་པས་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་རྣམས་ནང་གི་
 མཆོལ་དུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཆ་རས་བཞག་པ་མིན་པས་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་
 ཅིང་གཞན་རྣམས་ལེགས་པར་སྒྲུང་རོ། །འདི་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་ཀུན་གཟིགས་
 ལྷ་པའི་སྒྲ་མཆོད་ཆོ་གར་ཡང་། འབྱུང་བ་བཞི་འདུས་ལུས་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་། རྣམ་
 བར་ཤེས་པའི་ས་འཛིན་དབང་པོ་ལ། །ཕྱང་ཁམས་གསེར་རི་རོལ་མཆོ་བདུན་གྱིས་
 བསྐྱོར། །སྟེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་གླིང་བཞི་གླིང་ཐན་བརྒྱད། །རོ་རྒྱང་ནམ་མཁའི་ནོར་
 གུ་མཆོན་མའི་མགོན། །དབང་པོ་ལྷ་ཡི་གཏེར་ཆེན་བུམ་པ་སོགས། །དཀྱིལ་འཁོར་
 གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མར་འབྱུང། །ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེ་ལ་སྟོང་བར་ཤོག །ཅེས་
 གསུངས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ་སོ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་
 དཀྱིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར། རང་གི་ཕྱང་ཁམས་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རི་རབ་གླིང་བཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་ལུལ་ནང་
 རང་གི་མཆོལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་ལས། བདག་ལུས་ངག་ཡིད་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་གྱུར་
 ལས་གངས་མེད་འཛིག་རྟེན་སྟོང་། །འདོད་དགའི་ཕུན་ཆོགས་གཏེར་གྱིས་གང་བ་
 འདི། །སྒྲ་མ་ལྷ་ཡི་ཆོགས་ལ་གུས་པས་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོལ་ནི། ལྷ་མ་པལ་ཆེར་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་འཛིག་
 མ་སྟབ་པར་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་ནས་བཤད་དེ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས་ཀྱང་།

གསང་བ་ཟུང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་མཆུལ་ནི་དབང་ཡོན་ཏན་རིམ་བཤམས། རང་སེམས་
སྒྲ་མར་སྤང་བ་དེ། །གཉིས་མེད་སྟོབ་དཔོན་དམ་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས། རང་གི་
སེམས་མཆོག་དང་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བའམ་གཞིར་གྱུར་པ་
ནི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པས། མཆུལ་ནི་ཀུན་གཞི་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་
གསེར་གྱི་ས་གཞི། དེ་སྤྱིར་རྩེ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་རྒྱུ་བྱུགས་པ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། དེ་ལས་ཆད་མེད་པ་བཞི་སྟེ་བ་ནི་
སྤྱིར་བཞི། ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་སྒྲ་ས་བསྟོར་བ་བྱེད་
པ། གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་བ་འདོད་འཇོའི་བ། ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོས་པ་དང་
བྲལ་བ་མ་སྒྲིལ་བའི་ལོ་རྟོག །སྤྱོད་དེ་ལེ་ཤེས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། འབྱུང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པར་བསམ།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་གསང་བའི་མཆུལ་དུ་བཏགས་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་
པའང་དེར་བསྐྱུས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆུལ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཀུན་
གཞིགས་ལྡ་བ་ཆེན་པོས། རྩི་རྩེའི་ལུས་ཀྱི་གསེར་ལྷན་ལྟོ་བ་ན། །མཉམ་སྦྱར་དོ་རྩེ་
པ་སྤྱིའི་ལྷན་པོ་མཆོག །བཅུ་དྲུག་དགའ་བའི་རི་མཆོ་སྤྱིར་བཞིས་བསྟོར། །དབུ་མ་
བཅུ་གཉིས་ཁྲིམ་གྱི་རྒྱ་ལམ་དུ། །རོ་རྒྱང་རྒྱང་གི་ཉི་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར། །རྒྱ་
མའི་ལུས་སུ་ལྷང་བའི་རིན་ཆེན་བདུན། །ཟུང་འཇུག་བྱམ་བཟང་ཡོངས་འདུ་ས་
བརྟོལ་སོགས། །དཀྱིལ་འཁོར་མགོན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མར་འབྱུལ། །ཞེས་གསང་
བའི་མཆུལ་དང་། དེ་བྲལ་རང་སེམས་དག་པའི་ས་གཞི་ལ། །རང་བཞིན་གཤོད་ནས་
སྟོང་པའི་ས་འཛིན་ཆེ། །མེད་ཀྱང་རྒྱུན་བར་སྤང་བའི་སྤྱིར་བཞི་སོགས། །མི་ལམ་

ཡུལ་གྱི་རོལ་བ་རི་བཞིན་འབྱུང་། །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆུལ་དུ་མཛད་པ་དགོངས་
པ་བྲངས་ནས་བཤད་ཆོག་གྲུང་དངོས་ཟེན་དེ་ཙམ་མི་གསལ་བས། །འདིར་རྗེ་སྒྲ་མའི་
དགོངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་ཐང་སག་པ་སོགས་གྱི་མན་
ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། དབང་གསུམ་པའི་རྟོགས་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་
ཤེས་དང་། དབང་བཞི་པའི་རྟོགས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འབྱུག་གི་
རྟོགས་པ་རྩྱུ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་སྒྲོས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རི་རབ་སྤྱིར་བཞི་མཁོ་
དགྲའི་དཔལ་འབྱོར་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱར་ནས་འབྱུང་བ་ལ་མཆུལ་བྱི་མ་
གཉིས་སུ་ཁྱལ་དབང་བདུན་པས་གསུངས་ཤིང་། འབྱུལ་བའི་ཆོགས་བཅད་གྲུང་།
ཐབས་མཆོག་བདེ་ཆེན་རྟོ་རྗེའི་རོལ་ཅེད་གྱིས། །སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་བསྐྱར་རོལ་
བ་ལས། །ཟག་མེད་ལྷན་སྦྲེས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་གྱི། །སྟོང་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་
བཀོད་པས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། བདེ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་རོལ་
གྱི། །མཆོད་སྤྱོན་ཅིར་ཡང་སྤང་བའི་སྦྱ་མ་རྣམས། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་
ངེས་ཉིད་པའི། །བྱུང་འབྱུག་སྒྲ་མེད་མཆོད་པས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་
ན་མཆུལ་བྱི་མ་གཉི་ག་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རི་སྤྱིར་
སོགས་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཙམ་དུ་འབྲུག་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྦྱུ་ན་འདི་ནི་སྤ་
ཞིང་ཆེས་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་གནས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེས་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་
ཉིད་བྱུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་འགྱུར། །གསུངས་པ་བཞིན། རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བྱུང་ཡང་། ཡུལ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་ཙམ་དང་། རྫོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཐམས་

ཅད་སྐབ་མི་རྒྱལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་བསྐྱེད་སྤྱུང་བྱུང་བྱུང་ས་པ་ལས། གང་དུ་བདེ་ཆེན་
ཞེས་བྲག་ཅིག་བྱུ་ཉིད། གཅིག་བྱུ་ཉི་ཉམས་ཀྱིས་དུ་མའི་གང་མཛད་དོ། །གསུངས་
པ་བཞིན་དག་པའི་བརྟན་གཡོ་མཐའ་དག་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་ཀྱང་
དབང་གསུམ་པའི་རྟོགས་པ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྱུང་བ་ཅེས་ཀྱིས་བརྟན་གཡོ་
རབ་འབྲུམས་གང་འདོད་དུ་སྐྱེལ་ཞིང་སྐྱུར་བར་བྱེད་མི་རྒྱལ། མཐར་ཐུག་ཟུང་
འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན་སྤར་བ་ཤད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པ་གཅིག་དུ་རྫོགས་
ནས་གང་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་རྒྱལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་དེ་དང་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་
ལའང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་འབྱུང་དོ། །སྤྲུལ་རྣམས་མཆོད་པ་དེ་གཉིས་
སོ་སོར་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་དབང་གསུམ་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེད་མེད་ལས་
ལྷག་པ་ཞིག་དབང་བཞི་པ་ལ་སྟོར་རྒྱ་མ་རྟེན་པས་དེ་ཅེས་ཞིག་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་
མཐར་ཐུག་དུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་རིམ་པ་བཞི་པ་མན་ཆད་
དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱུ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་རེས་འཛོག་ཅེས་ལས་མི་འབྱུང་བས་བདེན་གཉིས་ཡ་བྲལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ།
ཟུང་འཇུག་གི་ཆེ་དེ་གཉིས་སྟོབས་མཆོངས་སུ་འབྱུང་བ་ལུ་ག་ན་ད་སྟེ་ཡ་བྲལ་དུ་མ་
སོང་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་སྤྲུལ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་འདུས་
པའི་ཙ་རྒྱུད་ལས། བ་རྒྱུད་གཞོན་བྱ་མི་ཡངས་པ། གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་
བརྒྱན་པ་ནི། །ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལྷ་ལོན་རྟེན། །བྲོལ་སོང་ལས་ཀྱང་རབ་དུ་བརྟག་ཅེས་
པ་འདིས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་གསལ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
མིག་དང་ལྷན་པའི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་ཡངས་པའོ། །ཞེས་དང་།

ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོན་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་ལྷེ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷེ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐུག་
 རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་དུ་འཇུག་
 ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ན་སྐྱུ་འོད་གཉིས་སམ་སྐྱུ་ཐུགས་གཉིས་བྱ་བ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་
 ལ། ཞེས་ཏུ་བྱེན་པུང་པོ་ལྷ། ཁམས་ལྷ། དབང་པོ་ལྷ། དུལ་ལྷ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་ཉིད་ལྷ་
 པོ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུན་འབྲུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུ་ལས་
 ཁམས་བཞི་དབང་པོ་དུག་ཅེས་འབྲུང་ཡང་། སྒྲིབ་གསལ་ནམ་ངེས་སོགས་ལས་
 མཆོན་གྱི་ཆོག་རིས་སོར་བཞག་པ་ཀུན་དང་འགྲིག་གོ། །དེ་ནམས་བྱ་བ་དུ་འཇུག་
 ཚུལ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་དང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཅིས་ཟིན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱ་ཡི།
 ལྷ་མའི་རྣམས་རྒྱུན་དང་ལྷོག་ཆ་ཅམ་གྱིས་སོ་སོར་བཞག་པ་མ་གཏོགས། དེ་ཐམས་
 ཅད་ངོ་པོ་དང་རྒྱས་པ་དང་བྱེད་ལས་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་
 རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅ་རྒྱུད་ལེ་ལུ་གཉིས་པར། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྷ་བྱ་དང་།
 ལུས་སེམས་ལྷ་བྱ་དང་། སེམས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྷ་བྱར་སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་བའང་དོ་
 རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱབས་ལ་
 སྐྱར། སྐྱོད་བསྐྱུས་གྱིས་དེ་ལས་གོང་དུ་སོང་སྟེ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་
 དཔེན་ལ་སྐྱར་བ་དོ་རྗེའི་ཆོག་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་མི་འགལ་བས། རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ནས་འདིའི་དོན་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་པ་མཐར་ཐུག་
 པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གང་འདོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཤར་ནས་གཟུགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད།
 གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་རི་ལྷ་རི་སྟེད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་སོགས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། དེའང་དུལ་དུས་ཐོགས་རེ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་གང་

འདྲི་དང་ཆོག་ཏུ་གང་བཟོད་ལྟར་འབྲུག་རྒྱལ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཆར་
བའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཙ་ལྟུང་ལས། །ཀྱན་ཏུ་བྱུག་དང་ཞབས་ལྡན་
ཞིང་། །ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་ལྡན་དབྱ་དང་ཞལ། །ཀྱན་ཏུ་གསན་ལྡན་འཛིག་རྟེན་ན། །ཐམས་
ཅད་གཡོགས་ཏེ་རྣམ་པར་བཞུགས། །ཞེས་སྤང་ཁམས་དང་དབང་པོ་རྣམས་རེ་རེས་
ཀྱང་བྱུག་གི་བྱ་བ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ། །ཞབས་ཀྱི་བྱ་བ་འབྱོན་བཞུགས། །སྦྱར་ཀྱི་བྱ་
བ་གཟིགས་པ། །ཞལ་ཀྱི་བྱ་བ་ཆོས་སྟོན་པ། །སྦྱར་ཀྱི་བྱ་བ་སྦྱ་གསན་པ་སོགས་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་ལ། དེའི་ཙ་བཞི་དཔེར་ཉི་འོད་ཀྱིས་ས་སྟངས་ཐམས་ཅད་གཡོགས་
ཏེ་ཀྱན་ལ་བྱོད་དང་སྐྱེམས་པ་སྦྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འབྲུག་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་མཐའ་
དག་ཁྲབ་པར་གཡོགས་ནས་བཞུགས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་བྱེད་
པ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོ་
རྩེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྦྱ་ཉག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་
དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཤིང་གསལ་བར་བྱེད་རུས་ཚུལ། མཆོན་བཟོད་ལས།
སྦྱ་ཡང་རྩོ་རྩེ་འབར་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསང་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་
མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྱོར་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མཛོད་སྦྱས་ཀྱང་གཟིགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཆོན་རེ་རེས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་སྟོགས་བཅུ་
རྣམས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱུངས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་སྦྱ་སྦྱགས་དབྱེར་མེད་པ་འདིར་འབབ།
འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱབ་ཚུལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་སྦྱགས་སུ་

མི་འགྲུང་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཆོས་དབྱིབས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། ཡང་
 དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་འབྲས་བྱ་མཐར་
 ཐུག་པར་བྱིན་ཐེག་པར་གསུངས་པ་དེ་སྤྲུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེའི་ཐབས་
 ཆང་བར་མ་བསྟན་པས་མདོ་སྤྲུགས་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྲུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་
 བཞི་པའི་སྒྲུབས་སུ་འོད་གསལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་དུས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བ་
 སོགས་བྱེད་མི་རུས། སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བ་ན་འོད་གསལ་གྱི་མཉམ་གཞག་ལས་
 གཡོ་དགོས་པས་དུས་ཉི་ཆེ་བ་དང་རེས་འཛོག་ཡིན། མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཆེས་ཐོབ་ཀྱི་
 བྱ་བ་སྤུལ་བསྐྱར་སོགས་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲབ་ཏུ་བསྟན་ཀྱང་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་
 གྱི་རྒྱུར་བྱེད་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་ལྡང་མི་དགོས་པའི་བྱིར། མཁས་བྱུབ་
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པས། ཁྱོད་སྤྲུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིན་བྱེད་འོད། །མཁའ་
 དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་མཛེས་མའི་ལང་ཆོ་ལ། །རྟག་དུ་སྟོང་པའི་ཅེ་དགའ་མི་གཏོང་
 ཡང་། །སྲིད་ཞིའི་དངོས་ཀྱན་མ་འདྲེས་ས་ལེར་འབྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་
 བྱེད་བྱེད་སྤྲུགས་ལ་རག་ལས་པའི་གནད་གྱིས་ཆེ་སྒྲ་མས་ཡང་དག་མཐའ་དབྱིས་
 བྱིན་པ་སྤྲུགས་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནད་དོན་དང་
 དགོས་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་གསལ་ལས། འདིའི་དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེ་
 ལས་ཀྱང་དགོངས་པར་བཤད་པས་སྟོན་ཏེ། སྤྱ་ཙམ་བྱིན་གཅིག་ལ་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ནི། །རྣམ་མང་གསྐྱའི་ལྷུང་གི་བྱེ་སྟེད་བཞུགས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རུལ་གཅིག་
 སྟེད་ན་རུལ་སྟེད་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་སྤྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་
 དག །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པས་ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་དོན་

ཏོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་དགོངས་པ་བཞིན་དབུ་མ་འཇུག་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསང་བ་མཐར་ཐུག་བསྟན་པའི་ཆོ། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས། །རྟུལ་
གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གདུགས་འཛིག་ཏེན་དང་། །འཛིག་ཏེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་
ཁྲབ་རྟུལ་སྟོན་མོད། །རྟུལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་ཏེན་ཐང་མི་འགྱུར། །ཞེས་རྟུལ་
གཅིག་གི་གོ་སར་འཛིག་ཏེན་མཐའ་ཡས་པ་ཤོད་བ་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མང་
པོ་རྟུལ་གཅིག་གིས་ནོན་པ་སོགས་བཞད་པ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས། ཐུགས་ལ་
གང་བཞེད་དང་། ཆོག་ཏུ་གང་བཟོད་ལྟར་འགྲུབ་ཐུབ་པ་འདི་ཟུང་འཇུག་ཁོ་ནའི་ཁྲད་
ཆོས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གསལ་གྱི་མཆན་ལས། འདི་འདྲ་བས་གོ་གཅིག་མ་ནན་བས་
གཞན་ཞུགས་པ་ལ་གོ་མི་འགོག་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱབ་ཆེས་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲེ་སྐྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་འདོད་ལ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་མོད། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་
ཀྱང་ཅིག་ཅར་གཟིགས་ཐུབ་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་མཐའ་ཡས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་ཅིག་ཅར་མཛད་ཆོག་པའི་ཅ་བ་མཐར་གདུགས་ན་འདི་ལ་ཐུག་གོ་ ཅ་བ་ཟུང་
འཇུག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲད་ཆོས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་དང་འབྲེལ་བའི་
མཆོད་པ་དེའང་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་ལྟ་བུའི་
ཆེའང་རང་གི་ལག་གི་མཆོད་དེར་ཞིང་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་རི་གླིང་འབྲོར་བ་ཐམས་ཅད་
དགོད་ཅིང་། ཞིང་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་ཆོགས་པའི་རྟུལ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་མཁའི་མཐའ་
ཁྲབ་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བཞུགས་ལ། རྒྱལ་བའི་སྐྱའི་བ་སྐྱའི་
ཁྲད་བུ་རེ་རེར་ཡང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བཞུགས་པ་སོགས་ཕྱོགས་གང་ནས་ཀྱང་

རྒྱུ་མ་ཆད་པར་འབྲམས་ཀླས་པ་དང་། དུས་ཀྱང་ད་ལྟ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དུས་
གསུམ་དུ་བྱུང་དང་འབྱུང་འབྱུར་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཅིག་བཀོད་ནས་དུས་ཀྱང་ཉི་ཆེ་
བར་མ་སོང་བས་སྤྲོ་མ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་བཅས་བཞི་བརྒྱ་པར། སྦྱིན་བྱ་
ལ་སོགས་མི་དམིགས་ཀྱང་། སྦྱིན་སོགས་ཐ་མལ་ཉིད་གྱུར་པ། བདག་མེད་ཐ་
མལ་མི་གཞོན་སྟེ། འཁོར་ལོ་མཆོག་ལ་དེ་ཡོད་མིན། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཤུམ་བུ་
འབྲེལ་བ་ལས། རྩོགས་དུས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་
ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། སྤྲུགས་རིམ་ལས། ཡུལ་དུས་རྩོགས་རེ་བའི་
སྒྲོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམས་
པས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་བའི་སྟེང་ནས་འབྱོར་མེད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཐ་མི་དད་པའི་ཐབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱ་
མ་ཆད་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པས་རྒྱ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་མདོ་ལ་
ཆོས་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟེང་ནས་འབྱོར་མེད་པས་སྤྲུགས་དང་གཉི་ག་རྒྱ་ཆེ་
ཆུང་དུ་འགྲོ་སྤྲུགས་གཅིག་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་
མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་ཆོས་ཅན་བརྟན་གཡོ་རབ་འབྲམས་སུ་འཆར་བའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ལ་
དབང་མ་འབྱོར་བས་བྱུང་འབྲུག་དང་གཉི་ག་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་འབྱུང་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་
བསྟན་པ་ཡིན། ཚུལ་བཞིའི་ནང་གི་མཐར་ཐུག་ལ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་དང་
བྱུང་འབྲུག་གི་མཐར་ཐུག་གཉིས་སུ་འབྲེད་དགོས་པའི་རྩ་བའང་འདི་ལ་ཐུག་
གོ། འདི་དག་གི་དམིགས་ལེགས་པར་བྱེད་ན་ཐ་མ་ཉོག་བཀོད་པར། བདུད་རྩི་
ཐེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྩི་རྩེའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་བ་སྟུའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེར་ཡང་

སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་སྤྱོད་རས་
གཟིགས་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་པར་བྱང་འཇུག་བརྟེན་པ་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གོ་དགོས་ལ།
དམ་ཚཱ་མ་དུ་དཀར་དུ་སྤྱི་བྱེད་གཅིག་ལས་རུམ་ནས་ཐོན་པའི་བྱང་མེས་ས་
བྱངས་མེད་པ་ཞིག་གིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ལྷ་བཅུར་བྱག་འཆལ་ཞིང་བསྟོད་པར་
གསུངས་པའང་བྱང་འཇུག་གི་མཐུ་ཡིན་པར་གོ་བས། མདོ་སྤྱལས་གཉིས་སྐྱས་ཀྱི་
གདང་བྱ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་ཏེ་གསུང་རབ་མ་ལུས་
གདམས་དག་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆུལ་ཚོམ་བྱ་
སོགས་འདུ་བྱ་བའི་ཚུལ། དངོས་གཞི་རི་ལྗར་འབྲུལ་བའི་བྲག་ལེན་དང་དམིགས་
ནམ་སྐྱོང་ཚུལ། མཐུག་པན་ཡོན་པན་པས་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིང་བསྟོ་བས་རྒྱས་གདབ་
ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ལ། མཆུལ་གྱི་རྒྱ་རབ་གསེར་དདུལ། འབྲིང་ལི་བཅས་མཁར་བ། ཐ་མ་
དོ་ལེབ་དང་ཤིང་སོགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྗེ་མས་ཀྱང་འོལ་ཁ་ཚོས་ལུང་དུ་བསག་
སྤང་མཛད་པའི་ཆེ་དོ་ཆེན་པོ་ངོས་མཉམ་པ་ཞིག་ལ་མཆུལ་མཛད་དེ་བྲག་ངར་གྱིས་
ཕྱིས་ནས་སྐྱེ་མཆལ་བྱང་བའི་རྗེས་ད་ལྟའང་མཛལ་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོམ་
བྱའང་རབ་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཚོགས། འབྲིང་མགོན་བྱ་དང་འབྲུ་གཙང་མ། གལ་ཏེ་མ་
འབྱོར་ན་དཀར་གོང་གི་ཕྱེ་མས་ཀྱང་རུང་ལ། འབྱོར་བ་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་གང་ངན་ལ་
མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི་རང་གིས་བསོད་ནམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། དཔུས་ལོང་
གིས་མིག་ལྡན་ལ་མགོ་བསྐྱོར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་པོ་ཏྲ་བས་གསུངས་སོ། །ཆད་

ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་བྱ་བར་སྒྲོབ་དཔོན་ཀམས་ལའི་མཁའ་ཆོག་དང་། ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེས་
 དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལས་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་ན་ལེགས། འོན་ཀྱང་དེས་གཟུང་མི་
 དགོས་སོ། །དབྱིབས་ཀྱང་ཀམས་ལ་དང་ཨ་བྱས་ལས་མཐུན་གྱི་དབྱིབས་སྒྲིབ་སོ། བྱ་
 གསུམ། ཟླ་གས། བྱ་བཞི་རྣམས་འདས་གར་གསུངས་ལ། གཞན་པས་ཆེར་སྒྲིབ་པོ་
 དང་བྱ་བཞི་གང་བྱང་གཙོ་བོར་མཛད་པས་དེ་བཞིན་བྱའོ། །མཁའ་གྱི་ནང་བ་བྱང་
 གིས་བྱགས་ཤིང་འབྲུ་སོགས་བྱི་བཟང་གི་རྩལ་སྤགས་པ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། འདུས་པའི་
 ཅ་རྒྱུད་ལས། བཤད་གཅི་རྩལ་སོགས་པས་བྱགས་པའོ། །རྒྱལ་བ་མཆོད་ཕྱིར་
 ཉག་པར་རབ་ཏུ་བྱ། །ཞེས་པའི་བཤད་གཅི་བ་བྱང་ལྟ་དང་། རྩལ་ཞེས་པ་བྱི་བཟང་གི་
 རྩལ་ཡིན་ཞིང་། དེས་སྒྲིབ་གནས་ལ་བྱགས་པར་བསྟན་པས་མཁའ་ཡང་གོ་དགོས་ལ།
 བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལྷི་བ་ལྷིང་བ་ཡིས། །དབྱིལ་འཁོར་ས་ནི་ཉེ་བར་
 བྱགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་པ་བྱང་ལྟག་མའང་མཆོན་པས་པ་བྱང་ལྟས་བྱག་
 གོ། །ཞེས་སྤམ་དོན་ཀུན་གསལ་དུ་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་གསང་བའི་མཁའ་གྱི་
 ཆོག་དོན་གཞན་མ་བཤད་པར་བ་བྱང་འཕབ་རྩལ་དང་བྱག་རྩལ་སོགས་ཁོ་ན་
 ཞིབ་མོར་བཤད་སྤང་བས་འདི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བྱེད་ན། ཇེ་
 བརྗོད་ཀེ་རྩྱུ། ཞེས་པས་པ་བྱང་དང་བྱི་བཟང་གི་རྩལ་བྱིན་གྱིས་བཟླ། ཇེ་ཞུམ་བརྗོད་
 དུ་ཕྱེ་རྩྱུ་ཞེས་པས་མེ་ཉོག་བྱིན་གྱིས་བཟླ། ཇེ་ཞུམ་བརྗོད་རི་ཁྱི་རྩྱུ་ཞེས་པས་མཁའ་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས་པ་དང་། འབྱིལ་བའི་སྤགས་གྱིས་མཆོམས་གཙོད་པར་ཡང་
 གསུངས་སོ། །སྤྱུ་གསུང་སྤགས་ཉེན་དངོས་སུ་བཟམ་ཡོད་ན་དེས་འཐུས་ལ། མེད་
 ན་དམིགས་ཉེན་དུ་མཆོད་པའི་མཁའ་ལས་མཐོ་བའི་སྤེགས་གྱི་ཁར་མཁའ་ཆོམ་བུ་

ཐུ་བཀོད་པའི་དབུས་སུ་སྒྲུ་མ། ཤར་དུ་ཡི་དམ། རྟོར་སངས་རྒྱས། ལུབ་ཏུ་ཆོས།
བྱང་དུ་དགེ་འདུན་གསལ་བཅའ་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཁའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཀའ་བརྒྱད་
གོང་མ་རྣམས་འདི་གཙོ་བོར་ལག་ལེན་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ལག་ལེན་དང་དམིགས་རྣམས་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། ལག་པ་
གཡོན་པ་འབྲུ་དང་བཅས་པས་མཁའ་བཟུང་། གཡས་པ་འབྲུ་དང་བཅས་པའི་ལག་
ངར་གྱིས་མཁའ་གཡས་སྟོར་དུ་ལན་གསུམ་གྱིས་ན་དེའི་ངོས་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་གྱི་རྩ་ཡོད་པས་ལས་ཉོན་སྒྲིབ་སྐྱོང་བ་དང་བྱམས་སྐྱོང་རྗེས་རྒྱད་
བཟུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་ཡོད་ལ། དམིགས་པ་ཞིང་ཁམས་དེར་འདམ་རྩལ་རྩོ་
གསེག་ཆེར་མ་སོགས་མ་དག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་བསལ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ངར་
བཞིན་གྱིས་གཞི་ཡངས་ཤིང་ཁོད་སྟོམས་པ་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལྷ་བྱུང་གྱུར་པར་
བསམས་ན་ཞིང་དག་སྐྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྲོ་སྟེ། རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་
འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་ལ། ་དེ་ལ་དག་པར་སྐྱབ་པ་
ཡིས། ་སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། ་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་ཐད་གྱི་བརྒྱད་
སྟོང་པ་སོགས་སུ་སྟུ་གའི་དགོན་པ་དང་། གཅན་གཟན་གྱི་དགོན་པ་སོགས་སུ་བྱིན་
པ་ན་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྟོ་སྐྱོང་ཚུལ་གསུངས་པས་མཆོན་རྩོགས་སྟོང་སྐྱངས་གསུམ་
གྱི་རྒྱལ་སྤྱས་གྱི་སྟོད་པའི་སྟོམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །བྱིས་ཆར་མ་
ཐག་ལག་པ་གཡས་པའི་ནང་གི་འབྲུ་དེ་མཁའ་གྱི་དབུས་སུ་བཀོད། དབུས་སྟོང་པར་
བཞག་ན་ཞིང་ཁམས་སྟོང་པར་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་གཞན་མེད་པ་མིན་གྱི་
སངས་རྒྱས་མི་འབྱུན་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཉེས་

དམིགས་ཆེད། དེ་ནས་ཞིང་ཁམས་འབྲུལ་བར་ཞུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་སྒྲིབ་མཐུན་ལ།
ཨོ་བཟླ་བྱ་མི་ལྷ་སྤྱི། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་འོག་གཞི་དང་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་
བ་སིལ་མར་བཀའ་བར་བསམས་ལ་ཐོག་བྲལ་བར་མེ་ཏོག་འབྲེམ། ཉེར་གསུམ་མ་
སྒྲགས་དང་བཅས་པ་བྱེད་ན། ཨོ་བཟླ་རེ་ཁེ་ལྷ་སྤྱི་ཞེས་བས་བྱི་ལྷགས་རི་ལྷ་བྲུད།
ཨོ་རྟོ་སྤྱ་མ་རྒྱ་མེ་ར་མེ་རྒྱ་ལ། ཞེས་བས་དབྲུས་སྤྱ་རི་རབ་སོགས་བཀོད་ལ། སོ་
བདུན་མའི་འདོན་ཆ་ལྟར་བྱེད་ཆོ། ཨོ་བཟླ་རེ་ཁེ་ལྷ་སྤྱི། བྱི་ལྷགས་རི་ཁོར་ཡུག་
གིས་བསྐྱོར་བའི་དབྲུས་སྤྱ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། ཅས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་མཐའི་ལྷགས་རི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་དང་།
སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་སོ་སོའི་མཐའི་ལྷགས་རི་རྣམས་གསལ་བཅའ་ལ་མཐུམ་
གྱི་མཐའ་སྐྱོར་ལ་མེ་ཏོག་གིས་གཡས་སྐྱོར་དུ་བསྐྱོར། སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
བ་སྒྲག་བརྒྱའི་མཐའ་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ་ནི་འོག་གཞིའི་རྒྱང་ཆུ་
གསེར་དཀྱིལ་གསུམ་བཅེགས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟོང་གསུམ་ཆགས་བར་འདོད་
བ་ས་སྤེའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། མཛོད་ལྷགས་སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་རེ་རེ་ལ་དེ་དག་
བཅེགས་པ་རེ་རེ་སོ་སོར་ཡོད་པས་སྟོང་གསུམ་ལྷགས་རི་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་ཚུལ་
མེད་དོ། །རྒྱན་སྒྲུང་དུ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་
གྱི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། །མཉམ་
དུ་འཛིག་ཅིང་འབྲུང་བ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲུང་བ་ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རུང་ལ་མཆན་
དཔྱད་པོར་ལྟ་བུ་ཞིག་བྲུང་བར་མཛོད། དེ་ནས་དབྲུས་སྤྱ་ཆོམ་བུ་དཀོད་ཅིང་རིའི་
རྒྱལ་པོ་རི་རབ་འཕངས་དཔག་ཆད་ཁྱི་སྒྲག་བཅུ་བྲུག་ཡོད་པས་བརྒྱད་ཁྱི་རྒྱ་མཆོར་

ལུ་ཅིང་། བརྒྱད་ཁྲི་སྟེང་དུ་འཕགས་པ། བང་རིམ་བཞི་ཅན། ཉང་ མ་ནང་མ་མཐོ་
བའི་གསེར་རི་བདུན་གྱི་ནང་དུ་གྱེ་བཅུག་པ་ལྟར་བྱས་པའི་བར་གྱི་རོལ་མཚོ་བདུན་
དང་སྟེལ་མར་ཡོད་པ། རི་རབ་གྱི་ཅེ་མོར་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས། དབུས་སུ་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ཉི་མ་སྟོང་གི་གཟི་འོད་འབར་བ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཡོངས་
འདུས་བརྟོལ་སོགས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། ལྷས་གྱི་རྩིང་བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ལྷའི་བདུན་ཅི་དང་། ལྷའི་གོས་བཟུ་ལི་ཀ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
འཕྲེང་བ་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་དང་། ལྷའི་རྩ་ཆེན་པོ་ཆོས་གྱི་དབྱངས་སྒྲོགས་པ་
སོགས་མཚོད་མུས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གང་བ། བང་རིམ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི།
གཞོད་སྤྱིན་གཞོང་ཐོགས་སོགས་དང་། རོལ་མཚོ་བདུན་ལ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཉེ་གནས་པར་བསམས། རི་རབ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་
བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་འདྲའང་། རོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ་མཛོད་
རང་འགྲེལ་ལས། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། བཱེརྟའི་
རང་བཞིན་དང་། ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཉེ་རོས་བཞི་དག་ཏུ་གྲངས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བྱང་ནས་བཅུ་མས་ཉེ་གཡས་སྒྲོར་དུ་བྱས་ལ། དེའི་ཕྱོགས་མདོག་དང་
སྒྲིང་གི་རྣམ་མཁའི་མདོག་མཚུངས་དགོས་པས་ཤེས་པ་ཤེས་དམར་པོར་
མཆིམས་མཛོད་ལས་བཤད་དེ་བརྒྱ་རྩ་ག་ཡིན་ནོ། །ས་སྟེར་བཱེརྟ་དང་ཤེལ་གྱི་གོ་
རིམ་བརྒྱུག་སྟེ་འབྱུང་བས་ཉེན་སའི་མདོ་རེ་ཡོད་པར་མཛོན་ལ། གདགས་པ་ལས་
ཤར་ཤེས་སྟེ་བཱེརྟ། ལུབ་དུལ། བྱང་གསེར་དུ་གསུངས། དེ་མ་ཉེར་གཞག་
ལས། ཤར་དུལ། ལྷ་བཱེརྟ། ལུབ་གསེར། བྱང་ཤེས་དཀར་པོར་གསུངས་ལ།

འདིར་རི་རབ་ཀྱི་དཔངས་དང་སྤྱིར་གི་ཆད་མངོན་པ་གཉིས་ལས་སྟག་པ་རེའང་
གསུངས་སོ། །དུས་འཁོར་གྱི་ཆེ་དང་དབྱིབས་ཁ་དོག་རྒྱའི་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་འདི་
དང་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་གནད་མང་སོ་ཡོད་
པས་ལོགས་སུ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཤར་ལུས་འཕགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཤར་དུ་
ཆོམ་བུ་དགོད་ཅིང་ཤར་ལུས་འཕགས་སོའི་སྤྱིར་དབྱིབས་སྒྲིབ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ། ས་
གཞི་དང་བར་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དཀར་བ། མི་རྣམས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་
སེམས་རྒྱུད་འཇམ་བ། འོངས་སྦྱོད་ཆེ་བ། དེན་སོ་ཆེ་མང་སོས་གང་བ་གསལ་
གདབ། ལྟོ་འཇམ་བུའི་སྤྱིར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལྟོར་ཆོམ་བུ་དགོད་ཅིང་། ལྟོ་འཇམ་
བུ་སྤྱིར་དབྱིབས་ཤིང་ཏྟ་ལྟ་བུའམ་བྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ། ས་གཞི་དང་བར་སྤྱང་ཐམས་
ཅད་ཁ་དོག་སྟོ་བ། བྱུང་བའི་གནས་མང་སོ་དང་། མཆོད་རྫས་མང་སོས་གང་བ་
གསལ་གདབ། ལུབ་བ་ལང་སྦྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལུབ་དུ་ཆོམ་བུ་དགོད་ཅིང་།
ལུབ་བ་ལང་སྦྱོད་ཀྱི་སྤྱིར་དབྱིབས་མཐུལ་ལྟར་སྒྲིམ་སོ། ས་གཞི་དང་བར་སྤྱང་ཐམས་
ཅད་ཁ་དོག་དམར་བ། འོངས་སྦྱོད་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་གསལ་གདབ། བྱང་སྐྱ་
མི་སྟན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་བྱང་དུ་ཆོམ་བུ་དགོད་ཅིང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་གྱི་སྤྱིར་
དབྱིབས་བྱ་བཞི་བ། ས་གཞི་དང་བར་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་སེར་བ། མི་རྣམས་
གཟུགས་བཟང་ཞིང་འོད་དང་ལྷན་པ། འོངས་སྦྱོད་ལྷ་དང་མཉམ་པ། མཆོད་རྫས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་འོངས་སུ་གང་བ་གསལ་གདབ། སྤྱིར་སོ་སའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་
ཆད། མཆོད་ལས། འཇམ་བུ་སྤྱིར་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ། ལྟོར་སྟག་གཉིས་སོ་ཤིང་རྟེ་
དབྱིབས། གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་བཞི། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྒྲིབ་གས་

འབྲ། །རོས་གསུམ་འདི་དང་འབྲ་གཅིག་ལ། །དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའོ། །བ་
སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་ལོ་སྟེ། །སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་བརྒྱད་ལྔ་
བཞིར་མཉམ། །ཞེས་འབྲུང་ཞིང་། སའི་དངོས་གཞིར་སྒྲིང་གི་རོས་རྒྱུང་ལོས་ལ་
དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ། །འར་སྒྲིང་གི་རོས་རྒྱུང་བར་དཔག་ཆད་སྒྲིང་ཡོད་པར་གསུངས།
བན་ཉེར་སྒྲིང་རྒྱུ་བ་འར་བྲང་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དཔག་ཆད་སྒྲིང་སྒྲིང་བརྒྱད་དང་
བརྒྱད་དང་དབྱུང་དང་བརྒྱུ་ཡོད་པར་གསུངས། །སྒྲིང་གཞན་གྱི་མིའི་ལུས་ཆད་ཀྱང་ཉ་
ལ་བརྒྱན་སོགས་སུ་གསུངས་པས། མཛོད་ལས། །འཛམ་བུའི་སྒྲིང་པ་རྣམས་གྱི་
ཆད། །ཁྱ་བཞི་བ་དང་སྒྲིང་དང་བཞི། །འཁར་དང་བ་སྒྲིང་སྒྲིང་དང་ནི། །བྲང་ཞེས་བྲ་བ་
གཉིས་འབྱུར་སྒྲིང་། །ཅེས་བ་དང་ཆེས་མི་འབྲའོ། །སྒྲིང་སྒྲིང་ནི་སྒྲིང་དེ་དང་ཅ་བ་མཆོ་
ནང་ན་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་དེའི་སྒྲིང་སྒྲིང་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་། སལ་ཆེན་ལས་སྒྲིང་
བཞི་ལ་སྒྲིང་སྒྲིང་གི་བ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཆེས་མང་ཡང་།
དབྱིབས་དང་ལོངས་སྒྲིང་མིའི་འཚུགས་སོགས་སྒྲིང་གཙོ་བོ་ལས་རྒྱུང་དཔན་ཡང་
ཆ་འབྲ་བའི་སྒྲིང་སྒྲིང་ཆེ་སོས་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པས། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ཞེས་
བཛོད་པའི་ཆེ་འར་གྱི་ཆོམ་བུའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོམ་བུ་རེ་དགོད་ཅིང་དེའི་སྒྲིང་
སྒྲིང་གཉིས་བསམ། ར་ཡབ་དང་ར་ཡབ་གཞན་ཞེས་བཛོད་དེ་སྒྲིང་ཆོམ་བུའི་གཡས་
གཡོན། གཡོན་སྒྲིང་དང་ལམ་མཆོག་འབྲོ་ཞེས་བཛོད་ཅིང་རྒྱབ་གྱི་ཆོམ་བུའི་གཡས་
གཡོན། སྒྲིང་སྒྲིང་དང་སྒྲིང་སྒྲིང་གྱི་སྒྲིང་བཛོད་ཅིང་བྲང་གི་ཆོམ་བུའི་གཡས་
གཡོན་དུ་ཆོམ་བུ་རེ་དགོད་ལ་སྒྲིང་རང་རང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་སྒྲིང་སྒྲིང་གཉིས་
གཉིས་བྲང་བར་བསམ། རིན་པོ་ཆའི་རི་བོ་ཞེས་བཛོད་ཅིང་འར་སྒྲིང་གི་ཆོམ་བུའི་

ནང་ལོགས་སུ་ཆོམ་བྱ་ཞིག་བཞོད་དེ་སྤྱིང་དེའི་འབྱོར་བའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་
 དབངས་མཐོ་ལ་ངོས་ཡངས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་སྒྲོལ་ཆོགས་འཆར་བ་དང་། དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྟོ་སྤྱིང་གི་ནང་དུ་རྩམ་བྱ་སྤྲུའི་སྟོན་པ་ཅེ་མོ་
 དགྲུང་ལ་བསྟེགས་ཤིང་གོས་དང་རྒྱན་སྒྲོལ་ཆོགས་པས་སྤྱད་པ་བསམ། འདོད་འཛིང་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་གྱི་ནང་དུ་འོ་མའི་རྒྱན་ཟད་པ་མེད་པ་ཤ་རྒྱས་ཤིང་སྤྱུ་སྤྱུག་པའི་ཁྲ་
 བསམས། མ་རྩོས་པའི་ལོ་ཉོག་ཅེས་བྱང་གི་ནང་དུ་མ་རྩོས་མ་བཟུང་བར་སྤྱེས་པའི་
 ལོ་ཉོག་རོ་བཅུད་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་སྤྱིང་རང་རང་གི་ལོངས་སྟོང་གྱི་གཙོ་བོ་
 རྣམས་གསལ་གདབ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ལ་ཆེས་བཙོ་ལྡེའི་ཐོ་རངས་ཤར་
 རྩོགས་གྱི་ནམ་མཁའ་ནས་སྟེའི་དབང་པོས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་སྦྱིན་པར་
 གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཤར་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རིའི་ཆོམ་བྱའི་ནང་
 ལོགས་སུ་ཆོམ་བྱ་ཞིག་དགོད། དེ་བཞིན་དུ་སྟོའི་ནང་ངོས་ལ་ནོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ།
 ལུབ་ཏུ་བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་དུ་སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་སྟོའི་སྤྱིང་སྤྱུ་གཉི་གའི་
 བར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་སྤྱང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། སྟོ་ལུབ་ཏུ་ཉ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། ལུབ་བྱང་
 དུ་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ཤར་དུ་འདོད་དགྲུའི་ལོངས་སྟོང་འབད་མེད་དུ་
 འབྱུང་བའི་གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ་དགོད། རྒྱལ་སྤྱིང་སྒྲ་བདུན་སོ་སོའི་ཡོན་ཏྲ་
 དང་བྱེད་ལས་སོགས་གྱི་བྱང་པར་ནི། རྩེ་སྒྲ་མས། རྩེ་སྤྱེའི་རྒྱ་བོའི་གསེར་ལས་
 ལེགས་བྱས་ཤིང་། རྩེ་བས་སྟོང་ལྷན་པའི་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་པ། རྩེ་མ་གཉིས་པ་ལྷ་
 བྱར་མཁར་འཕགས་ཏེ། དཔག་ཆད་འབྲུམ་ལམ་ཉི་མ་གཅིག་གིས་གཙོད། རྩེས་
 སོགས་མདོ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཞོད་པ་དང་། མཛོན་

འབྱུང་གི་མདོ་ལས། ལྷ་རྩལ་ལས་བྱས་ལྟེ་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷུམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
བའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་དམིགས་རྣམ་གསལ་ཐེབས་པར་
བྱ། དེར་མ་ཟད་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། །འཛུགས་དག་ནི་
ཀུན་ཏུ་སྤྱོད། །ཅེས་སོགས་ལྟར་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་གྱི་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་རྩལ་དང་།
སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྐྱུས་པ་ལས། རིན་ཆེན་
བདུན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །དབང་གིས་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་དང་། །ཞེས་སོགས་དབང་
ལམ་འབྲས་བྱ་ཅི་རིགས་ལ་སྦྱར་བ་དང་ཀླ་མ་རྟེ་རྒྱས་སྤོང་པོ་བཀོད་བའི་མདོ་བྲངས་
པ་ལས། ས་རོལ་ཕྱིན་པ་རྟག་འབྱུང་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ་མདོན་པར་ཤེས་པ་སྒྲང་པོ་
མཆོག་ཅེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་ལ་སྦྱར་བའི་མཆོན་དོན་
ལེགས་པར་ངེས་ན་དེའི་ཆོད་གྱིས་སྒོ་འཁུལ་ཆབས་ཆེ་བ་འབྱུང་། འཁོར་ལོ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་མིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་
རྒྱལ་སྤྱིད་སྣ་བདུན་རེ་རེའི་མཐར་དེ་དང་དེས་གང་བར་བསམས། །ཞེས་འབྱུང་བས་
བགྲང་ལས་འདས་པ་བསམ་དགོས་སོ། །དེའང་མཛོད་ལས། གསེར་དདུལ་ཟངས་
ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་དག་སྤྱིང་གཅིག་སྤྱིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་
མས་རིམ་བཞིན། །པས་བསྐྱར་རང་འགྲོ་གཡུལ་བཤམས་དང་། །མཆོན་བརྩམས་
པས་རྒྱལ་གཞོད་པ་མེད། །ཅེས་ཟངས་ལྷགས་གྱི་འཁོར་སྐྱར་གཉིས་གཞན་ལ་
བསད་མས་སོགས་གྱི་གཞོད་པ་མི་དགོས་ཀྱང་གཡུལ་བཤམས་དང་མཆོན་
བརྩམས་པ་ཅམ་གྱིས་པ་རོལ་པོ་འདུལ་བར་འགྱུར་བས་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་

དགོས། གསེར་དངུལ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བས་གཡུལ་བ་འཕམས་པ་ཅས་ཡང་མི་
 དགོས་པས། འདིར་འཁོར་ལོ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གསུངས་ཀྱང་རིན་ཆེན་བདུན་
 གྱི་གངས་སུ་དམག་དཔོན་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཅོད་ལྡན་ཆེས་སྒྲིགས་མའི་
 དུས་འདིར་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མེད་པར་སྤང་བ་མང་བས།
 དེ་དག་གི་གཞོད་པས་མི་བརྩི་བའི་ཐབས་སུ་སྒྲུབ་ལ་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལུལ་
 ཉེ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བ་སྒྲིགས་ན་དོན་
 འཁོར་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འཕྲིན་
 ཡིག་རྣམ་གཞག་ཏུ། བྱིས་བདག་མི་འདྲེན་པར་དམག་དཔོན་དང་སློན་པོ་གངས་རེ་
 རེར་འདྲེན་པ་ལ་རིན་ཆེན་གཅིག་ཆད་པའི་སློན་ཡོད་གསུངས་པ་དང་འདྲེན་ཚུལ་དེ་
 དག་མི་འགལ་ཉེ། བྱིས་བདག་ཅེས་མ་སློས་ན་འདྲེན་པོ་དང་དམག་དཔོན་ཞེས་
 བཟང་བའི་ཆེ་སློན་པོས་བྱིས་བདག་དང་གཉི་གའི་གོ་ཆོད་པས། མངོན་འབྱུང་གི་
 མདོར། བཟོད་ལྡན་མཚུངས་པའི་བྱིས་བདག་ཞོར་ལྡན་དེ། །སློན་པོ་རིན་ཆེན། ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ཞེས་པས་དངོས་ཟིན་གྱི་རིན་
 ཆེན་བདུན་ཡང་སློན་པོ་དང་དམག་དཔོན་ཞེས་འདྲེན་ན་བྱིས་བདག་སློན་པོའི་
 ཁོངས་སུ་སྤྱད་དགོས་ཤིང་། སློན་པོ་དང་བྱིས་བདག་ཅེས་འདྲེན་ན་དམག་དཔོན་
 སློན་པོའི་ཁྱངས་སུ་སྤྱད་དགོས་ཉེ། སློན་གསལ་ལས། ལུང་མེད་དང་། རྩེས་པ་དང་།
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། རལ་གྱི་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཉ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་
 ཐད་གྱི་མཆན་ལས། རལ་གྱི་འདྲིན་པའི་དམག་དཔོན་ཞེས་གྲགས་པ་སློན་པོ་རིན་པོ་
 ཆེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་བཞིའི་ནང་དུ།

སྒྲིག་མོ། འཕྲེང་བ་མ། སྒྲུ་མ། གར་མ་བཞི་དང་། མཆོད་མས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་སོགས་བཞིའི་
 བར་དུ། མེ་ཉོག་མ། བདུག་སྟོམ་མ། སྒྲུང་གསལ་མ། དྲི་ཆབ་མ་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོམ་བུ་
 དགོད། དེ་དག་ཀྱང་རྗེ་སྒྲུ་མས། ཉིང་འཛིན་ཕིར་གྱིས་བྲིས་པའི་སྟོན་ལེགས་
 གཟུགས། །འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ཅུ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲོ་ཞིང་། །བཞིན་རས་རྒྱས་པས་སྒྲ་
 བའི་མཛེས་པ་འཕྲོག། །ལུ་རྒྱལ་སྟོན་པོའི་མིག་ཅན་མཆུ་སྟོས་དམར། །ཞེས་སོགས་
 ལྟར་ཤིན་དུ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རང་རང་གི་མཆོད་རྩས་དེ་དང་དེ་
 ཐོགས་པ་བསམ་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས། མཆོད་
 པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་མིན་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་
 གང་བ། རང་རང་གི་མཆོན་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་རྩས་ཐོགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉིར་གསུམ་པའི་སྟེང་དུ་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
 པས་འདི་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འབྱུར་བའི་ཉེན་འབྲེལ་དུ་རྒྱལ་སྤིང་སྒྲ་བདུན་ལུ་
 བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་བསྟུས་པར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་འགོད་ཚུལ་འཁོར་
 ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྲས་པ་ཡིན་པས། བར་གི་གྲུའི་ལྷ་མོ་བཞི་
 སྟེས་རྒྱམས་ཀྱི་བཙུན་མའི་ཚུལ་དང་། བྲིའི་གྲུའི་ལྷ་མོ་བཞི་པོ་ཉ་མོ་དང་། བྲན་མོ་
 དང་། མངགས་གཞུག་མ་དང་། གསོལ་ཁ་མའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དེར་བསྟན་པ་
 ཡིན། བྲག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་སུ། སྒྲིག་དང་བཅས་པས་འཕྲེང་བ་
 འཕང་། །ཞེས་སོགས་དབང་གི་མཐའ་ཉེན་རྒྱས་པ་བྲས་ཏེ་གསང་སྟགས་ཐབ་མའི་
 འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གནད་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་བྲན་པར་བྱ་དགོས་

སོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་རྒྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་རི་རབ་ཀྱི་ཚོམ་ཕྱེད་མདུན་རྒྱ་བ་ཏུ་ཚོམ་ཕྱེད་
 རི་བཞོད་བ་ན། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་སྟོད་ཆ་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཡར་འཕགས་བ་ལ་དཔག་
 ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པའི་བྱེད་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲིའི་མཚམས་རི་གཉིད་ཤིང་འཛིན་གྱི་
 ཅེ་མོ་དང་མཉམ་པའི་ཐད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཤེལ་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་པ། རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁར་རྒྱ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་གང་བ་རྒྱ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་པ། གཉིས་ཀའི་
 འོད་ཀྱིས་སྤྲིང་དང་སྤྲིང་ཕན་རོལ་མཚོའི་བར་སོགས་མཐའ་དག་གི་ཕྱན་བ་སེལ་བ།
 བྱེད་པར་དུ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ལོ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་བས་ཆ་གདུང་
 སེལ་བར་བསམས། བདེ་ག་ཤེགས་ཀྱན་བཟང་གི་ཞིང་དུ་ཉི་མ་གཅིག་གིས་སྟོང་
 གསུམ་གའི་ཕྱན་བ་སེལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའང་ཡོད་ལ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ས་ལ་
 སྤྲིང་གཉིས་ཅ་མ་ལས་ལྷག་ཁྲབ་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའང་ཡོད། སྤྲིང་ཉི་
 འོད་ཀྱི་ཁྲབ་པར་རྒྱ་འོད་མི་མངོན་ཡང་། སྐབས་འདིར་གཉི་གའི་འོད་ཀྱིས་འཛིག་
 ཉེན་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པར་བསམ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ཉི་མ་ཕྱན་བ་བྱངས་
 ནས་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ལྟར། དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་
 ཅ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཕྱན་བ་བྱངས་བྱང་སྟེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་དང་། རྒྱ་བ་བསེལ་
 པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆ་གདུང་སེལ་བ་ལྟར། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ནི་
 སྟོང་རྗེའི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་པས་རང་གཅེས་འཛིན་བསམ་ཏེ་གཞན་པན་རྒྱུར་བྱེད་པས་
 ཞི་མཐའ་འགོག་པར་བྱེད། ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བར་གཅིག་
 གིས་གཅིག་ཟིན་པ་དགོས་ཤིང་། སྤགས་ཕྱགས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ། རྩ་

གཅིག་དངོས་པོའི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྒོ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཆང་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །སྒོ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྷན་ཞིང་གོམས་པ་ལུལ་དུ་བྲིན་པ་
རྣམས་ནི་འདྲིའི་ཁོངས་ནས་ཀྱང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
འཆར་བས་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཟབ་གནས་མ་ལུས་པ་ལ་བག་ཆགས་འདོག་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཆོམ་བུའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོམ་བུ་རེ་དགོད་ཅིང་། རིན་པོ་
ཆའི་གདུགས། རྩོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྟོ་
རྩོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གདུགས་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་ནམ། སྟོན་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་སྒྲའི་རྒྱལ་པོ་མ་དོས་པས་གདུགས་ལུལ་རྩལ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡུ་བ་
བེའུར་དང་། གདུགས་ཁེབས་གསེར་ལས་བྲས་པ། དར་གྱི་ཤམ་བུ་ཉི་ལེ་བར་རིན་
པོ་ཆེ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲས་པའི་མེ་ཤེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་བྲ་བ་ས་གསུམ་སྒྲང་
བར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་ཤེལ་རྣམས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
སྒྱུ་ཁྲུས་གསོལ་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོམ་པ་སོགས་སེལ་བ་དང་། དེལ་བུ་
གཡེར་ཁ་རྣམས་སྟན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་བསྟོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་སོ་སོར་གང་འདོད་ཀྱི་
ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་དོན་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུར་བསམ་པར་
གསུངས་སོ། །མིང་གི་རྣམ་གངས་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཏར། གདུགས་ནི་གདུང་བ་སྐྱོབ་པ་
སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཆུྱི་གདུགས། ཞུ་ཏ་བ་འི་གདུང་སྐྱོབ་ཅེས་སོ་སོར་བཤད་
ཀྱང་གདུགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཆུྱི་ལའང་གདུང་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་ཆང་སྟེ། །འདོད་འཛོ་
ལས། ཆུྱི་འགོབ་པར་བྱེད་པས་གདུགས་ཉི་ཤ་རྩའོ། །ཞེས་སོ། །བྲང་རྩོགས་སུ་

རྒྱལ་མཆན་ནི་རྩེ་སྒྲ་མས། མངེས་པའི་སྒོག་ཆགས་མཆན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདུལ་བའི་མདོར་ཡང་། མེད་གོ་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་པ་དང་། ཉ་སྟུ་རྒྱུས་པ་
སོགས་སྒོག་ཆགས་གཉིས་འདུས་ཀྱི་གཟུགས་བྱུང་བར་བས་མཆན་པའི་རྒྱལ་
མཆན་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་མཆན་མ་དེ་འབྲ་ཡོད་པ་རྒྱལ་མཆན་དང་། མེད་
པ་བ་དན་དུ་འདྲོག་ལ། གཉི་གའང་དར་ལྗེ་གསུམ་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འཕན་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཏ་པ་། བ་དན་དང་ནི་རྒྱལ་མཆན་དང་། །དམག་
དར་རུ་དར་ཞེས་དེ་བཞི་ག་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་སྐྱ་ཡངས་དོག་ཡིན་པས།
གང་ལྟར་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ཡིན་
པས་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན། འདི་ནི་རང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་
ཏེ་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རང་དོན་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་
དང་། གདུགས་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱུད་པའི་ཆ་གདུང་ལས་སྐྱེ་བ་པའི་མགོན་དང་
སྐུབས་སུ་འགྱུར་བ་གཞན་དོན་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱལ་
སྐུ་ཞི་བ་ལྟས། དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ནས་དབུས་སུ། ཆོས་བྱ་ཞིག་སྤྱར་བུར་བཀོད་ཅིང་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་
གསུམ་ཀྱི་དགོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ཀྱི་
རྣམ་པར་ས་དང་བར་སྤྱང་ཡོངས་སུ་བཀའ་ནས་སྤུལ་བར་བསམས་ལ། དབུས་སུ་ལྟ་
དང་མའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་
དག་པ་འདི་ཉིད་བྲིན་ཅན་ཅ་བ་དང་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་
རྣམས་དང་། མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་ལྟ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་

དབུལ་བར་བགྱིལ། །ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ། བཞེས་ནས་
བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད།
ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་ཤར་རང་ངོས་ལ་སྟོན་པ། འབུལ་ཡུལ་ལ་སྟོན་པ། གཉི་ག་
འདམ་རར་མཛད་པ་དང་། དངོས་སོ་ལ་རང་འཛམ་གླིང་དུ་ཡོད་པས་སྟོ་རང་ལ་སྟོན་
པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ནའང་། འབུལ་རྒྱུའི་རྗེས་གང་ཡིན་ཀྱང་འབུལ་ཡུལ་དེ་ལ་
ཁ་བཟླས་ནས་འབུལ་དགོས་པ་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་པས་ཤར་འབུལ་ཡུལ་ལ་བསྟན་ན་
ལེགས་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་དབང་སོས་གསུངས་
སོ། །དེའང་དང་སོར་རི་རབ་གླིང་བཞི་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་རེ་རེ་ལེགས་པར་
གསལ་གདག། གོམས་པ་ན་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་བཏང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་
ཀྱི་བར་དུ་འབུལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་ཕྱག་དོར་དབང་བསྐྱར་གྱི་
རྒྱད་དང་པལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་གསུམ་གྱེ་བ་སྟག་བརྒྱ་ལ་རབ་
འབྲམས་རྒྱ་མཆོའི་མཆམས་སྟོར་དང་། དེ་གྱེ་བ་སྟག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྲམས་རྒྱ་
མཆོའི་རྒྱད་དང་སོ། དེ་གྱེ་བ་སྟག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྲམས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱད་བར་མ། དེ་
གྱེ་བ་སྟག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྲམས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱད་གསུམ་བའམ་གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་
ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྲམས་རྒྱ་མཆོའི་ཞིང་ཁམས་སུ་འཛོག་ཅིང་དེ་ནི་སྤུལ་
སྤྱོ་གཅིག་གི་གདུལ་ཞིང་དུ་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུར་མོས། ཞིང་གི་དབྱིབས་བཀོད་
ཀྱང་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཐ་བྱ་ཆེ་བ་
དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། རགས་པ་དང་། སྤ་བ་དང་། འཆོལ་བ་དང་། སྟེང་གཡོགས་
མེད་ཅིང་གཞི་ཕྱལ་བ་དང་། འདུག་པའི་བྲིམ་ཅན་ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྟེ་པལ་སོ་

ཆེ་ལས། རྟོགས་རྣམས་ཀྱན་ན་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་སྤང་། །ལ་ལ་རྒྱུ་པོ་ལ་ལ་རྒྱར་
གསུམ་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ལ་རྟོགས་ནི་བྱ་བ་ཞིང་གནས། །རྟོར་བུ་བརྒྱ་འཁོར་པོ་ལན་
ལག་བརྒྱད། །ཀྱན་ཀྱང་ལས་རྣམས་རྒྱ་མཚོས་རྣམ་པར་གྲིས། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་
གསུངས་པ་བཞིན་དབྱིབས་བཀོད་རྒྱ་ཁྱོན་སོགས་མི་འབྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་
དེ་བཞིན་བསམ་དགོས། འོན་ཀྱང་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་གྱི་ཆ་མི་བསམ་བར། དག་པའི་
ཞིང་ལྟར་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པར་བསམ་དགོས་ཏེ།
འདིར་ཞིང་འབྲུལ་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཞུགས་གནས་སུ་ཕྱལ་ཏེ་འདིར་
བཞུགས་ནས་ཞིང་འདིའི་འབྲུལ་བྱ་མཐའ་དག་སྤྲོད་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། ཞེས་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་པོ་བྲང་
མཚོག་མཐུལ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལ་སྣ་ལྟུང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་མན་ངག་ལས། རིན་ཆེན་ལས་བྱུང་གཞལ་ཡས་ཁང་། །མངོས་
པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། །དེ་དབུས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལྷ། །རྟོགས་བཅུར་བཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སྤྲས་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ལ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྐབས་མགོན་ཏོ་རྗེ་འཆང་ནས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་
དམིགས་ཏེ་ཕྱལ་བ་ཡིས། །བྱས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་ཞིང་ལ་
བཞད་པ་ལྟ་བུར་འགྲོ་ཞིང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དངོས་སུ་སོང་བར་
བསམ་དགོས་པས། སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་ཕྱལ་བ་ཡིས། །བྱས་ན་ལེགས་
གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྟོའི་མཐུ་ཆེར་གོམས་པ་ན་རྟོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་
དང་། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་མཚོད་པའི་དངོས་པོར་འོས་པ་གང་ཡོད་མཐའ་དག་སྟོས་

བསྐྱབས་ནས་འབྲུལ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉམས་མཁའ་རབ་འབྲུམས་ཁམས་
ཀྱི་མཐུས་གཏུགས་པར། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང། ཁྲོ་ཡིས་
བསྐྱབས་ནས་བྱུང་བ་སྦྱེས་ཀྱི་མཆོག། སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་འབྲུལ་
ན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། མདོ་ལུགས་ལ་འདི་ལས་གོང་མར་གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་
མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ་མེད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སྤྲུལ་ལུགས་
ཀྱི་དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཞིང་རབ་འབྲུམས་
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་རེ་རེ་ལའང་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ད་ལྟར་ཡོད་པ་ཅུ་
མ་ཟད། སྤར་བྱུང་ཐེན་པ་དང་སྤར་འབྲུང་འབྲུང་ཚུན་ཆད་བཞོད་དེ་འབྲུལ་བ་ཡིན་
པས་སྤར་མ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་གནས་ཡིན་རོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་ཕན་ཡོན་བློན་པས་དགའ་བ་སྦྱེད་ཅིང་བསྐྱོད་བས་རྒྱས་
གདབ་པ་ལ། མཐུལ་གྱི་ཕན་ཡོན་ནི་མདོ་ལས། བ་ཡི་ལྷེ་བ་རྩལ་བཅས་སྦྱིན་པ་
སྟེ། ལེགས་པར་ཉུག་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། སྤོན་དང་གྲོག་སྤར་བསལ་བ་
བཟོད་པ་ཡིན། བྱ་བ་ལ་ནི་ཉིར་ཞུགས་བཅོམ་འབྲུས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་སེམས་
ནི་གཅིག་བྱེད་པ། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རི་མོ་གསལ་བའོ། བྱུང་པའི་མཐུལ་
བྱས་པ་ཡིས། ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་དུག་ཐོབ། གསེར་གྱི་མདོག་འབྲུང་འདི་དག་
སྟེ། ཉན་རྣམས་ཀྱན་དང་བལ་བར་འབྲུར། ཁྲོ་བ་ལྟར་མཛེས་གསལ་བ་ཡིས། ལྟ་
དང་མི་ནི་དམ་པར་སྟེ། ཁོར་དང་གསེར་ནི་འབྱོར་བ་ཡི། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྦྱེ་
བར་འབྲུར། ཞེས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིར་འཆེ་ཞི་ཞིང་འདོད་དོན་མཐའ་དག་འབྲུབ་
པ་དང་། གཙོ་བོར་འདིའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཀ་ཆང་བར་གསུངས་ལ། དེ་

ཆང་ན་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས། རྟོན་གཉིས། བསྐྱབ་བ་གསུམ། ཆོགས་གཉིས་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་དོན་མཐའ་དག་དེའི་ཁོངས་
 སུ་འབྱུང་འགྲོ་བར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཕྱིན་དུག་གི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་བ་བཞིན་ནོ། །དབང་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མཛུལ་གྱི་ཆོག་ལུང་འདི་བྲངས་
 གྲང་ལུང་ཁྲངས་མ་སྒོམ་ལ། ཨ་བྱའི་བྱང་རྩལ་གཞུང་ལམ་དུ་བྲངས་བ་ལས། རྩ་
 བཅས་ལྷེ་བ་སྦྱིན་བ་སྟེ། །ཡང་དག་ལྷུགས་པ་རྩལ་བྲིམས་ཡིན། །ཁྲོག་སྦྱར་པ་སེལ་
 བཟོད་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་དང་པོ་དུག་ཀའང་ཆོག་ཐུང་དུ་འབྱུང་བས་འབྱུང་
 བྱང་ཅམ་མ་གཏོགས་སྔ་མ་དང་འབྲེལ། ལུང་ཁྲངས་མཛུལ་གྱི་པན་ཡོན་བསྟན་པའི་
 མདོ་ཞེས་གསུངས། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ལུང་བྲངས་བ་ཕྱི་མ་
 དང་འབྲེལ་ཞིང་ལུང་ཁྲངས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེས་གསུངས་པས་གང་ལྟར་
 མདོ་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མས་བྲངས་པའི་ལུང་གི་མཐུག་ཏུ། སངས་རྒྱུ་རྒྱུར་ནས་
 ཡོངས་སུ་ཞིང་ཁམས་དག། ཅེས་གསུངས་པའང་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་
 གྱི་ཞིང་སྦྱོང་རྩལ་ནི་ཞིང་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་
 སྟེ་མོས་བ་སྦྱུང་ཅིང་། དགེ་ཅ་རྣམས་དེའི་དོན་དུ་སྒྲོན་པས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ་རག་
 ལས་བ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་གྱི་ཆོག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་
 ནི་རང་གི་སེམས་སྦྱོང་བ་སྟེ། ཞིང་གི་རྒྱུར་ཆོགས་བསགས་ནས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་
 པའོ། །ཞེས་དང་། མཁས་བྱུང་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་གསུང་ལས། འདི་ནི་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཞིང་སྦྱོང་དུའང་འབྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་ཉིད་གང་དུ་འཁོར་རྒྱ་འབྱུར་
 གྱི་ཞིང་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟ་མ་ཉོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལས་ཀྱང། མཆོལ་མེ་ཉོག་བཅས་བྱེད་
པ། །འགྲོ་བའི་བདག་པོ་ཆེ་རིང་ཞིང་། །སྣ་ཚོགས་ནད་ཀྱི་འཛིགས་ལས་གྲོལ། །གང་
ཡིན་དེ་ཡིས་སྐད་ཅིག་ཐོབ། །བདེ་གཤེགས་མཆོལ་བྱེད་དེ་དག །པ་རོལ་ཕྱིན་
པ་བྱུག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་གནས་སྐབས་ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་སོགས་མངོན་
མཐོའི་ཡོན་ཏན་དང་མཐར་ཐུག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་སྒྲོན་པ་ངེས་ལེགས་སྒྲན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས།
དང་པོ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། །ཕྱིས་ནས་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བའོ། །གང་
ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་པས། །རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་
པ་ལྟར། མངོན་མཐོ་ནི་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཅན་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་
ཀྱི། སྒྲོན་པའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་དང་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་
དགོས་སོ། །རང་ཅག་ནམས་ཁ་ནས་སྒྲོན་པའི་ཆོག་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རི་ཅན་ཞིག་
བརྗོད་ཀྱང་ཡིད་གྱིས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ཡང་རུང་བ་རེའི་རྒྱར་བསྡེས་ན་
ལེགས་ཉེས་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་སེམས་དབང་ཆེ་བས་དགེ་ཅ་ཆུད་ཐོས་སུ་འགྱུར་བ་མང་
བ་ལ་དགོངས་ནས། རྗེ་སྒྲ་མས། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་། །འཁོར་
དང་ལོངས་སྤྱོད་ཉིད་དང་བཀྱར་སྟེའི་རྒྱར། །སྐད་ཅིག་ཅན་ཡང་ནམ་ཡང་མི་སྟེན་
པར། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གོལ་ས་ནམས་རྗེན་པར་སྤྱང་
ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྡུ་བ་ལོག་པའི་སྒྲོན་ནམས་རིང་དུ་དོར་ཉེ་དག་པའི་ཞིང་
ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་ཞིང་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། བན་བདེའི་
འབྱུང་གནས་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་

རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་སོགས་སྒྲོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་མཆོམས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

སྦྱས་པ། དལ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །མཁོ་དགའའི་
ཡོངས་སྦྱོང་རི་སྒྲིང་ཁོར་ཡུག་ཅན། །བྱང་ཆེན་མཁར་བསྟེགས་དགེ་བའི་ལྷན་
པོར་བཅས། །ཁྲ་མ་མཆོག་གསུམ་མཆོད་དོ་བཅེ་བས་སྦྱོངས། །ཚུལ་གནས་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་བའི་ས་བོན་དང་། །ཞིང་གི་མཐུ་བརྟེན་ཆོགས་བསགས་འོད་གཤེར་
གཉིས། །ཡ་བྲལ་གྱུར་ལ་འབྲས་བུ་མི་སྟོན་བས། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་མཛོད་ཅིག་
ཤེས་ལྡན་དག། འདུན་ལྡན་སྒོ་གྲོས་དགའ་ཚལ་ལས་འཁྱུངས་པ། །ཆད་བྱུང་ལེགས་
བཤད་དཔལ་བསམ་གསར་བའི་ལྗོན། །རི་བཞིན་སྦྱབ་བས་ཡོངས་སྟོན་བསོད་
ནམས་ཀྱི། །སྟེ་མ་མི་ཟད་གཡུར་དུ་བ་བར་ཤོག། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ཐུགས་རྗེའི་
འོད་སྟོང་གིས། །ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་གྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྒྱ་མཆོ་
སྟོན་ཅིང་གོལ་བྱས་ནས། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་སྦྱར་དུ་རྟོགས་གྱུར་ཅིག། །

ཅེས་མཐུལ་གྱི་བྲིད་ཡིག་དཔག་བསམ་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉ་ལ་ཉ་ར་སག་ཐུ་རྒྱལ་
པོའི་ཤོག་ནས་སྟག་བསམ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་འོར་ལྡན་དགོན་མཆོག་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སྟོན་འགྲོ་བྲིད་ཆེན་
བཞི་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆེར་བྱུང་བར་བརྟེན་ ལ བཙུན་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་
པའི་སྟོན་མེས་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་དུ་མ་ལ་སྦྱབས་བྲིད་ཉིན་ལ། ཁྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིན་གསུམ། རྫོང་
སེམས་བསྒྲོམ་བརྒྱས་དང་མཐུལ་ཉིན་རེ་བྱས་ཏེ་བྲིད་ཤོག་སྦྱབས་མཐུལ་ལ་བཤད་པ་བགྱིས་པ་
རྣམས་དེ་བཞིན་ཡི་གེར་འཁོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གཞུང་ལུགས་སྦྱ་བའི་དབང་པོ་དུས་འཁོར་རྫོ་
རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྲིག་ཆགས་སུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ལྷགས་
རམས་པ་དགོན་མཆོག་ཀུན་དགའོ། ། །

༡༡། རྟོག་སེམས་བསྐྱེམ་བསྐྱེམ་གྱི་ཁྱིད་དམིགས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་
ཡིད་གྱི་གདུང་སེལ་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་བརྩོ་སྒྲུ་ཡ། སྤྲིགས་མའི་སྤྱོན་བརྒྱས་སྤྲགས་པའི་ཉམ་ཐག་
འགྲོའི། སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱོད་ལ་མད་བྱང་སྤྲགས་བསྤྱེད་མཐུ། ཁེས་ཆེར་རབ་འབར་
བཅོམ་ལྡན་དོ་རྩེ་སེམས། ཉེས་ལྷུང་བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། རྟོ་རྩེ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱེམ་བསྐྱེམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་སྤྱན་མོང་བའི་རིམ་པས་
རྒྱད་རྒྱངས་ཤིང་། ལྷ་མེད་གྱི་ལྷ་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དང་། ལྷ་མེད་ལུགས་
གྱི་རྟོག་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩེས་གནང་སྤྱད་དཔེན་ནས་བརྒྱད་པའི་ཆིངས་ལྷུང་
སྤྱོད་པའི་རྟོག་སེམས་ལྷུང་གི་ཆིངས་སྤྱིད་ཤོད་སེ་ར་ཞབས་བྱང་དག་དབང་
བསྟན་འདྲིན་འདྲིན་ལས་གྱིས་མཛད་པ་དང་། སྤྲ་མ་གཉིས་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
བ་རྒྱལ་སྤྲས་སྤྲལ་བཟང་སྤྲབ་བསྟན་འདྲིགས་མེད་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་སོགས་གྱི་
སྤྱོད་ནས་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་འདི་སྤྱིའི་ལེགས་ཆོགས་གང་སྤྱབ་
བྱང་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་ཉེས་ལྷུང་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔྱན་ཏྲུ་
ཅ་རུའི་འཆོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། དཔོན་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདོད་ནམས་གྱི། སྤྲིག་
ནི་དམ་ཆོག་སྤོས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྩེ་མི་ལས། སྤོན་ཆད་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་

གྱི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་ལྷེ་བ་རྣམས། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་མ་བྱས་ན། །ཟབ་མོ་བཤད་
པའི་སྒྲིབ་མི་བྱང་། །ཞེས་གསུངས། །ཉེས་ལྷུང་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་མང་ཡང་འདི་ཉིད་མཆོག་
སྟེ། །རྗེའི་ཅ་ལྷུང་རྣམ་བཤད་ལས། །སྤྲུགས་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་གསུངས་ནས། །དེ་རྗེས།
གཞན་ཡང་རིམ་བཤགས་བསྒྲོམ་བ་དང་། །བཟླས་བ་དང་། །གཏོར་མ་དང་། །མཐུམ་
དང་། །ཉེན་གྱི་མཐུན་དུ་བཤགས་བ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་བསྐྱབ་བ་དང་། །བཀའ་
བསྐྱབས་བ་དང་། །ཆ་ཆ་གདབ་བ་དང་། །སྤྲིག་པའི་གཟུགས་དམིགས་ཏེ་ཉིལ་མེར་
བསྐྱེད་བ་དང་། །རན་འགྲོ་དགྲུག་བྲལ་དང་། །བྱང་པོ་གསུམ་པ་འདོན་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲིག་ལྷུང་སྒྲིབ་པར་སྦྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་། །རྟག་ཏུ་བག་
མེད་པར་གནས་ན། །ཉེས་པ་རྒྱུང་དུ་སྒྲོ་མོ་ཡང་། །སྒྲུལ་གྱི་མཆེ་བས་བཏབ་བཞིན་
དུ། །ལུས་རག་སེམས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གཤམ་ཏེ་བག་མེད་པར་བྱས་ན་ཉེས་
པ་སྒྲོ་མོ་འང་རྣ་ལ་གོས་པའི་དུག་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་གསུངས་ལ། །ལྷུང་བ་བྱུང་བ་
མི་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་
སྐུ་གཅིག་སྟེ། །པད་དཀར་རྒྱ་བའི་དབྱུང་གནས་པར། །དྲོ་རྗེ་བྲིལ་བྱས་བརྒྱན་སྤྲས་
པའི། །དྲོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཏེ། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན། །ཉི་
ཤུ་ཅ་ནི་རེ་རེ་བཟླས། །ལྷུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བཟླབ་འགྱུར་བས། །འཕེལ་བ་རུ་
ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །བྱུང་བ་མཆོག་རྣམས་གྱིས་བཤད་པས། །ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་
སྤྲད་པར་བྱ། །འབྱུང་ཕྱག་གཅིག་ནི་བཟླས་གྱུར་ན། །རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། །དེ་ཡང་འདུལ་བར་བྱིར་བཅོས་དང་། །ཐེག་ཆེན་
གྱི་མདོར་སྟོབས་བཞི་སོགས་གསུངས་ལ། །དེ་གཉིས་ཀར་བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྒོར་མ་

གཏོགས་པར་རང་གཅིག་བྱང་གནས་ནས་བཤགས་བསྐྱེད་ལ་འབད་ན་སྤྲིག་པ་
འདག་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་འདག་པའི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས།
སྤྲིག་ལ་བྱ་རྒྱུད་སྤྲིག་རྩེ་ཆེན་པོ་འཇམ། དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེད་ལྟ་བུའི་སྤྲིང་
གནས་རྣམ་དག་སྤྲིང་དངོས་མཐུག་གསུམ་ཆོང་བ་བྱས་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་བཞི་
འདག་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིང་རྒྱུད་ལའང་སྤྲིག་བཤགས་ཡོད། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་
ཀུན་རིག་གི་ཙ་སྤྲིག་འབྱུང་བསྐྱེད་པས་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པར་གསུངས།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ནས་བཤག་པའི་སྤྲིག་ལྷང་འདག་
ཀྱང་སྤྲིག་སྤྲིང་མེད་ཀྱི་སྤྲིང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷང་བ་འདག་མི་རུས། རྫོང་སེམས་
ཡུམ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་འབྱུང་བཟང་ན་སྤྲིག་སྤྲིང་
ཀྱི་ལྷང་བ་འདག་པས་སྤྲིང་སྤྲིང་ཐམས་ཅད་ལས་ཐབ་ཅིང་པན་ཡོན་ཆེ། སྤྲིང་སྤྲིང་
གསལ་སྤྲིང་ལ་དོམ་འབྱུག་གཉིས་ཞེས་དག་བཤེས་གྲགས་ཅན་གཉིས་བྱུང་བའི་
ནང་ཆོན་འབྱུག་སྤྲིང་དག་དབང་དཔལ་བཟང་པས་སྤྲིག་ཀྱི་ཙ་ལྷང་འབྱུང་ཉེ། ལྷང་
ན་དེས་པར་མནར་མེད་དུ་འཕེན་པས་དེའི་ཆེ་ཆོད་རྫོགས་པའི་བར་ལ་པར་བྱིན་
ཐེག་པའི་དབང་རྣོན་འཆང་བྱ། གསུངས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
པས། དེ་གཡག་ཞར་གྱི་རྩ་ཐོས་པ་དང་འདྲ། རྫོང་སེམས་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྤྲིང་ཡིག་
བརྒྱ་འབྱུང་གིས་ཙ་ལྷང་འདག་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་ཆེ་བ་མ་ཤེས་པས་ལན་
གསུངས། མཉམ་མེད་རྫོང་པོ་ཆེན་པོས། སྤྲིག་ལ་ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་སྤྲིང་བསམ་
གིས་མི་བྱུང་སྤྲིང་ ལུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལའང་དངོས་པོ་ཐ་མལ་པར་བསྐྱེད་ན་ལྷང་བར་
འབྱུང་བ་ས་སྤྲིག་རྩལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་མཐུལ་ཞིག་བྱིས་ཏེ་བཞག་ན་དེ་མ་ཐག་རྩལ་

ཆགས་ནས་འོང་བ་དང་འབྲུག་གསུངས། འོ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་སྐུར་བྱ་
འབྲུག་དཀའ་འཇམ་ཞུས་པས། ལྷུང་བ་སྐྱེས་པའི་ཐབས་བྱ་བ་རྒྱ་ཁྱུར་དོ་གཅིག་གིས་
འདེད་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཐབས་མོ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་བྱ་བ་གསང་
སྤྲུགས་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། རྒྱུད་སྤེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུགས་སྤྱོམ་གསོ་བའི་
ཐབས་དངོས་དབང་ལེན་པ་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
བྱང་སེམས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་སྤངས་ན་གནས་སྐྱུར་ནས་གཉིས་ཆོགས་སྤྱ་
འབྱུར་བས་དེའི་ཆ་ཤས་ལ་འཛོག་དགོས། དེས་ན་སྤྱོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་སོར་རྒྱུད་
པ་ན་དེའི་ཆ་ཤས་སོ་ཐར་ཀྱང་སོར་རྒྱུད་པའི་མོས་པ་དང་ཉམས་ལེན་བསྐྱེད་ཆོག་
གསུངས། །

གདམས་པ་དངོས་ལ་སྒྲིབ་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྩེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
རང་གི་སྤྲིན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་བྱང་གི་ནམ་མཁར་སྤྲི་པོར་བཞུགས་པའི་དོར་
སེམས་ཡབ་ཡུམ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་སྐྱབས་ཡུལ་མ་ཆང་བ་མེད་
པས་བསྐྱོར་བའོ། བདེ་ལམ་ལྟར་གསལ་བཏབ་ཀྱང་བྱུང་ལ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་
ག་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབས་དེའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་
དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དང་། གཉི་མུག་གཞིན་
རྩེ་གཞིན་སོགས་རིགས་ལྟ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས། སྒོ་བ་བཞི་དང་
ཡུམ་བཞི་དོན་ལ་གཙོ་འཁོར་ཐ་མི་དད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བསྐྱེད་བས་དགེ་
འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས། དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་རྟོགས་
པའི་ཆོས་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྩི་རྩེ་ཞོར་བུའི་རྟོག་གི་ཁང་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གསུམ་

པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅ་ལུང་གི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་བ་མས་ཐོག་བྲངས་དག་གཉེན་བར་མའི་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་རྣམ་པའམ་མིའི་རྣམ་པར་གསལ་བཟུལ། རང་དང་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱ་ཅ་སོགས་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་གདེངས་པའི་བྱང་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་སྒྲག་དང་། དེ་ལས་སྐྱོབས་པའི་ཁུས་པ་མཐུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་རྣམས་མ་གཏོགས་སུ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་སྦྱིད་སྤྱུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱང་ཡང་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བཀལ་ཏེ་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་འཛིགས་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུང་པའི་འདུན་མོས་དང་། དད་གུས་ལྷགས་བྲག་ཁ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་དྲུང་ངེ་བས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ཆོག་རྟེན་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ལམ་རིམ་ལྟར་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་སོགས་ས་བཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྲན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་བདུན་ཅི་འབེབས་སྦྱངས་བྱེད། རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་རིགས་བྲག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་གངས་མེད་པར་བདག་གི་མ་བྱས། དེའི་དུས་ཆེ་འདིའི་མ་ལྟར་པན་བདེ་ཆད་མེད་པ་བསྐྱབས། དེའི་བྲིན་ལན་ཆོས་ཀྱིས་འཇལ་དགོས། དེ་རྣམས་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་ནར་གཞིལ་བས་བདེ་བས་ཐོངས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྟག་པར་མནར་བའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བལ་

འདོད་ཀྱི་སྤྲིང་རྩེ་བསྐྱེད། དེ་ཡང་བདག་གིས་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ལྷག་བསམ་ཡིད་
འཁུལ་བ་བསྐྱོམས། དེས་ན་བདག་གིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་གྱིས་གངས་མེད་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ལ་རང་ངོས་ནས་
ངང་བ་བད་མཆོར་འཇུག་པ་ལྷ་ཕུའི་སློབ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་དེའི་བར་ལ་སེམས་
ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པས་དེའི་སྤྱར་ཕྱར་བ་ཕྱར་
བར་ཕྱར་འཇུག་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱ། དེའི་ཆེད་ལམ་འདི་ཉམས་
སུ་མྱངས་པར་བྱ་སྐྱམ་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སློབ། །ཞེས་སློན་
སེམས་དང་། ཀླང་བ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གནས་ཏེ་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རང་གིས་སྤྱད་ནས་
གཞན་གོ་འཕང་དེར་འགོད་འདོད་ཀྱི་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལམ་ངེས་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་རྩོགས་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན། ང་རང་ཆོས་
མ་མའི་ཐུགས་རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣ་བས་མང་པོ་ཐོས་ཀྱང་ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཅམ་ལས་
འཆར་དགལ། ཆོག་མང་ཉུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཀུན་ཆང་བ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་
ལ་རག་ལས་པས་རྒྱན་པར་བསམ་བསྐྱོམ་གྱིས་འདྲིས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་
སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ལན་གསུམ་མཇུག་བདུན་སོགས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་
ཏེ། རྩོད་སེམས་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྐྱབས་ལུལ་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱས་པའམ་ཡོད་
དོ། །མཐར་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་འདྲ་དུ་ཞུ་ནས་སྤྲོན་མཆོམས་ནས་ཐེམ་པས་རྒྱད་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བསམ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། རང་ཉིད་རྩོད་སེམས་ཡབ་ལུལ་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོག་

ལ། ཡང་ན་རང་ལྟར་གསལ་བའམ། ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྤྲིན་མཆམས་ནས་སོར་
བརྒྱད་གྱིས་གཞལ་བའི་མཆམས་སྤྱི་གཙུག་སྟེ། དེར་བསྐྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་བ་
ལ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་བ་པེ་དཀར་པོ་གྲེན་འགྲེང། དེ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་
གི་བསམ་བ་དང་འཁོར་བའི་སྤྲིན་གྱིས་མ་གོས་བ་མཆོན་བའི་བསྐྱ་དཀར་པོ་འདབ་
བརྒྱད། ཐང་སྐག་པས་དམར་པོ་གསུངས། འོད་གྱི་སྤྱུ་གུའི་ཡུ་བ་ཅན། ཅ་བ་དམར་
མདངས་ཆགས་པ། ཉེ་བ་ལྡང་སེར། གེ་སར་དམར་སེར་དུ་ཡོད་པའི་དབྱས་སུ་
དབྱངས་དང་པོ་ཨ་ཡིག་དཀར་པོ་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་རྡོལ་བ་ལྟར་ཐོན་པ་དེ་དང་། རྒྱལ་
བ་རྣམས་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དཀར་
བསིལ་ཉ་གང་བ། རི་བོང་གི་མཆོན་མ་སོགས་ར་རི་དང་བྲལ་བ། འེལ་དཀར་གྱི་
མཐུལ་ཁ་སྤྱབས་བ་ལྟ་བུ་བསྐྱའི་ཉེ་བ་དང་ཆོད་མཉམ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེའི་སྤྲིང་དུ་
སྤྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་འེས་ས་
བོན་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་ཐོལ་གྱིས་བྱུང། དེ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་ཐུག་མཆོན་
རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་གྲེན་འགྲེང་གི་ཉེ་བར་འེལ་སྤང་ལ་ཐག་བ་བརྒྱས་བའམ་
འེལ་བྱམ་ནང་དུ་མར་མེ་བཞག་བ་ལྟར་རྩྱུ་དཀར་པོས་མཆོན་པ། སྤྲིང་གི་རྩ་དབྱས་
མར་རྩྱུ་ཡིག་བཀོད་པའང་ཡོད། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དག་མ་དག་གི་འཛིག་
རྟེན་ཁྲབ། དེར་མཆོད་ཡུལ་དང་སྤྲིང་རྗེའི་ཡུལ་གཉིས་ལས་གང་ཐག་གཞན་མེད་
པས་ནས་མཁའི་མཐའ་ཁྲབ་གྱི་འགོ་བའི་གངས་མཉམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲེལ་ས་རྫོང་
སེམས་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་རེ་སྤྲོས་བ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྤྱི་བོར་འཁོད་བ་སྤྲོམས་
པར་ཞུགས་པའི་སྤྲོར་མཆམས་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་

དབང་བསྐྱར་བ་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲེག་སྤྲེག་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ལུས་བདུད་ཅིས་གང་། སྤྱི་ཐོའི་དོར་སེམས་དེ་དག་
ལ་སིབ་ཀྱིས་ཐེམ་པས་སྒོ་གསུམ་དང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་
མེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྒོ་ད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དོར་སེམས་སུ་གྱུར། འོད་ཟེར་མཆོད་པའི་ཡུལ་སྤྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཁྲབ་པར་འཕྲོས་པའི་སྤྲེ་ལས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་མས་མ་ཆང་
བ་མེད་བ་ཐོགས་པས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཆད་མེད་པ་ལུས་
བས་ཐུགས་རྒྱད་ལ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གསང་དུ་འཁྱུངས་ཏེ་སྤྲེ་
བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་ཁབ་ལེན་ཀྱི་དོས་ལུགས་ཕྱེ་འབྲེན་བ་ལྟར་
འོད་ཟེར་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དོར་སེམས་དང་མཆོད་ལྷ་རྣམས་
ཀྱང་ཚུར་བསྐྱས་ནས་ཐེམ་པ་སྤྲེ་དོན་གཉིས་བྱ་བ་ནི་གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་ཆོགས་
ཀྱི་དོད་ཐུབ་ལྟ་བུ་སྤྲེ་རྒྱའི་མཛད་པའོ། །དེ་ལས་དོ་རྩེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འོད་དང་འོད་
ཟེར་ཀྱི་གོང་བྱ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོར་སེམས་
ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྐྱར་དགོང་གིས་བཞེངས་པ་ཡིད་དོར་རྫོགས་པར་འཆར་ཐུབ་ན་དེའི་
གོ་ཆོད་པས་ཆོག་ངེས་ཐར་ཆགས་སུ་འདོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག་ཀྱང་།
ལས་དང་པོ་བའི་སྒོ་དོར་འཆར་བདེ་ཁྱད་ངེས་ཀྱིས་གསལ་འདེབས་བ་ནི། སྐྱུ་མདོག་
སྤྲེག་སྤྲེག་སྐྱོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གངས་ཀྱི་ལ་ཉི་མ་འབྱུང་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལྟར་
དཀར་པོ། ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས། ཐབས་ཤེས་མཆོན་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་དང་།
དེས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་བྲིལ་བྱ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོལ་ནས་འཛིན་པ། ཡུམ་དོ་རྩེ་སྤེམས་

མ་དཀར་མོ་གི་ཐོད་འཛིན་པས་ཡབ་ཀྱི་མགྲལ་བཙན་འཁྱུད་པ། མཐོན་མཐིང་རལ་
པའི་ཐོར་ཚུགས་ཀྱི་ལྷག་མ་སེལ་བྱང་བབས་པས་སྐྱེསྐྱོད་ཁེབས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེསྐྱོད་ལྷ་ཇུས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་ག་ཤལ། སྐྱེསྐྱོད་ལྷ་ཇུས་ཀྱི་དར་གི་
ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། ཡབ་དོན་མེད་སྤྱིལ་གྱིས་བཞུགས་པ། ཞེས་པས་ཤུགས་
ལ་ཡུམ་བརྒྱའི་སྤྱིལ་གྱིས་འཁྱུད་པར་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤར་བས་གཉིས་ཀ་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་གོ་དགོས། འདུས་པར་ཡུམ་དོན་མེ་
དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་མ་དཀར་མོ་དོར་བའི་ཐོར་བ་གསུངས་པ་རང་རང་གི་རྒྱ་
གཞུང་གི་ཆོག་རིས་དང་བསྟན་པས་ཐུག་མཆོན་ཅན་ལས་འདི་དང་བདེ་མཆོག་གི་
དོན་ལྷེས་མ་དང་དོན་འབྲེལ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོར་འགའ་རེ་ན་ཡབ་ལ་ཐུག་རྒྱ་
བྱུག་དང་། ཡུམ་ལ་ཐམས་པ་མ་གཏོགས་ལྡས་བརྒྱན་པར་གསུངས། གོང་དུ་བྲངས་
པའི་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་སྤྱིང་པོ་རྒྱ་དུ་ཡུམ་ཆོག་རིས་ལ་མི་གསལ་གྱང་གོ་
སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་གོས་རྒྱ་མཆོས་གསུངས། བདེ་མཆོག་གི་ཆོག་ར་
འབྱུང་བ་ལྟར་གནས་གསུམ་དུ་འབྱུ་གསུམ་གསལ་བཏབ་ཆོག་གྱང་གསང་འཛིགས་
ཀྱི་ཆོག་ར་ཤིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེ་བས་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་ཆོག་རིས་ལ་རྩྭ་ཅན་ལས་
མེད། ཡབ་ཅན་མཐ། ཡུམ་ལ་འདྲུ་གསུམ་བཀོད་ཆོག་གང་ལྟར་ཐུགས་ཀར་
ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱ་བ་དཀར་པོ་ཁམས་ཐུག་གོ་བ། དེའི་སྤྱིང་
དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་དོན་མེད་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ། ལྷེ་བར་རྒྱ་བའི་སྤྱིང་
དུ་ཐུགས་བདེ་སྤྱིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་རྩྭ་དཀར་པོ། དེ་ལས་ཤར་

རིའི་ཅེར་ཉི་མ་གར་བ་ན་འཇམ་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་འོད་གྲིས་སྐད་ཅིག་ལ་བྲུབ་པ་ལྟར་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་མ་ཐག་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་བྲུབ་སྲིད་བའི་མོས་
 བ་ཤིན་ཏུགས་ཆེ་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་རྣམ་
 གཉིས་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས། འོད་དེས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་རང་
 དབང་མེད་པར་བསྐྱལ་ཏེ། རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱིའི་གནས་དང་། འོངས་སྤྱལ་གྱི་ཞིང་
 འོག་མིན་དང་བདེ་བ་ཅན་ནས་འོངས་སྤྱི་དང་འོད་དཔག་མེད་གྲིས་རང་ཉིད་རྗེས་
 སུ་འཇིན་པའི་བྱིར་རྗེར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་སོགས་ཐུབ་དབང་།
 བྱམས་འཇམ་དབྱངས། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ། སྒྲོལ་དཀར་ལྗང་། མགོན་ཆོས་
 རྣམ་སྤྲས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྗེར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཁ་བ་
 སུ་ཡུག་འཚུ་བས་བ་བཞིན་བྱོན་ནས་ཐིམ་པས་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སུ་མོས་པ་
 འདི་སྐྱབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ། འདིར་མེད་ཀྱང་འདུས་པར་ཨོྲ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་
 ཨཱྀ་སོགས་གྲིས་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་མཆོད་བ་ཡོད། རྩེ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 རྗེར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དམ་ཆོག་པའི་སྤྱི་ཐོར་བྱོན། རྩྱི་གིས་དེ་ལ་
 ཞུགས། བྱིས་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་འབྲེས། རྩེ་ས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དབྱེས་བཞིན་
 བཞུགས་པར་མོས་པ་འདིའི་གསུང་བཤད་སྒྲོལ་དཀར་ཆེ་བྲིད་དུ་བཀོད་ཟིན་པས་
 མ་བྲིས་སོ། །

སྐར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱི་གི་འོད་ཟེར་གྲིས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་
 འོད་དཔག་མེད་རིགས་ལྗེ་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྲེན་པ་སོགས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
 སྤྲས་བཅས་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རིགས་ལྗེ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་

བུམ་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་སྟོགས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱུང་བྱངས། འདུས་པའི་ཆོ་གར་
བརྩུ་ཀྱུ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨ་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་དབང་ལྷ་རིགས་ལྷ་འཁོར་བཅས་ལ་
མཆོད་པ་ཡོད། རང་དང་སྤྱི་པོའི་དོར་སེམས་གཉིས་ཀས་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་
བ་འདེབས་དགོས་པས་བདག་དང་འདི་ཞེས་བྱུང་བར་གྱི་ཆོག་མ་སྦྱར་བ་ཡིན།
དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཨོ་སཐ་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་སོགས་སྤྲགས་དང་བཟ་ཤིས་ཀྱི་
ཆོགས་བཅད་དབང་གི་སྐབས་ལྟར་བརྗོད་དེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཆུ་བྱ་བ་ཀྱི་ཆུལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་སྦྱ་གང་། བི་མ་དག
ཅས་པ་ལ་སྟོན་ལྷ་མ་ཞིག་ལ་དོར་སེམས་ལ་བི་མ་དག་རྒྱ་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱིབ་སྦྱོང་ག་འདྲ་བྱེད་ཞུས་པར། དམ་ཉམས་སྐལ་མེད་ཁྲོད་པར་སོང་། གསུངས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་། རྒྱལ་བའི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་མི་
མངའ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཁྲིད་སྦྱར་རང་བཞིན་ཡོངས་དག་པའི། །ཞེས་སོགས་
ལྟར་རང་གི་མོས་ངོ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་དོར་སེམས་མེད་སྟམ་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་སྟོབ་ཐུགས་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གི་སྤང་ཆ་
ལ་འཆར་ལུགས་སྤྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟོན་ཐམས་ཅད་མ་སྤང་བར་སྟོ་ངོར་
ཐག་ཆོད་པ་རེད། མ་དག་པའི་སྤང་བ་དེ་འགག་ནས་སྟོད་བཅུད་དག་པའི་རྣམ་རོལ་
ཏུ་འཆར་བ་རྒྱན་གཤེར་པོར་གང་ལ་ཆུ་རྒྱག་བདུད་ཅི་དང་། གང་ཐག་གཅིག་ལ་དག་
གཉེན་བར་མ་དང་སྟོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ད་ལྟའི་སྤྲ་མ་རྣམས་རང་
འདྲའི་མིར་སྤང་བ་ལ། སྦྱུང་སྤྲ་སྟོ་གོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། ལྷ་མ་མི་དུ་མཐོང་བ་
དག་འར་བ་ཡིན། །ཁྲི་དང་ཐག་ཏུ་མ་མཐོང་ངོ་མཆར་ཆེ། །གསུངས་པ་བཞིན་དོན་

ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤང་ཆ་ཅི་ཡང་སྲིད། མ་དག་པའི་སྤང་བ་འགག་ན་སངས་
རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་ཡོང་གསུངས། ཚུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་བོར་ལུད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་མི་བསྐྱོད་པ་སྡོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་མཁ་ཡབ་རྒྱུད་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་གཡས་
ས་གཞོན་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྤྱང་རྩི་རྩི་འཇིན་པས་དབུ་བརྒྱན་པ་རྒྱ་ལ་
འབྲས་བུའི་རྒྱས་གདབ་པ་ཡིན། མཆོད་བསྟོད་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་བྱེད་འདོད་ན་
བྱས་ཆོག མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་གསུངས། སྐབས་གཞན་དུ་དབང་ལྷ་
རིགས་ལྗེའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྲེན་པ་ལ་གཤེན་རྩི་གཤེད་རིགས་ལྷ་སོགས་མི་འབྲ་
བའི་བྱེད་པར་ཡོད། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་དཀར་པོ་ནས་ཕྱིལ་མོར་བཏང་བའི་ཆད་ཅམ་
བྱེན་འགྲོང་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྲགས་བྲེང་དཀར་པོ་མགོ་བྱིར་བསྐྱན་ནས་
ཉལ་སྐབས་སུ་གནས་པའམ་བྱེན་འགྲོང་འབྲེང་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་བདེ་མཆོག་གི་ཆོ་
གའི་ཆོག་ལ་ཐོན་པ་འདི་ལའང་འབྲ། རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་རིགས་བྲུག་གི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འགོད་པའམ། རང་གི་སྤྱིང་གར་ལྷ་བའི་སྤྱིང་དུ་རང་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་
པ་ཅན། དེའི་མདུན་དུ་པ་མ། གཡས་སུ་སྤྱན་ལྷ། གཡོན་དུ་ཐོགས་མཆེད། རྒྱབ་ཏུ་
གཉེན་བཤེས། མཐའ་སྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་འཁོད་པར་མོས་པ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་
ལས། འདོད་པ་སྤྱིང་གར་བཞག་བྱ་སྟེ། ། ཞེས་པའི་མན་ངག་གོ། དེ་ནས་ལས་ངེས་
པ། འཕེལ་ཆེ་བ། མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤྲད་པ། བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་སོགས་བསམ་
ནས་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་
མི་འོང་བ་འབྱུང་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བྲངས་ནས་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྷ་བུའི་འགྲོད་
སེམས་ལྷགས་བྲག་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་དང་། བྱིས་

སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྟེག་པའི་ལས་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ལྟ་ཅི། ཀུན་སྒྲོང་ཙམ་ཡང་མེ་
རྒྱ་བར་བཀག་ནས་འཕྲོ་ཆོད་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་སྟུམ་པ་ཉེས་པ་ལས་སྤར་སྟོག་པའི་
སྟོབས་གཉིས་ཆོང་བའི་སྟོན་ས་རང་གིས་དབུ་མཛད་དེ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མགིན་གཅིག་ཏུ། བཙུག་ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་སེམས་དབང་བདག་གཞན་སེམས་
ཙན་གྱི་སྟེག་སྟེན་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། ཞེས་སྟོན་གྱི་ཐུགས་དམ་བསྟུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཐུགས་སྟོང་རྗེ་
ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀའི་ཐུགས་སྟེང་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུས་ལ་སྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟེག་སྟེན་སྤྱང་བའམ་འོད་ཟེར་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་
བབས་པས་སྟེག་སྟེན་སྤྱང་བའམ། སྤར་ལྟར་སེམས་ཙན་གྱི་སྟེག་སྟེན་སྤྱངས།
སངས་རྒྱས་སྤྱས་བཅས་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ལུ། སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་དང་
སྤྱས་བཅས་རྒྱལ་བའི་མཁུན་བཙེ་རུས་གསུམ་སོགས་འགྲོ་བ་སྟོབས་པའི་འཕྲིན་
ལས་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་མམ། འོད་
ཟེར་སྣ་ལུའམ། སྟེག་སྟེན་སྟོང་བའི་ཉེན་འབྲེལ་དུ་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་གི་ནམ་པར་
བསྟུས་ནས་ཐུགས་སྟེང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པས་རྫོང་སེམས་ཡབ་ཡུམ་
དང་། དེའི་སྒྲིའི་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅི་སོགས་ཐམས་ཅད་སྟེག་སྟེན་སྟོང་བ་ལ་སྤར་
ལས་ཀྱང་གཟེ་བཟེད་དང་མཐུ་སྟོབས་རུས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བསམ་པ་འདི་
དམིགས་པའི་མདོར་བསྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སྟེ་པོའི་རྫོང་སེམས་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་
དགོས་པ་མིན་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་ས་བོན་

སྤྲུགས་སྒྲེང་གི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་པན་ཚུན་འཐབ་པས་སྒྲིའི་
ནང་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཤིང་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་ཡིག་
བརྒྱ་ཆར་གཅིག་གསུམ། ཉེར་གཅིག་བརྒྱུས་ན་དམིགས་པ་ལ་གསལ་སྤྱང་ཐོན་པ་
དང་། ལྟ་སྤྲུགས་ལ་རྩུས་པ་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད། རྒྱལ་བ་སྤྲུགས་བཅས་ལ་
གཞན་དོན་ལས་དགོངས་རྒྱ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱག་མཆོད་སོགས་
དགེ་ཅ་ཅུང་ཟད་རེས་སྤྲུགས་དགུས་པའི་མཆོད་པར་འབྱུར་བས། དངོས་སུ་
བཤམས་པ་ཇ་མཆོད་དས། སྒོས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ལག་པའི་མཐེལ་ནས་
མཆོད་པ་དཔག་མེད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་དང་། རི་ལྷར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་
པས། །ཞེས་སོགས་ལྷར་འོད་ཟེར་ལས་མཆོད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་བྱངས་མེད་པ་སྒྲོས་
ནས་ལམ་ཁྲིད་ལྷར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་དང་། མཆོད་པ་རེ་རེ་དང་། དེའི་
ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་སོགས་གཟུགས་སྤྲི་བོ་རེག་བྱའི་བྲུང་པར་དང་། དེ་རེ་
ལས་འོད་འཕྲོས་པས་མཆོད་སྤྲིན་ནམ་མཁའ་གང་བ། སྤྲ་ཅམ་ཁྲོན་ལ་དུས་གསུམ་
ཆོད་སྟེད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ལྷར་འདས་མ་འོང་གི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟའི་
དུས་སྐད་ཅིག་མ་རེར་རྫོགས་པ། དུས་གསུམ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་མཆོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་དེས་ཞིང་ཀུན་བཀའ་སྟེ་སྐྱབས་ལུལ་
རྣམས་ཀྱི་བ་སྒྲིའི་བྱ་ག་རེ་རེར་སྐྱབས་ལུལ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་
པ་སྒྲིམ་འི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་
པའི་ཚུལ་དེ་ཞེས་ནས་མོས་པས་མཆོད་ན་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པའི་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་འདེགས་ཆེ། རྒྱལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་སྤྲུགས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱབས་

བྱས་མཐུ་བསྐྱུས་ནས་རང་གི་སྤྱི་པོའི་རྫོང་སེམས་ལ་ཐེམ་བས་ཐུགས་ཀའི་སྤྲུགས་
ཐེངས་པོ་ན་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཀར་པོ་བབས་པ་སྤྱིའི་
དབྱིབས་བརྒྱད། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་ཐོན་ཏེ་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་
ཞུགས་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པས་གང་བས།
སྤྲིག་སྤྱིབ་རེ་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྤྱིད་པའི་རྩ་རྒྱུང་དུ། མ་ལུས་
ཀུན་ཏྲོག་གིས་བསགས་རྩྭ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཉེས་ལྟར་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་སེམས་སྟེང་ན་ལས་ཉོན་ས་
པོན་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུ།
དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་རིམས་སོགས་རྣག་ཁྲག་གཏོན་བག་གས་སོགས་སྒོམ་སྤྲིག་
སྤལ་ལྟོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་ཆགས་མི་སྤྲུག་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་
ལུ་རྩལ་ལྟ་འོད་དཀར་པོས་ལུང་མདོའི་ཉལ་ཉལ་དབང་མེད་དུ་བསྐྱུས་ནས་འཁྱེར་བ་
ལྟར་གཤམ་གཅིའི་ལམ་དང་། ཀླར་པའི་སོར་མོ་བརྩ་སོགས་འོག་གི་བ་སྤྱིའི་སྒོ་
རྣམས་ནས་ཐོན་ཏེ་སངས་ཀྱིས་དག ལུས་ཤེལ་བུས་དུ་མར་མེ་སྤར་བ་ལྟར་དྲངས་
གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་གོང་ནས་མར་དེད་པས་
ཡས་དེད་ཅེས་གསུངས། ཡང་སྤར་ལྟར་བདུད་ཅི་རྒྱུ་མཐིམ་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་
གང་བས་སྒོད་རྩལ་ཁེངས་པ་ན་ཅ་སྤར་སོགས་ཁར་གཡེངས་ནས་ལུང་དེ་ཕྱིར་འཕོ་
བ་ལྟར་མིག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ །ཁ་སྤྱིའི་བུ་ག་སོགས་སྟེང་གི་བ་སྤྱིའི་སྒོ་རྣམས་ནས་ནག་
བྱར་གྱིས་ཐོན་ཏེ་ལྷག་མེད་དུ་བྱུང་ནས་ལུས་སྤྱི་མ་སྤྱིས་བཏབ་པ་ལྟར་སོང་བར་
བསམ་པ་མས་ནས་ཡར་དེད་པས་མས་དེད་ཅེས་བཤད། ཡང་སྤར་ལྟར་སྤྲིག་སྤྱིབ་

ཐམས་ཅད་ཐང་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་དུ་ཐལ་བའི་ཕུང་པོ་སྤངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་གར་ནག་
ཕུང་རེ་ཡོད་པ་ལ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆམས་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་
བྱ་ཏུ་བབས་པས་འབབ་རྒྱའི་སྤྲོད་དུ་གད་པ་ཆད་བཤམ། ལག་མཐིལ་དུ་དུལ་
རྒྱའི་ཐིག་པ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་སྤྲོད་འོག་བར་གསུམ་གྱི་བ་སྤྲུའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་
ཐོན་ཏེ་ཤེས་གོང་གཡའ་དག་པ་ལྟར་སངས་གྱིས་དག །ལུས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་
རྒྱན་གྱིས་བར་མཆམས་མེད་པར་གཏམས་པར་བསམ་པ་སྤྲོད་འོག་བར་གསུམ་
ཁྱད་མེད་དུ་བདས་པས་ཕུང་དེད་གྱི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཀའི་མཇུག་ཏུ་ལུས་
ཤེས་ལྟར་དག་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་
སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་གསལ་བཏབ་ན་སྤྲིག་པ་འདག་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
སྤྲིག་སྤྲིབ་ནག་ཕུང་རེ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་ལྟར་དག་པར་བསམ་པ་གཉིས་ཀྱང་
སྤྲོབས་ཕྱི་མ་གཉིས་གསལ་འདེབས་ཆེད་ཡིན། རྫོགས་རིམ་རྒྱུད་ཞུགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་སོགས་ལ་ཅལ་དུ་འདོན་ན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ལུས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོན་པའི་
དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་ན་རྒྱུད་འདུ་བ་ལ་གཞོད་པས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་
ལུས་གང་། འོད་ཟེར་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དུང་གི་རུལ་
ཕྱིས་བཤམ། ལུན་ཁང་དུ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་ལྟར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་དེ་གར་
སོང་ཆ་མེད་དུ་ཡལ་བར་སོས་ནས་བདེན་མེད་གྱི་ལྟ་བས་རྒྱས་འདེབས་ཤེད་པ་
སྤྲིག་པ་འདག་པའི་ཐབས་མཁས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན། མཐའ་སྐོར་གྱི་སེམས་ཅན་
ནམས་གྱི་སྤྱི་ཐོར་ཡང་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲེ་ལ་རྫོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུད་རེ་སྦྱོས་པའི་
སྦྱོར་མཆམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་པའི་དམིགས་སྐོར་

གསུམ་ཀ་སྒར་ལྟར་བསྐྱུངས་ནས་ལུས་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དོར་སེམས་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་སྐྱེད་དང་། སེམས་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐྱུར་གྱུར་པ་སོགས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་
ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། བྲམས་སྤྱང་རྩེ་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་
པ་སྒྲིག་པ་སྐྱུངས་པ་ལ་རྒྱབས་ཆེ་བའི་གདམས་པ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་པས། དེ་ལྟའི་
དགེ་བ་ཉམས་རྒྱུ་ཉིད་ལ་རྟག་ །སྒྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ལོན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས། དོར་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་ཨོ་ལ་ཡིག་
བརྒྱ་དཀར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བྱུང་བ་ཆངས་བྲུག་ནས་
ཞུགས། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཁྲིག་མེར་གྱིས་གང་བས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་
ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་
གདོན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སློག་གཅོད་པ། མ་གྲིན་པར་ལེན་པ། ལོག་གཡེམ་ལ་
སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་།
དཔལ་ལྷན་ཁྲ་མ་དམ་པའི་སྐྱེལ་བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་དམ་ཆིག་ཉམས་
ཆག་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞིང་དག རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པར་མོས་
ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ། ཡང་མགྲིན་པའི་ལྷ་ལ་ཡིག་བརྒྱ་དམར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་
བདུད་ཅི་དམར་པོའི་རྒྱན་བྱུང་བ་རང་གི་ཆངས་བྲུག་ནས་ཞུགས། མགྲིན་པ་ལོངས་
སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་བས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་དུག་གསུམ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་གདོན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྩུབ་ཐ་
ཆིག་རྩུབ་དག་འབྲལ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་

ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པའི་གསུང་བཅག་པ་སོགས་ངག་གི་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པར་བསམ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལ་ཡིག་བརྒྱ་སྒྲིབ་པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲིབ་པོའི་རྒྱུན་རྒྱུང་བ་རང་གི་ཆངས་བྲག་ནས་ཞུགས། ལྷིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡན་ཆད་གང་བས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་གདོན་དང་། བྱད་པར་བརྟུང་སེམས་གཞོན་སེམས་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པའི་ཐུགས་དགྲུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པར་བསམ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ ཡང་ཐུགས་ཀའི་ཐུགས་སྤོངས་པོན་དང་བཅས་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་དཀར་ན་ར་ར་བབས་པ་སྐྱེའི་དབྱིབས་བརྒྱད། ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་རྒྱུང་སྟེ་རང་གི་ཆངས་བྲག་ནས་ཞུགས། སྤྱི་པོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་རྩྭ་རྒྱུའི་ནད་ནས་མར་བབས། མགྱིན་པ་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་དང་བཅས་པ་གང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལྟེ་བ་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ། གསང་གནས་བདེ་སྦྱོང་གི་འཁོར་ལོ། རོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ། བརྒྱ་གཡས་གཡོན་རྣམས་སུ་ཞུགས། ཀླར་སོར་ཀྱི་བར་མེར་གྱིས་གང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་འོག་སྒྲོ་གཉིས་དང་བ་སྤྱི་སོགས་ནས་ནག་ཅུར་གྱིས་ཐོན་པས་ལུས་ཤེལ་བོང་།

གཡལ་དག་པ་ལྟར་གྱུར་པར་མོས། ཡང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་རིམ་བས་སྐྱེ་བ་བཞི་
དག་ཅིང་དབང་བཞི་ཐོབ། ལམ་གྱི་རྩ་པ་འདྲིལ་བ་དང་། སྐྱེ་བཞི་ཐོབ་པར་མོས་པ་
དང་། བདུད་ཅིས་སྐྱེ་མོང་དང་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེང་རྩེ་མཆོན་ཞིང་དེ་འབྲུག་
པ་དང་། འོད་ཟེར་གྱིས་འོད་གསལ་འབྲུག་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཀྱན་ཏུ་
འབྲུང་བ་ལྟའི་ཁམས་དང་། དུག་ལྡ་སྦྱོངས། ལྡོག་པས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྡ་དང་
རིགས་ལྡ་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འོད་དང་བདུད་ཅི་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་སྣ་ལྡ་
བར་བྱེད། ཡང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་ནས་བདག་
གཉིས་སུ་མཆོན་མར་འདྲིན་པའི་བར་གྱི་ལམ་དངོས་གཞིའི་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བའི་
གོགས་བྱེད་སྦྱངས་ནས་ལམ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྦྱེ་བའི་
སྟོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པར་བསམ་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལམ་
རིམ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་འགྲོས་ལྟར་གལ་ཆེ། འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་སེར་གྱིས་
ཞི་སོགས་ལས་བཞི་དང་། མར་བྱའི་མདོག་དང་། དཀར་སྟོན་བསིལ་བོད་སོགས་ཀྱི་
མོས་པས་རྒྱུང་དང་བད་ཀན་སེལ་བ་དང་། ཆེ་དང་ཤེས་རབ་སྐྱེལ་བ་སོགས་
དམིགས་པ་དུ་མ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་རྩ་སོ། །ཡང་སྒྲགས་བྱེད་ལས་བདུད་ཅིའི་
རྒྱན་བབས། སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐེལ་གྱི་བར་ཁྲིག་མེར་གྱིས་གང་། ཆེ་རབས་ཐོག་
མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱུང་བར་དུ་ཡང་སྒྲགས་མ་དག་
པར་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དམ་ཆིག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་
རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལས་དག་ལ་ཞུགས། དག་སྒྲགས་བསྐྱང་བ་ལ་
དབང་བའི་རྩ་པ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ། ཡང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་

གྲིས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་རང་གི་བ་སྤྲིའི་བྱ་ག་ཤེ་རེའི་ནང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགྲིལ་
ལའོར་ཉ་གང་པའི་སྤྲིང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་ཨྲཱ་ལི་ཀྲཱ་ལིའི་སྤྲགས་སྤེང་གིས་བསྐྱོར་
བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྒྲོན་མེ་ཁྲི་འབྲུམ་སྤར་བ་ལྟར་ཅ་སྤྲུབས་ཐམས་ཅད་
འོད་གྲིས་གང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་དབག་མེད་འཕྲོས་པས་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྲུམས་
ཁྲབ་སྟེ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་སྤྲང་
སྤྲགས་ཀྱི་བྲིན་རྒྱབས་དང་མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྩྱུ་ཡིག་དབྲངས་གསལ་
གྲིས་བསྐྱོར་པའི་རྣམ་པར་སྤྲུན་བྲངས་ཏེ་བ་སྤྲིའི་སྤྲགས་སྤེང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
ལ་ཐེམ་པས་སྒྲོན་མེ་བྲེ་བ་དྲུང་སྤྲུང་དུས་གཅིག་ལ་སྤར་བ་ལྟར་འོད་ཟེར་སྤར་ལས་
ཆེས་ཆེར་འབར་བས་སྒྲོངས་པའི་སྤྲུན་བ་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་དག་སྟེ་ཤེས་བྲུ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་རྒྱས་པར་བསམ་པ་ནི་འདིའི་སྐོན་ནས་ཤེས་རབ་
འཕེལ་བའི་དམིགས་པ་སྤྲུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཡང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་སྐྱོན་པ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་འོག་ཏུ་སོང་།
དེར་སྐྱེ་འགྲོའི་སློག་ལ་རྒྱུ་མཐའ་པའི་འཆི་བདག་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཁ་གདངས་ནས་
ཡོད་པའི་ནང་དུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་སྤྲུ་སྤྲུད་དང་། རང་དང་སྐྱེ་འགྲོ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་དང་སློག་གི་སྤྲུད་དུ་བཏང་བས་འགྲང་སྟེ་འོས་ཤིང་ཆོས་
ནས་ལན་ཆགས་བྱ་ཡོན་ལ་འཁོན་ཐམས་ཅད་བྲང་ཞིང་དག་གཞོད་འཆེའི་བསམ་
སྤྲོར་ངན་པ་ཞི་ནས་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྲང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པར་བསམ་པས་
ཆེ་སྤྲུབ་དང་འཆི་སྤྲུ་སོགས་སྤྲུ་འགྲུར་གསུངས། སྤྲགས་དོན་ཨྲྱ་དོ་རྗེ་མཆོན་
བྲེད། བརྗེ་སྤྲོད་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཞེས་མཆོན་ནས་བོས་ཏེ། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་སྟེ།

སྟོན་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སངས་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོ་འཕང་
དེར་འགོད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་། ད་ལྟ་སངས་རྒྱལ་ནས་མཛད་པ་ལྟན་གྲུབ་ལ་
མངའ་བརྟེན་པས་སྟོན་གྱི་དམ་བཅད་དེ་དྲན་པར་མཛོད་ཅེས་བསྐྱེད་བའོ། །མ་ཅུ་ལྷ་
ལ་ཡ་རྗེས་སུ་བྱུང་ངམ། རྗེས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་ཞེས་བའོ། །བཟླ་སྐྱ་སྐྱར་ལྟར།
དྲེལ་པ་ཉིལ་ནི་ཉེ་བར་མཐོས་ཤིག་གམ་གནས་བའོ། །རྗེ་མེ་ལྷ་མ་བདག་གི་ཆེད་
དུའམ་བདག་ལ་བརྟན་པའི་དངོས་པོའམ་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ལྷ་ཉོ་ཉོ་མེ་ལྷ་མ་
བདག་ལ་ལེགས་པར་དགུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ལྷ་པོ་ཉོ་མེ་ལྷ་མ་བདག་ལ་
ཤིན་དུ་རྒྱལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ལྷ་ཅུ་རྟོ་མེ་ལྷ་མ་བདག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་
པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ཅེས་པ་སྟེ་རིམ་བཤམ་བཞིན་དུ། བདག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
ནམས་བརྟན་པར་མཛོད། བདག་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལ་མི་དགུས་པ་
མེད་པར་རྗེས་སུ་བྱུང་ས། བདག་གི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པར་མཛོད།
བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་བདག་རྗེས་སུ་ཆགས་པའམ་བཅེ་བས་མ་འདོར་ཞིག །ཅེས་
བའོ། །སྐྱ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཡ་རྫོབ་བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་སྟོང་། སྐྱ་
ཀམ་སུ་ཅ་མེ་བདག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། ཅི་ཉྱི་ལྷ་ཡ་ཀུ་དུ་སེམས་ལ་མན་
པའི་དཔལ་དུ་མཛོད། དངོས་གྲུབ་དང་དཔལ་གང་ཞེན། ཉ་བཞི་དང་ཉོ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་འདུས་པ་ཐུགས་དོན་མེད་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ས་
བོན་རྩྱུ་མོ། ལྷ་ག་མན་བཅོམ་ལྟན་འདས། སྐྱ་ཉ་སྐྱ་ག་ཉ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད། བཟླ་མ་མེ་སྐྱུ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་བདག་མ་བཏང་ཞིག་གམ་གྲོལ་བའོ། །བཟླ་རྩ་
མཛོད་རྩ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན། མཁུ་ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ། སྐྱ་སེམས་དཔལ་སྟེ།

བསྐྱུས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཅན་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བདག་དམ་ཆིག་བཞིན་དུ་མ་བཏང་བར་གྲོལ་བར་
མཛོད་ཅེས་བཤོ། །ཤྭ་གསུང་རྗེ་རྗེ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྩི་བདེ་ཆེན་
གྱི་ཡེ་ཤེས། བཅ་གྱིས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་མཆོན་པར་གསུངས་ཏེ་སྤྲུགས་དོན་
བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སྤྱ་མང་ཡང་དོན་ཐོབ་གོ་བ་གཤམ་ཆེ་གསུངས། དེ་ལྟར་རྗེར་
སེམས་བསྐྱོམ་ནས་དམིགས་པ་རྣམས་རེས་མོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སེམས་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་
མ་ཡེངས་བར་བསྐྱུར་པའི་སྒྲིབ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་སྤྲུགས་དོན་བྲན་བཞིན་
ཡིག་བརྒྱ་ཐུན་རེ་ལ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་སྤྲིག་པ་དག་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་མ་བྱུང་
གི་བར་དུ་བསྐྱེད་བའི་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་བཞི་ཆང་ན་བྲས་
བསགས་ཆང་བའི་སྟོང་རེས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་ཆོས་བཞི་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །རང་རེས་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྲུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉེས་ལྟར་ཅུང་ཟད་རེ་དག་ཀྱང་སྤང་པོ་ཆེའི་ཁྱུས་ལྟར་སོང་ནས་སེམས་རྒྱུད་རེ་
བཟང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཉེས་ལྟར་ལ་འགྲོད་སྒྲིམ་མི་ཡོང་བས་ལན་པ་རེད། སྤྲིག་
སྤྲིབ་ཐེར་དུས་ཆེ་བ་མི་བསད་པ་དང་། རྒྱུད་བ་འབྲུ་སྤྲིབ་བསད་པ་ལྟ་བུ་ལས་མི་
འཆར་ཀྱང་། སྤྲིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱུལ། རྒྱུ་མི་དགེ་བའི་ལས། དེའི་རྒྱ་ཉོན་
མོངས་པ་སྤྲ་རགས། ཅུ་བ་མ་རིག་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྲིབ་པ་ཉོན་སྤྲིབ་
དང་ཤེས་སྤྲིབ་གཉིས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་མོའི་བཟང་འདི་གཤམ་ཆེ། ཐོག་མེད་ནས་སྤྲིག་པ་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་གན་མཛོད་ལྟར་བསགས་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་མཛོད་དུ་
གསེར་དཔུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ། ནས་འབྲས་སོགས་འབྲུ། གོས་དང་། ཉེན་

སོགས་ཆ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་འདིའི་མི་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ཁོ་ན་བསགས་སྟེ་པའི་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རང་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་སྒྲིག་པ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་བསམ་ཀྱང་སོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་སོག་གཅོད་ཁོ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། འབྲུ་སྒྲིག་ཤིག་ཏུ་སྔ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། དེས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཞིན་དུ་མཐའ་མེད་པར་མདོ་དང་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་གཟུགས་སུ་བྱུང་ན་མཐའ་མེད། ད་ལྟར་ཅག་བཟའ་བཏུང་སྐབས་མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་ལ་རྩི་མོད། དེར་ཡང་བྲན་ཤེས་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། བརྒྱུ་སེམས་དང་སྟེན་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་མདོ་དང་ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཆོས་ཉན་པའི་སྐབས་ཀྱང་སེམས་མི་བརྟན་ཞིང་རྣམ་འབྱུང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དེ་སྟེད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། སོ་ཐར་ལུས་ངག་གི་བཅས་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་གང་ལའང་མ་ཞུགས་ན་བཙོལ་བ་དང་ཤན་ལྷུང་མ་གཏོགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་གསུམ་གང་ཡང་གནས་སྐབས་དེར་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲགས་བྱང་སེམས་ལ་ལུས་རིམ་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་སྟེང་ནས་ཉེས་ལྷུང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་ཚུལ་ལ་དབྱུད་ན་སྒྲིག་པ་མི་བསགས་པའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་འདོག་དགལ། གྲུ་སའི་ཆོགས་གཏམ་ལ། དབྱ་ལོ་ལེགས་ཀྱི་སྟེ་མ་ལྟ་བུ། གལ་སྟེ་ཉིག་སྟར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུ། ཁ་ཡོང་མིག་ཡོང་དུ་མ་སོང་བ་སོགས་རིམ་གྱི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བཅས་པའི་ཁྲིམས་བསྟུང་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་འཕེལ་བའི་

ཐབས་ལ་སྒྲིབ་ཡིན་པ་གོ་དགོས། ཆོས་དང་མཇལ་ནས་དགེ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲིབ་དོར་སྒྲོན་
མཁུན་ཡོད་ལ། རང་གིས་ཤེས་བཞིན་སྤྲིན་པ་འདི་ལྟར་གསོག་ན་ཆོས་དང་མ་
མཇལ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཅི་འདྲ་ཡོད་རྒྱ་རེད། འདྲེན་པ་ལྟར་དུ། བྲིད་སྤྲེལ་དང་འདུལ་
ཅིང་མོ་བྱས་པས་ཆེ་རབས་ལྷ་བརྒྱུར་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲེལ་གཞི་མང་པོ་
ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རང་རེས་རྟག་པར་སྤྲེལ་བཞིན་པ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སོག་གཅོད་ལྟ་
བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཛོད་ལས། སྤྲེལ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་བསད་ཕྱིར་དང་། །གཟི་བྱིན་
མེད་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་
མཐུན་བདག་འབྲས་ཅི་ལྟར་འབྲུབ་ལུགས་སོགས་ལ་དབྱེད་ན་མི་ལུས་ཞིག་ཐོབ་
ལུགས་མེད་པ་ལ་ད་རེས་སྤྲེལ་དབང་ཅམ་དུ་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི་རེས་པར་
དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་བྲིན་དུ་འདུག་སྟུང་དུ་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་དད་
པ་ལུགས་བྲག་པོ་དང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྤྲིན་པ་
བཅད་རུང་དང་། རྟག་སྤྲིན་པ་ཟག་རུང་ལྟར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤྲིན་རུང་དུ་ཡོད་པར་
བསམ་ནས་དེའི་འབྲས་བྱ་ངན་སོང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྤྲེལ་བསྐྱེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
ལ་སྤྲོད་འགས་པ་ལྟ་བུའི་འདིགས་སྒྲིབ་དང་། རྒྱ་སྤྲིན་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་འགྲོད་
སེམས་དང་། ཕྱིས་སྤྲིན་པའི་འཕྲོ་བཅད་དེ་མི་འབྲིད་པའི་སྤྲོམ་སེམས་ཀྱིས་ཡིག་
བརྒྱ་ཆར་གཅིག་བརྒྱས་ཏེ། མཐར་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིན་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་སྤྲེལ་མེད་དུ་དག་སོང་སྟུང་དུ་དགའ་བ་ལྟར་ལྟར་བ་བསྐྱེད་ན་འདག་ཆབས་ཆེ་
བས་སྤྲེལ་ཀྱི་གྲངས་མང་ཉུང་དང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྲེལ་ཅམ་ལ་སྤྲོས་པ་ཆེར་
མེད། ཐོག་མེད་ནས་སྤྲིན་པ་བསགས་པ་པར་ཞོག་ ཆེ་འདིར་བསགས་ཆད་སྒྲོ་ལ་

ཅིག་ཅར་འཆར་དགའ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་
རྒྱུད་ལ་གང་ཡོད་སྤྱངས་པར་མོས་ན་སྟོབས་ཆེ། སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཆེ་ཉེས་ལྟར་
ལ་སྟོ་བ་ས་བྱུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉེན་པོ་དང་བཤགས་ལུལ་གྱི་སྤྲགས་རྗེ་འཕྲིན་
ལས་ལ་དགའ་བ་ནས་ལངས་པ་ལྟ་བུ། ཡང་སྟོ་བ་ཁ་བྱུ་བ་ཏུ་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
དགའ་བ་གན་རྒྱལ་བུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་དགོས་པར་སྟོ་བྲག་མར་བ་ཡབ་སྲས་
གསུངས། བྱད་པར་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་འགོག་དགའ་བའི་རིགས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་
ནས་རྒྱན་པར་བྲན་ཤེས་བསྟེན། སྤྲིག་པའི་ལས་དེ་སྤྱིར་བྱང་རྩལ་མ་ཐོབ་པར་དང་།
སྟོས་ཆེ་འདི་དང་ལོ་འདི་དང་ཆེ་བ་འདི་ལ་མི་བྱེད་སྟུང་བ་དང་ཅིས་ཀྱང་འཕྲོ་མ་ཆོད་
ན་དེ་རིང་གཏན་ནས་མི་བྱེད་སྟུང་བུ་སྟོམ་སེམས་ཤུགས་བྲག་པོ་དང་བཤགས་
བསྐྱེད་སྤྱུངས། དེ་ལྟར་བྱང་ན་དགའ་བ་དང་། མ་བྱང་ན་ཅི་མི་སྟུང་པར་མི་འཛོག་
པར་འགྲོད་བཤགས་བྱས་ཏེ་རིམ་པས་ཉིན་ཁ་ཤས་འགོག་པ་ལ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཉི་
མ་གསུམ་ཚུན་ཆད་དང་། བདུན་དང་། དགུ་དང་། ཉི་ཤུ། ཆེ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་
གསུམ་སོགས་རྗེ་མང་ལ་བཏང་སྟེ་བསྐྱེད་ན་མཐར་ཆེགས་མེད་པར་འགོག་བྱས་པ་
ཡོང་ཞེས་དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་གསུང་། ཡང་སྤྱིར་བཙོས་
སོགས་ཀྱི་ཆེ་བྱིན་ཆད་སྟོམ་པར་ཁས་ཁྲུངས་ནས་སྤྱིས་དེ་བཞིན་མ་བྱང་ན་ཉེས་པ་
མི་འདག་པ་ཅུ་མ་བྲད། རྒྱན་གྱི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ།
ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་ལྟར་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ལས་ལ་མི་སྤྱི་བ་པ་ལྟར་དེ་
ལྟར་བྱས་པས་འཕྲོ་མ་ཆོད་ཀྱང་སྤྲིག་པ་འདག་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཙས་དབང་ཡིན་
གསུངས་པ་གཞན་ལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་རུང་། དེད་ལ་ནི་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཐབས་སུ་

སྒྲིབ་སྐྱོད་ཆེ་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་དོན་རྒྱུ་འཆང་གིས་གསུངས། ཡང་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་དང་།
བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པའི་སྤྲིག་ལྟར་ཐམས་ཅད་དག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་ཀུས་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྲི་བར་བྲིན་གྱིས་
བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་ཚུལ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དགལ་
འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་
ཡོངས་རྫོགས་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དམིགས་སྐྱོར་རེ་རེ་བཞིན་སྤྲི་མ་ཤོར་
བའི་ངང་ནས་དམིགས་སྤྲུགས་པ་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་ལྡེ་
གསལ་སྤང་བརྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་སྟོབས་བཞི། དེས་བདུད་ཅི་འབབས་སྐྱངས།
དེས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོ་བསྒྲ། དེས་སྤྲུགས་དོན་བྲན་པ། དེས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་
གོགས་བྱེད་སྐྱངས་ནས་རྟོགས་པ་སྤྲི་བའི་དམིགས་པ་གང་འོས་དང་། ཁྱད་པར་ཉལ་
ཁར་ཉམས་ཆག་དག་པའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་
བརྒྱས་པས་ལྟར་བའི་འཕེལ་ཁ་ཆད་ཅིང་། འབྲུམ་བརྒྱས་པས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྩ་
བའི་ལྟར་བ་འདག་པར་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མི་འོང་བ། མདོ་ལས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་རེ་རེ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་
ལ། སྤྲིག་ལྟར་འདག་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤྲ་རགས་མང་བ་གོས་གྱི་ཁྲི་མ་བཟུ་བའི་དཔེ་དང་།
ཐ་ན་ཁང་པའི་རྩལ་སྤྲུག་ལུགས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས་སའི་དངོས་གཞི་དང་བསྐྱ་
བ་ལྟར་འབྱོར་པས་བསལ་བ་དང་། གཉེན་པོས་བསལ་བས་བྱས་བསགས་མ་ཆང་
བར་བསྐྱར་ཏེ་ལས་གྱི་འབྲས་སུ་སྤྲིད་པའི་ཀུས་པ་བཅོམ་པ་དང་། མཐུ་རྒྱུད་དུར་
བྱས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོར་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་ཡུན་སྤར་དུར་བྱས་པ་

དང་། ཆེ་འདྲིར་མགོ་ཤོན་བ་ལ་སོགས་པས་འབྱུང་བ་དང་། ཅ་བ་ནས་དག་པ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་སྐྱེས་དག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བ་ལས་དཔོག་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། གང་
ཞིག་སྡོན་ཆད་བག་མེད་བྱུང་བ་ལས། །ཕྱིས་ནི་བག་དང་ལྷན་པར་བྱུང་དེ་ཡང་། །ཆ་
བ་སྤྱོན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་མཐོང་ལྷན་བདེ་བྱེད་
བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་མི་
ཤེས་པའི་རྫོངས་པ་མ་རིག་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་སྤྱིར་སྤྲིག་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་
དང་། བྱུང་བར་སྡོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་དང་། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་
ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་འགལ་ཞིང་། ལྟར་བས་སྡོམ་གསུམ་ལས་ཉམས་པའི་འབྲས་
ལུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་ནས་འགྲོད་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྣམ་པར་སྤྱོད་འབྲིན་པའི་
སྟོབས་གསལ་བཏབ། སྒྲ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག་ཅས་པ་ཆོག་གོང་མ་
དང་འོག་མ་ལ་སྐྱར་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གནད་འདྲ། ད་ཕྱིན་ཆད་ར་རང་གིས་འདི་
ཕྱིའི་དོན་གང་ལ་ཡང་རེ་ལྟོས་འཆའ་བའི་ཡུལ། གཙོ་བོ་རྩོམ་པ་ཁྱེད་གཅིག་
ལུ་ལས་མེད་པས། སྒར་པན་བདག་རང་གིས་རང་བྱུང་བར་བྱས་པ་ལ་ཐུགས་མ་
ཁྲེལ་བར་རང་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ཞིང་། གཞན་སྒྲོལ་བར་འདོད་པའི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཁྱོད་
ལ་ཕྱིས་སྤྲིག་པ་མི་འབྱིད་པའི་སྡོམ་སེམས་དང་བཅས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས་སྤྱན་ཆད་ཉེས་ལྟར་གི་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྲོ་བར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟེ་ཉེས་པ་ལས་སྒྲར་ལྟོག་པའི་སྟོབས་གསལ་བཏབ་

ལ། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྒོངས་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་དཔ་བྱས་བརྗོད་དེ་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་སྒྲུ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱི་པོའི་རྗོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ཤིན་ཏུ་
དབྱེས་ཏེ་གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་
དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་གོ། །ཞེས་གསུང་འབྲོན་བཞིན་པ་
རང་གིས་ཐོས་པས་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དག་སོང་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་
རང་ལ་ཐེམ་པས་རང་གི་ཡུས་དང་རྗོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུ། རང་གི་དག་དང་རྗོར་སེམས་
ཀྱི་གསུང། རང་གི་ཡིད་དང་རྗོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྤྲིགས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱུང་
པས་ཕྱིན་ཆད་སྤྲིག་ལྟར་གིས་ནམ་ཡང་མི་གོས་པར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བསམ།
ཡང་ན་རྗོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་སྒྲུ་རྗེ་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་དབྱེ་མའི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་སྤྱིར་
བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཀྱི་དབྱས་སུ་རང་
གི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྲིག་འཛིན་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་མ་སྤྲོད་
པར་སྒྲུ་གོང་རེ་བཞུགས་པར་བསམ་ཞེས་ཀྱུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་
གསུངས། བསྐྱེད་འདབ་མ་ཁ་རྩམ་པའི་ཅེར་རྗོར་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་སྤྱིའི་ཏོག་མཐོང་
ཅམ་བྱེད་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡིག་བརྒྱའི་སྤྲིགས་སྤྱོད་གིས་གཡས་སྒྲོར་དུ་དཀྱིས། ཕྱི་
ནང་ཐམས་ཅད་ཤེལ་དཀར་ཀྱི་ཞལ་བ་བྱས་པ་བཞིན་སྤྲོད་པ་མི་འབྱུང་བར་འོད་ཀྱི་
སྤྱང་བས་གང་འདུག་པ་ལ་དམིགས་པ་བཞག་ན་དགོས་པ་ཆེ་ཞེས་དམ་པ་གོང་མའི་
གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་རྗོར་སེམས་དཔལ་དང་། །དབྱེར་
མེད་སྒྲུ་མ་མཆོག་གིས་རྗེས་བརྒྱུད་སྤྱོད། །ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉམས་ལྟར་
དང་། །དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དག་པར་ཤོག །

ཅེས་རྫོང་སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ཡང་
ཁྱེད་བདག་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་མིའི་གཟུགས་ཅན་བཀའ་བློན་མཉམ་མེད། ལ རྩེ་བརྩན་དགོན་
མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ལས་སྤྱ་ཕྱིར་བྲིད་ལན་མང་དུ་མཁོས་པའི་
གསུང་བཤད་རགས་རིམ་ཕྱོགས་བསྡེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དགེ་སྦྱོང་གེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་རང་ལོ་སོ་
བདུན་པ་ས་པག་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་བྱང་འདུག་མཛོན་དུ་
མཛད་པའི་དུས་མཆོད་ཀྱི་ཉིན་སྦྱིད་པའི་ནགས་ཁོད་དབེན་གནས་དཀར་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་
དུ་གྲིས་པའོ། ། །

སཁྱ་མཆོག་ལོ། །

པར་བྱང་སྒོན་ཆིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
 ཚོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
 རི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
 དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་ལྷང་པོའི་མཐུས།
 ཡང་དག་ཚས་གྱི་སྒོ་མོ་སྤྱོད་སྒྲག་བརྒ།
 གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
 དེས་ལེགས་ནོར་ལུང་མཛོད་ལ་དབང་འཕྲོར་ཤོག།

ཅེས་འདྲམ་གྱི་དཔངས་པའི་ཁྱོན་པ་འཛེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕེན་ལྟ་སེལྟའི་རིང་
ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བད་
བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྐྱར་
ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེའི་སྟོན་ཆེག་ཏུ་ལྟའི་དགོ་སྟོར་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབར་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
རྒྱ་མཆོས་སྐྱར་བཤོ།

འཇིགས་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། ཡུལ་ཁྱིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས།